

POROČILA

SLOVENSKE FRANČIŠKANSKE PROVINCE SVETEGA KRIŽA

LETO 2012 • LXVI. • ŠTEVILKA 1

500 let
Marijinega
prikazanja
Strunjan

VSEBINA

PISMI ZA VELIKO NOČ 2012

Ne bojte se! Pojdite in pričujte: vstal je!	3
»Moja naloga ni, da vas prepričam, ampak da vam povem«	7

IZ GENERALNE KURIJE

Vračati dar evangelija v postmoderne družbi	10
---	----

JUŽNOSLOVANSKA KONFERENCA PROV. MINISTROV OFM

Izredna seja Južnoslovanske konference provincialnih ministrov OFM	17
Seja medn. sveta za misijone in evangelizacijo	18

IZ PROVINCIALATA

Pod južnim nebom	19
------------------------	----

IZ TAJNIŠTVA

Zapisnik 11. redne seje prov. definitorija	22
Statistika 2011	23

IZ ŽIVLJENJA IN DELA PROVINCE

Prešernova nagrada	25
Adventno srečanje frančiškanskih ministrantov	25
Iz provincialne krojačnice (5. epizoda) - Spomini brata Bernarda	26
Novinec p. Benedikt Emberšič je diplomiral	27
Sveta Gora	27
Novo mesto	27
Ljubljana - Marijino oznanjenje	28
Nova Štifta	29
Strunjan	30
Iz Avstralije - iz Melbourne	30

... IN NAJ MOLIMO ZA RAJNE!

† Alojz Božič	32
---------------------	----

RAZNOTEROSTI

Edmund Potočnik	34
Podoba duhovnika	35
Družinski zakonik in Bog	36
Naše knjižnice in knjižničarji	37
Od Nazateta preko Betlehema do bazilike Božjega groba na Kalvarijo - v Božji grob, ki je prazen	38
Avstralija - obljubljena dežela	44

IZ MEDIJEV

NASLOVNIK PROVINCE

Kolofon

Poročila leto 2012 (LXVI) številka 1
Izdal: Slovenska frančiškanska provinca sv. Križa
Prešernov trg 4, 1000 Ljubljana.
Ureja: br. Janez Papa
Odgovarja: br. Stane Zore
Redni sodelavci: p. Darko Žnidaršič,
p. Krizostom Komar, p. Tadej Inglič
Grafična priprava: br. Dragan Vampola
Tisk: Repovž d.o.o., Grosuplje

Ne bojte se! Pojdite in pričujte: vstal je!

Pismo za veliko noč 2012

Velika noč je, dan, ki ga je naredil Gospod (prim. Ps 117). Njega, ki je bil obešen na drevo, je Bog obudil. Nam je bila zaupana naloga, naj oznanjamo in pričujemo, kar se je zgodilo (prim. Apd 10,39-40.42). To je naše poslanstvo: vsem oznanjati veliko novico, ki je spremenila usodo zgodovine: Jezus je trpel pod Poncijem Pilatom, umrl in bil pokopan, tretji dan je vstal in živi za vedno.

*Dragi bratje in sestre:
Gospod naj vam da mir!*

V mesecu oktobru letos bo Cerkev imela novo škofovsko sinodo, na kateri bom imel zadovoljstvo sodelovati v imenu Zveze generalnih predstojnikov. Tokrat se bo sinoda ukvarjala z *ново evangelizacijo*. Vrnimo se malo v zgodovino. Tema evangelizacije je že bila predmet sinodalnega razmišljanja leta 1974, ko so se očetje ukvarjali z *evangelizacijo v sodobnem svetu*. Sad te sinode je bila apostolska spodbuda *Evangelii nuntiandi* Pavla VI., eden največjih papeških dokumentov 20. stoletja. V tem dokumentu, posebno v drugem poglavju, se je papež vprašal: kaj pomeni evangelizirati? Na vprašanje je odgovoril v točki 24, trdeč, da gre za zahtevno pot, ki jo sestavljajo različne prvine: "prenova človeštva, pričevanje, izrecno oznanilo, privolitev srca, vstop v skupnost, sprejem znakov, apostolsko delovanje. Te prvine se lahko zdijo nasprotujoče in celo izključujoče. V resnici pa se dopolnjujejo in se med seboj bogatijo. Vsakega izmed njih je treba vedno gledati v združenosti z drugimi." Evangelizacija je ostajala eden prednostnih pozornosti papeževanja Janeza Pavla II., ki je zaskrbljen zaradi pojava sekularizacije skoval izraz *nova evangelizacija*: "nova v gorečnosti, nova v metodah, nova v izrazih" (Haiti 1983). V apostolski spodbudi *Pastores dabo vobis* se papež vrača k tej temi in zatrjuje, da nova evangelizacija zahteva novo gorečnost, nove metode in nov jezik, da se oznanja in pričuje za evangelij. Benedikt XVI., ki je sprejel pričevanje svojih prednikov, je poudaril temo nove evangelizacije, ko je z *motu proprio Ubicumque et semper* ustanovil nov dika-sterij z namenom pospeševati prenovljeno evangelizacijo v deželah starodavnega krščanskega izročila, ki doživljajo progresivno sekularizacijo in "mrk Boga". In tako pridemo do sinode leta 2012. Kakor sem dejal, se bo ukvarjala z novo evangelizacijo. Od tod se poraja vprašanje: kako se pripravljamo na ta cerkveni dogodek in kako, na kak način, dejavno sodelujemo v njem?

Kapitelj leta 2009 nas je povabil, naj z življenjem in besedo vračamo dar evangelija. V dokumentu *Nosilci daru evangelija* nas je kapitelj spomnil, kako "se bratstvo vse od prvih dni odkriva poklicano k oznanjevanju tega, kar živi" (št. 7), evangelija, daru ki je na njegovem začetku (prim. št. 6). Spomnil nas je, da smo poklicani, naj "sprejmemo dar evangelija in ga ustvarjalno vračamo [...], ko hodimo po cestah sveta kot manjši bratje evangelizatorji s srcem, obrnjenim h Gospodu" (št. 10). Opozoril nas je, da nedejavnost in pat pozicija, "ki grozita, da bosta ohromila vsak evangelizacijski dinamizem," lahko včasih pokažeta "krizo vere, ki zadeva nekatere izmed nas" (št. 12). Spomnil nas je na dejstvo, da moramo kreniti na pot (prim. št. 11); iti čez vse vrste antropoloških, kulturnih, verskih in zemljepisnih meja; v skladu z logiko daru (prim. št. 12) moramo biti ustvarjalni (prim. št. 9); govoriti moramo razumljiv jezik, ki upošteva komunikacijske zakonike sodobnega sveta in sporočilo, ki ga želimo posredovati, narediti razumljivo (prim. št. 16); imeti moramo simpatijo do našega sveta (prim. št. 7) in upoštevati družbeno-kulturno stvarnost naših ljudstev (prim. št. 14), da bomo lahko "utelesili evangelijsko sporočilo v različnih kontekstih, v katerih živimo" (št. 16). Končno nas je spomnil na okvir, znotraj katerega moramo umestiti svojo evangelizacijo. Podpirati jo mora močno izkustvo Boga, vršiti jo moramo iz bratstva in kot bratstvo, v sodelovanju z laiki in Frančiškansko družino, pri čemer moramo dati prednost nečloveškemu samostanom, težkim, tveganim področjem in bližini z najbolj ubogimi, trpečimi in izključenimi (prim. *Naročilo* 13). Cel program in metodologija. Zato nadaljujmo z vprašanjem: kaj to prinaša s seboj?

Če zelo skrčim, bi rekel, da nova evangelizacija zahteva predvsem strast za Besedo. "Gorje meni, če evangelija ne bi oznanjal," piše Pavel (*1 Kor* 9,16). Evangelizacija ni nekaj neobveznega, ampak me osebno zadeva. Ne morem biti kristjan, ne morem biti redovnik, ne da bi evangeliziral. Kdorkoli je srečal Gospoda in je doživel Vstalega, tega izkustva ne more zadržati zase, ampak čuti potrebo, da ga sporoča, da ga vrača drugim. Nova evangelizacija zato govori o močnem izkustvu, ki usposobi lastno istovetnost, vplete celotno osebo in vključuje tudi, da samega sebe čutimo in razumemo samo iz takšnega služenja. Vse to vodi k navdušenju, k odkritju, da se v tem služenju skriva resnični jaz, tisto, kar sem, in tisto, kar sem poklican biti. In če je navdušenje, potem bo evangelizacija napredovala tako v apostolskem življenju kot v samostanski odmaknjenosti, z ustvarjalnostjo, s fantazijo, s popolno predanostjo in velikodušnostjo, v katerem koli obdobju življenja, tudi v boleznih in telesni slabotnosti, čeprav na različne načine.

V teh dneh mi je neki brat, ki je do pred kratkim deloval na misijonskem področju, dejal: "Vedno sem mislil, da je moje življenje za misijone. Sedaj, ko sem se zaradi bolezni vrnil, sem odkril, da me Gospod kliče, naj ostanem misijonar v sedanjem položaju. Še naprej hočem biti misijonar. Svoje življenje in svoje trpljenje darujem za misijone, za širjenje evangelija." Ta brat je tako kot Pavel odkril, da je evangelizacija njegovo življenje. Koliko bratov sem srečal v teh letih, ki so odkrili isto! Za vse te se ne neham zahvaljevati Gospodu.

Kakor vsako poslanstvo tudi nova evangelizacija izvira iz odnosa in ne zgolj iz neke samozadostnosti. Odgovoriti na klic nove evangelizacije pomeni čutiti, da nas je poklical, osvojil in spodbudil Gospod, ki nas, kakor toliko prerokov, vleče iz našega majhnega sveta, narejenega iz malih ali velikih varnosti, in nas postavlja pred svet, ki je *berač smisla*, žejen polnosti, z eno samo gotovostjo, da je On pred nami: *glej, pošiljam te, ne boj se, vedno bom s teboj*. V teh letih služenja vesoljnemu bratstvu sem srečal brate, ki so iskali samouresničenje v različnih evangelizacijskih nalogah, pa so na koncu odkrili samo globoko notranjo praznino in močan občutek da so izgubljali čas. Istočasno sem srečal brate, ki so se v zavesti, da ubogajo klic, angažirali brez pridržkov za vračanje daru evangelija *bližnjim in oddaljenim* (prim. Ef 2,17), in čeprav so se čutili nekoristni služabniki, kot vsak delavec v Gospodovem vinogradu (prim. Mt 20,1-16), so videli, kako je Gospod dal, da je seme evangelija raslo, dokler ni rodilo obilnih sadov (prim. Mr 4,8).

V novi evangelizaciji ne sme manjkati zavest, da smo povabljeni. Tedaj bomo navdušenje za evangelij živeli kot nujnost, kot resnični bivanjski imperativ, ki vodi k temu, da vse življenje položimo v službo Božje zavzetosti za človeštvo. Samo iz te zavesti se življenje samo, podprto z močnim izkustvom Boga, ki "priganja" in "obvezuje", naj krenemo na pot, spremeni v evangelizacijo, in vernik tako kot Francišek postane "živi evangelij", "živa eksegeza Božje besede" (*Verbum Domini* 83). Le iz globokega prepričanja, da smo poslani, bo evangelizacija nehala biti preprosto pastoralno "delo" ali zgolj človekoljubno dejanje in se pretopila v veliko ljubezen in skrb za drugega, ki nas bo vodila, da bomo delili zaklad, ki smo ga našli (prim. *Mt* 13,44).

Ne bomo dovolj poudarili potrebe po močnem izkustvu Boga, da bi bili resnični evangelizatorji. Samo preko trajnega stika z Njim, samo kadar Beseda gori v naši notranjosti, kakor je bilo v primeru emavških učencev, bomo tekli oznanjat veselo oznanilo (prim. *Lk* 24,32-33). Samo kadar se bomo pustili srečati Vstalemu, se bodo naša vrata, zaprta zaradi strahu ali usodne vdano-sti v usodo (včasih sem slišal reči: v tem položaju se ne da nič narediti), odprla na stežaj. Brez strahu pred tistim, ki more umoriti telo, ne pa duše (prim. *Mt* 10,28), bomo z novo gorečnostjo, drznostjo in pogumom, bolj pokorni Bogu kot pa ljudem (prim. *Apd* 4,19), pričevali zanj, ki je bil po trpljenju in smrti postavljen na Očetovo desnico ter živi na vekomaj (prim. *Apd* 3,15). Tedaj ne bo treba čakati na nove metode, ki jih zahteva nova evangelizacija. Ko se zadržim pri lepi in veliki misijonski epopeji reda, posebno na Daljnem Vzhodu in v Amerikah, in ko mislim na brate, ki se v lastni kulturi ali drugod neutrudno angažirajo v delu za evangelizacijo, moram misliti na ljudi, ki so močno zaljubljeni v Jezusa. Ta ljubezen jih je vodila, da so tako kot Pavel postali "vsem vse" (*1 Kor* 9,22). Ljubezen do Jezusa, globoko duhovno izkustvo, zaznamovano z osebnim srečanjem z Njim, izviranje resnične in globoke motivacije pripelje nekoga do tega, da dela za odrešenje bratov in se popolnoma posveti evangelizaciji.

Navdušenje za Kristusa in navdušenje za človeštvo, to dvojje zahteva nova evangelizacija. Ne prvo brez drugega in ne drugo brez prvega. Navdušenje za Boga nujno vodi k navdušenju za človeka, *otroci nebes in otroci zemlje*, kakor pogosto rečemo. Čutim potrebo, da spomnim na nujnost izhoda iz naše duhovne rahitčnosti. Napočil je trenutek, da se zbudimo iz spanja, da damo poln pomen našemu življenju, da izkusimo odrešenje: to je ura nove evangelizacije, ki se začne s tem, da pustimo da se evangelij naseli v nas, ob privolitvi, da spremeni naše srce, kakor je spremenil srce Franciška in tolikih naših bratov in sester.

Govori se, da je današnja mladina zasedena in malodušna. To pravijo odrasli. Kaj pa o nas govorijo mladi? Da morebiti ne govorijo istega, kar mi govorimo o njih? Mislim, da so mnogi mladi, tudi med mladimi brati in mladimi sestrami, žejni duhovnosti, resnice, pristnosti, doslednosti; da obstaja občutljivost za velike vrednote in iskanje novih vrednot, navdušenje za Kristusa in navdušenje za današnjega moškega in žensko. Prepričan sem tudi, da vse to najdemo tudi v mnogih odraslih. Prav tako pa sem prepričan, da je v enih in drugih preveč dušечеega realizma, utrujenosti, navajenosti.

Mislim, da je nujno, da začnemo čutiti, da smo naslovniki nove evangelizacije, obnovljenega oznanila *kerigme*, prvega oznanila, da bi potem na sistematičen in ne samo točen način poskrbeli, da bi ga oznanili drugim. Mislim, da je potrebno, da sami prvi najdemo besede upanja, razloge za nadaljevanje poti, z lahkim korakom in neovirano hojo (prim. *2 KlPNP* 12), da bi potem še drugim ponudili isto pot upanja. Mislim, da je potrebno, da najprej sami doživimo Boga, ki ga je razodel Jezus, da bi mogli tistim, ki Ga iščejo, in toliko jih je, ponuditi živete odgovore in ne samo velikih doktrinarnih odgovorov, ki so brez življenja. Nova evangelizacija se ne more uresničiti z gesli ali z besedami, ki so jih pripravili drugi. Potrebuje priče, ki sporočajo to, kar so videli, slišali, kar so otipali (prim. *1 Jn* 1,1-3); potrebuje priče, ki se ne prilagodijo sedanjemu družbenemu kontekstu iz strahu, da bi bili zavrtnjeni, saj bi s prilagajanjem

tvegali, da bi bili nevidni ali zgolj težko prepoznavni kot učenci in misijonarji, neučinkoviti in premalo prodorni, premalo preroški in premalo misijonarski.

Potrebno je graditi steze uvajanja v vero, ne da bi sami sebe izključili iz teh poti ali imeli za samoumevno to, kar ne more biti tako. Kakor pravi Benedikt XVI. v *motu proprio*, s katerim je napovedal leto vere, "predpostavka [vere] ne le, da ni več takšna, ampak je pogosto celo zanikana" (*Porta Fidei* 2). "Križa vere se je dotaknila mnogih ljudi", nadaljuje papež; dodamo lahko, da včasih tudi nekatere izmed nas. V tem kontekstu ne moremo dovoliti, da bi sol postala plehka in luč ostala skrita (prim. *Mt* 5,13-16). Ker smo poklicani evangelizirati, moramo najprej pustiti evangelizirati sami sebe. Šele potem bomo sekularizirano družbo lahko videli ne kot grožnjo, ampak kot priložnost, kot novi areopag za oznanjevanje živega Boga, tistega Boga, ki kljub temu, da ga mnogi ne poznajo, vseeno predstavlja zadnji, polni in dokončni smisel vsakega človeškega bitja.

Kako naj Ga oznanjamo v sekulariziranem okolju, v katerem živimo in ki gre zanesljivo preko meja Evrope? Tukaj je nekaj smernic:

- Postanimo odmev Božje besede. V novi evangelizaciji moramo govoriti z Bogom, govoriti o Bogu in dati glas Bogu, za katerega se zdi, da molči, in se zdi, da velikokrat ne posluša.
- Postanimo zgovorna tišina. Beseda in tišina se v evangelizaciji dopolnjujeta. Med nami obstaja nevarnost, da veliko govorimo o Bogu in malo poslušamo Boga, da veliko govorimo ljudem in jih malo poslušamo. Tišine nas je strah in vendar je potrebna; bežimo pred poslušanjem in vendar je pomembnejše kot kdajkoli. Kakor pravi sv. Avgustin, se skrivnost Boga svetuje, ponudi, okuša in se daje okušati. Odveč jo je pokrivati z besedo. Bolj moramo torej negovati *naseljeno* tišino, ki nas odpira skrivnosti Boga, razodeti v Kristusu, in ki utiša naše manipulacije Boga.
- Bodimo pomenljive podobe in priče, pomembne pripovedi in simboli. Naučiti se moramo umetnosti predstavljanja doktrinarne vsebine na pripoveden in figurativen način. Posrednik nove evangelizacije uvaja druge v svet simbolov, v svet Besede, ki je postala pripoved, v svet slavljenja.
- Postanimo apostoli veselja. Leon Bloy pravi, da je "veselje nepogrešljivo znamenje Božje navzočnosti." Če je evangelij veselo oznanilo, je novo evangelizacijo treba vršiti z nasmehom, ne z obrazom "velikega petka". Apostol nas spominja, da je Božji Sin Božji "da" (prim. *2 Kor* 1,18ss). Glasniki evangelija ne morejo biti "ne".
- In vse naj se dogaja v bratstvu. Za nobenega redovnika, zlasti pa za frančiškana, noben evangelizacijski projekt ni individualen. Vedno evangelizira bratstvo. Nova evangelizacija mora torej potekati s pričevanjem bratskega življenja.

Oznanjevanje evangelija nas danes postavlja med *missio ad gentes* in novo evangelizacijo. Križe vere ne moremo zanikati. Včasih se kaže v brezbriznosti, drugič v oddaljenosti od skupnosti verujočih. Res pa je tudi, da je med tistimi, ki pravijo, da so agnostiki in ateisti, veliko takih, ki iščejo Boga. To nam daje upanje in moč za nadaljevanje oznanjevanja evangelija, brez strahu in brez triumfalizma, pač pa z zaupanjem v moč Njega, ki ga oznanjamo vstalega in navzočega med nami, in v resničnost njegovega sporočila. Nova evangelizacija je povabilo, naj spoznamo, ljubimo in služimo ne neki stvari, še manj nekemu nauku, ampak osebi: Jezusovi osebi.

Velika noč je, pojdite, bratje in sestre, oznanjajte veselo oznanilo evangelija *bližnjim in oddaljenim*, z novo gorečnostjo, novimi metodami in novimi izrazi! Kristus je vstal! Zares je vstal! Veselo veliko noč!

Rim, 19. marca 2012

br. José Rodríguez Carballo OFM
generalni minister

„Moja naloga ni, da vas prepričam, ampak da vam povem“

(Bernardka Soubriours)

Pismo provincialnega ministra za Veliko noč 2012

Pismo za veliko noč vam pišem v Lurdu. Skozi okno sobe, ki je v tem tednu skupščine konferenc redovnikov in redovnic Evrope moja „celica“, vidim svetlobo sveč, ki gorijo pred Marijinim kipom pred votlino Massabielle, kjer se je pred dobrimi sto petdesetimi leti začel val nove evangelizacije, ki še vedno širi moč svoje privlačnosti po vsem svetu in vabi ljudi, naj pridejo k njemu, ki je Pot, Resnica in Življenje.

*Dragi bratje,
Gospod, ki je za nas umrl
in je za nas vstal od mrtvih,
naj vam podari velikonočni mir.*

B esede sem za naslov izbral zaradi tega, ker dokazujejo, kakšno osupljivo zrelost je v srečanjih z Marijo v tistih nekaj mesecih prikazovanj dosegla Bernardka, ki je bila takrat stara štirinajst let. Bila je nepismena in ni znala francoščine. Tudi pri prvem obhajilu še ni bila. Izrekla jih je policijskemu komisarju Jacometu, ki jo je zasliševal zaradi prikazanj in je naredil vse, da bi jo kakorkoli že ujel na besedi in izničil verodostojnost njenega pričevanja. „Moja naloga ni, da vas prepričam, moja naloga je, da vam povem.“ Bernardka, ki je pravkar pustila za sabo otroštvo, v katerem je bila bolj ali manj ves čas pastirica in malo tudi varuška manjših otrok, se ni bala praktično ničesar. Ne oblasti, ki so nasprotovale dogajanjem v Lurdu, ne policije, ki je naredila vse, da bi se ves „cirkus“ okoli votline nehal. Samo nečesa jo je bilo strah: da ne bi pozabila katere izmed besed, ki jih je povedala „Gospa“.

Ko se je veliko pred Bernardkinim časom začela uresničevati Jezusova napoved, da bodo njegove učence vlačili pred sodišča, jih zasramovali, jih izročali v smrt, se tudi apostoli niso bali. Nasprotno. Apostolska dela pripovedujejo, da so veseli odhajali izpred velikega zbora, ker so morali trpeti zaradi Jezusovega imena. In v njih je še trdneje gorelo spoznanje, da je treba Boga bolj poslušati kot ljudi.

Kje so vsi ti preprosti ljudje, ki so bili bliže dnu kot vrhovom družbe svojega časa, našli notranjo trdnost, to osupljivo svobodo duha in srca, ki jim je omogočala, da so mirno nadaljevali svoje poslanstvo, čeprav se je zdelo, da se je vse okoli njih zarotilo proti njim? Ta moč je bil Jezus Kristus. Bernardka se je malo pred tem vrnila iz bližnje vasi, kjer je preživela velik del svojega

otročstva. Domov jo je pripeljala velika želja, da bi se pripravila na prvo sveto obhajilo. Lurški dogodki od februarja do junija 1858 kažejo, da je njeno pripravo na prejem prvega svetega obhajila prevzela Marija. Ko so jo pozneje vpraševali, kateri dogodek ji je prinesel večje veselje, prvo obhajilo ali videnje Marije, je ponovno, dozorela v molitvi in pokori, odgovorila s presenetljivo modrostjo: „Oboje me je napolnilo z velikim veseljem. Gre za stvari, ki se jih ne da primerjati, ker so neprimerljive.“ Tudi apostoli so se nasičevali s kruhom življenja, s katerim jih je prvič obhajal Jezus Kristus sam, pozneje pa so ostajali zvesti naročilu, naj to delajo v njegov spomin, in so tudi sami lakoto srca vedno znova tešili pri Gospodovi mizi.

Tako apostoli kot Bernardka so zaživeli globok odnos z osebo. Apostoli so vse zapustili, kakor se je pozneje izrazil Peter, da so lahko šli za Jezusom. Tudi Bernardko je neka skrivnostna sila pritegovala, da je morala ponovno in ponovno k votlini, in to kljub vsem preprekam, ki so jih ji postavljali. Prav odnos jih je do te mere spremenil, morda bi lahko rekli človeško in krščansko izzoril, da so bili pozorni na vsako besedo, ki so jo slišali. Beseda zanje ni bila samo sporočilo, neka posredovana vest, novica, ki vzame sapo, a jo že v naslednjem trenutku spustimo v pozabo, na njeno mesto pa stopi pričakovanje druge sapojemajoče besede, nobena izmed njih pa ne požene korenin, da bi jo mogli udomačiti, da bi se z njo zgodilo to, kar se je zgodilo z vrtnico Exupéryjevega Malega princa, ki je postala „njegova“ vrtnica. Ne. Za Bernardko in apostole je ta beseda zanje postala meso, postala je naloga, spremenila se je v poslanstvo najprej za nje same, kajti besedo so morali najprej sami uresničiti, tako da je postala življenje, šele potem pa je postala tudi poslanstvo k ljudem, ki jim je bilo treba povedati, kar so slišali od Jezusa, kar so slišali od Marije, ker je iz Božjega sveta stopalo v njihove človeške razmere.

Kako se je v Lurdu začela pot nove evangelizacije, katere klic še vedno vsako leto pripelje v Lurd šest milijonov ljudi? Kakor tolikokrat v odrešenjski zgodovini – praktično iz človeškega „nič“, ki da dovolj prostora božjemu „vse“. Ko so se začela prikazanja, je družina Soubirous doživljala svoje eksistenčno dno. Njen oče François je imel v najemu mlin. Ker pa strankam ni znal prav zaračunati, poleg tega pa mu je ob klesanju mlinskega kamna kamniti drobec priletel v oko, da je na eno oko oslepel, je družina mlinarjev bankrotirala. Naselili so se v nekdanji „ječi“, ki so jim jo za drobiž dali v najem. Šest ljudi je živelo na šestnajstih kvadratnih metrih prostora.

Mirno lahko ugotovimo, da so bili ljudje, katerih beseda se zaradi njihovega položaja človeško gledano ni mogla slišati izven njihove „ječe“. Ker je ta prostor imel samo eno okno, je bil tudi njihov „razgled“ majhen. Ker je v nekom iz te družine, v Bernardki, gorelo pristno hrepenenje po združenosti z Bogom, je Bog tudi v tem primeru, kot tolikokrat poprej, začel nov „izhod“ posameznika in človeštva iz hiše suženjstva v obljubljeni deželo.

Bernardka je ta izhod prvič doživela takrat, ko je začutila, da jo Marija spoštuje kot človeka. Sama je dejala: „Gledala me je, kakor oseba gleda drugo osebo.“ Božja bližina, ki jo je doživljala po Mariji, ji je podarila dostojanstvo, ki ga do tistega trenutka ni bila deležna nikjer in od nikogar. Pa najbrž podarila ni pravi izraz. Kajti človek je obdarjen z dostojanstvom od prvega trenutka svojega bivanja. Pravzaprav že prej, že v božji zamisli smo obdarjeni z vsem dostojanstvom bogupodobnosti, ki jo Stvarnik položi v vsakega človeka, ki se spočne na ta svet. Tako da je Bernardki trenutek srečanja z Marijo, ki jo je gledala, kot oseba gleda drugo osebo, samo razkrila tisto dostojanstvo, ki je bilo v njej, pa ji ga zaradi razmer nihče ni priznal. Do tistega trenutka ji nihče ni dal čutiti in še manj vedeti, da je človek, ki ima vse človeško dostojanstvo in je vreden spoštovanja.

Morda bi lahko rekli, da je tudi v tem primeru Bog znova naredil čudež počlovečenja. Ko se je Bernardka začela zavedati spoštljivega Božjega odnosa do nje, je začela tudi sama drugače srečevati ljudi – spoštljivo in samozavestno. Iz dveh razlogov. Po srečanju z Marijo je sama spoštovala sebe in zavedala se je, da besede, ki jih sporoča ljudem, niso njene, ampak so ji bile zaupane, da jih prenese kot sporočilo. Zato je znala s tako mirnostjo spregovoriti pred policijskim komisarjem Jacometom in po drugi strani s tako zaskrbljenostjo, da ne bi česa izpustila, pred krajevnim župnikom Peyramalom.

Dragi bratje. V zadnjih letih se v Cerkvi, v zadnjem času pa tudi v Cerkvi na Slovenskem, vedno več govori o novi evangelizaciji. Pri tem slišimo o nekaterih temeljnih načelih, na katerih naj bi nova evangelizacija slonela, da bi mogla začeti svojo pot med moške in žene našega časa, za katere je Jezus Kristus postal tujec, ki so ga pozabili nekje med otroškimi spomini, ali pa je tujec, ki ga še nikoli v življenju niso srečali. Pri tem se mi zdi pomembno, da ne pozabimo, da so takšni trenutki potrebe po novi evangelizaciji bili že v preteklosti. Pravzaprav je vsako obdobje krščanske zgodovine poznalo neštete stranpote, ki so se začele kristjanom, pa tudi duhovnikom in redovnikom zdeti „normalne“, pa vendar so bile slepa ulica v odrešenjski zgodovini. In v vsa ta obdobja so bili poslani moške in žene, ki v svojem odnosu do Boga in evangelija niso sledili duhu časa, ampak so postali zvesti poslušalci. Mnogokrat so brez izrecne obljube pokorščine s tako predanostjo zaživali

pokorščino Bogu, da so mogli v mišljenju družbe in utrujenega krščanstva narediti razpoko, skozi katero je mogel z vso silovitostjo vdreti Bog in ponovno uresničiti čudež izhoda.

Prva evangelizacija se je začela z živo vero apostolov in učencev, da je brez Gospoda njihovo življenje prazno. Edino resnično poslanstvo je: prinašati evangelij na vse konce zemlje, potem ko so ga sami v resnici zaživali. Ko so v svojem življenju enkrat zares in dokončno srečali Boga, ni bilo ne stvari ne človeka, ki bi bil dovolj velik in dovolj pomemben, da bi mogel stopiti na njegovo mesto.

Prva evangelizacija se je začela z živo vero apostolov in učencev, da je brez Gospoda njihovo življenje prazno. Edino resnično poslanstvo je: prinašati evangelij na vse konce zemlje, potem ko so ga sami v resnici zaživali. Ko so v svojem življenju enkrat zares in dokončno srečali Boga, ni bilo ne stvari ne človeka, ki bi bil dovolj velik in dovolj pomemben, da bi mogel stopiti na njegovo mesto. Ko so doživeli svobodo odrešenosti, ni bilo ničesar več, kar bi jih vklenilo v sužnost. Lepo pravi tretjerednik Joseph Jägerstätter v poslovnem pismu, ki ga na predvečer obglavljenja,

ker ni hotel iti na fronto za Hitlerjev režim, z lastno krvjo piše ženi in materi: „Raje vklenjenih rok in svobodnega duha, kot pa prostih rok in vklenjenega duha.“ Zakaj? Ker je s svojim krščanstvom, s svojo vero v Boga in življenjem po tej veri mislil zares. Tudi vse nove evangelizacije v zgodovini so se začele v svobodi ljudi, ki so s Pavlom doživeli: „Živim pa ne več jaz, ampak v meni živi Kristus.“ In Kristus v njih, v Pavlu, v Frančišku, v materi Tereziji, pa v Bernardki Soubirous in v tolikih drugih, je začel novo pot oznanjevanja, ki je sporočilo evangelija, to je Boga samega prinesla ne samo na prag, ampak v srca ljudi. Drugače rečeno, na začetku nove evangelizacije je vedno osebno spreobrnjenje nekoga, ki so mu ljudje zaradi skladnosti med oznanilom in življenjem v resnici verjeli.

Z našo novo evangelizacijo ne bo nič drugače. Metode so pomembne, načini so dragoceni, analize so potrebne. Moč verovnosti pa ne prihaja ne iz metod ne iz načinov in ne iz analiz. Moč verovnosti prihaja iz odnosa z Bogom, ki s polnim plamenom zagori v osebni spreobrnjenju vsakega izmed nas. Frančišek pred in po spreobrnjenju je imel čisto enake darove in sposobnosti. A šele po spreobrnjenju ni bil več samo zabaven in velikodušen, ampak je postal evangelijski. Prej so ga sprejemali zaradi premoženja in družabnosti, sedaj ga sprejemajo zaradi Boga, ki ga nosi v sebi. Spreobrnjenje bo tudi nas naredilo dovolj preproste, da bomo lahko postali nosilci Božjega sporočila, nosilci Boga samega. In ko bo Bog kakor za Frančiška tudi za nas postal naše vse, se bodo metode in poti nove evangelizacije same odpirale pred nami. Pravzaprav so že tam, samo vidimo jih še ne, ker še nismo zagledali vstalega Jezusa Kristusa v svojem življenju. Morda potrebujemo čudež sleporojenega: naj nam Gospod vrže blata na oči, da bomo spregledali – skozi smrt in temo in kamen in obup – veličastvo velike noči, neuničljivo bližino Vstalega in Živega.

Blagoslovljeno veliko noč, dragi bratje!

*p. Stane Zore
provincialni minister*

VRAČATI DAR EVANGELIJA V POSTMODERNI DRUŽBI

Razmišljanje generalnega ministra v Lizboni

Izhodišče

Med mnogimi misijonarskimi projekti, ki jih je potrdil zadnji generalni kapitelj leta 2009, je projekt Evropa: „V kontekstu močne sekularizacije, ki je značilna za Evropo, naj se izdela projekt Evropa, za katerega naj bosta značilni mednarodnost in medprovincialnost, njegov cilj pa je dati življenje novim oblikam evangelizacije. Nismo edini, ki jih skrbi versko stanje v Evropi, kakor tudi nismo edini, ki se sprašujemo, kako prispevati k evangelizaciji tega starega kontinenta. Dve stvari se zdita jasni: potreba, da dar evangelija, ki smo ga prejeli, vračamo preko resnega dogovora za evangelizacijo našega starega kontinenta, in potreba, da to storimo preko novih oblik ali po mojem mnenju še bolje novih evangelizacijskih navzočnosti, ki bodo sposobne, da bodo veselo oznanilo prinesle današnjim možem in ženam.

Versko stanje v Evropi

Nimam namena narediti poglobljene analize verskega položaja evropske celine. To ni predmet tega predavanja, pa tudi ne bi bil najbolj primerna oseba za to delo. V tem kontekstu nameravam samo predstaviti nekaj elementov, ki se mi zdijo pomembni, da se bolje umestimo v trenutku, ko hočemo izdelati projekt evangelizacije Evrope.

Pojasnilo: če se bo slika, ki jo bom predstavil, zdela pretemna, je to posledica odločitve. Nimam namena skrivati dobrega, ki obstaja v naši družbi, vendar je to trenutek, v katerem je potrebno usmeriti pogled na krizo, če hočemo priti iz nje.

Evropska kultura z jasnimi krščanskimi koreninami - „krščanska vera je oblikovala Evropo“ - se danes predstavlja kot kultura brez Boga, kot kultura,

v kateri se hoče veri odreči vsak javni pomen. V mnogih primerih Bog ni zanikan, preprosto zanj ni zanimanja. Zdi se, da evropski človek veliko bolj skrbi za to, da časti trenutne malike: blaginjo, moč, užitek, kot pa živega in pravega Boga.

Veliko jih je, ki pravijo, da Evropa prestaja krizo identitete, „globoko krizo vrednot.“ Krizo vrednot, ki jo doživlja Evropa, pogosto spremlja kriza identitete in čuta pripadnosti samih kristjanov, tako da problem Evrope ni samo vedno večje število neverujočih ali tudi vedno večjega števila tistih, ki vero javno zanikajo. Morda je resnejši problem vedno večje število uspavanih kristjanov, kristjanov iz navade. Ni problem, da število kristjanov pada, ampak da so kristjani pogosto malo kristjani in so končno praktični ateisti. Istočasno je vedno več izrazov laicističnega fundamentalizma, ki na koncu kristjanom odreka „pravico, da v javni razpravi nastopajo kot kristjani,“ in njihove posege diskreditirajo „z obtožbo, da iščejo neupravičene prednosti.“

Po drugi strani, kot je bilo že omenjeno, je tudi med temi, ki pravijo, da so katoličani, veliko takih, ki živijo na robu vrednot, ki jih ima Cerkev za temeljne, ker so evangeljske, kakor vrednota življenja in vrednota osebe. Neredko slišimo: „Sem katoličan, vendar ne sledim nauku Cerkve.“ Zaradi tega bi lahko tudi o Evropi rekli to, kar so v Aparecidi rekli o Latinski Ameriki: Veliko je krščenih, malo pa je evangeliziranih. Če je res, kar smo povedali, in mislim, da je res, potem je Evropa v celoti misijonska dežela. Evropa, ki je bila področje številnih misijonarjev, je danes postala misijonsko področje. V tem smislu je nova evangelizacija postala resnična in nujna prednostna naloga, in to tudi med krščenimi.

Obstaja občutek, da živimo v zajedalskem sistemu, ki ga hromi kriza, ki postaja endemična. Veliko jih živi, kot bi jim spodnesli tla pod nogami. Brez prihodnosti je človeka strah. Širi se nek globok nemir, nekakšna smrtonosna utrujenost in upanje v vseh svojih oblikah ugasne. Odnose zaznamuje egotizem, ki požre vsako možnost za pristne in odgovorne odnose: nebrzdano iskanje intimne se pogosto izrodi v absolutizacijo emotivnega elementa, ki nas ne dela odgovornih; manjka globine, stvari ostajajo na površju, medtem ko so problemi vedno težji; vidnost in fasada velikokrat skrivata praznino in človek ima vedno manj veljave. Današnji človek je podoben človeku proskairosa, človeku trenutka, ki je nesposoben trajnosti, vztrajnosti, graditve zgodovine. Vse to vodi v krizo smisla.

Obstaja občutek, da živimo v zajedalskem sistemu, ki ga hromi kriza, ki postaja endemična. Veliko jih živi, kot bi jim spodnesli tla pod nogami. Brez prihodnosti je človeka strah. Širi se nek globok nemir, nekakšna smrtonosna utrujenost in upanje v vseh svojih oblikah ugasne.

Seveda so v Evropi tudi pozitivna znamenja na verski ravni, ki so zaradi tega znamenja upanja. Enemu od njih pravimo ekleziološka sprememba, ki smo jo doživeli znotraj Cerkve in ki vodi k dejavni vključitvi laikov v službo evangelizacije. Govorimo lahko tudi pastoralni spremembi, ki vodi k temu, da si zastavimo številne pastoralne in evangelizacijske oblike. Drugo zelo zgovorno znamenje je neko neugodje, ki se čuti v mnogih mladih zaradi notranjega stanja, v katerem živijo in jih jih vodi k iskanju pristnega in globokega smisla življenja, in predstavljajo kvas v veliki masi; kvas beračev upanja in polnosti. Obstaja tudi nekak obhod verskih zadev. Toda bodimo pozorni! Pojavljajo se oblike vernosti, ki so zelo daleč od Cerkve in njenega nauka. Vtis imam, da smo na poti k trgu verstev. Človek se zlahka začne obračati nanje na načine in z miselnostjo trga. Zaradi tega je vernost ljudi pogosto nekak naredi si sam ali neka lepljenka, ki je vedno bolj povezana z individualizmom in manj z ustanovami.

Med vsemi temi lučmi in sencami se predstavlja resen problem, ki se nanaša na prenašanje vere in se ne uresničuje več na neposreden način, z generacije na generacijo, s staršev na otroke, ampak se odigrava na individualnih poteh in na trgu. Položaj nikakor ni lahak. Prej je zapleten in težak. In spričo njega, kaj naj storimo?

Evangelizacija: odgovor na versko stanje v Evropi

Dostojevski, eden od najpomembnejših pisateljev preteklega stoletja, se je spraševal: „Ali lahko človek, ki ga je vsrkala moderna civilizacija, ali lahko Evropejec še vedno veruje v božanskost Božjega Sina, Jezusa Kristusa. V tem je v resnici vsa vera.“ To vprašanje je treba dopolniti še z drugim: Ali današnji človek še vedno čuti potrebo po odrešenju?

Začnimo s predpostavko, da bi bil odgovor na obe vprašanji negativen, to se pravi, da človek, ki ga je vsrkala naša kultura, ne more verovati in da ga niti ne zanima možnost, da bi veroval. Potem se nam, verujočim, in bolj konkretno, manjšim bratom, postavi neko drugo vprašanje. Če izhajamo iz predpostavke, da smo mi v Kristusu odkrili smisel svojega življenja, sicer naš govor ne bi imel nobenega smisla, kaj naj storimo, da bi človek postmoderne in predkrščanske družbe, ki pravi, da ne veruje in da ga vera niti ne zanima, mogel

začutiti zanimanje, da bi začel hoditi po poti k veri in na ta način priti do vere v Jezusa Kristusa? In tudi: kako doseči, da bodo tisti, ki pravijo, da verujejo v Jezusa Kristusa, vendar je njihova vera zaspala, mogli ponovno odkriti navdušenje biti učenci in misijonarji v sedanji kulturi? Teh vprašanj si ne moremo nehati postavljati, to so izpraševalci, ki nas ne morejo nehati izzivati in nas spravljati v iskanje primerne odgovora. Kdor se je srečal s Kristusom, ne more drugače, kot da o tem srečanju pove drugim, kakor je naredil Janez Krstnik s svojimi učenci (prim. Jn 1,29-37), kakor je naredil Andrej s Simonom, svojim bratom (prim. Jn 1,41-42), kakor je naredil Pavel, ki se je spremenil celo v apostola narodov. Sklepni dokument zadnjega generalnega kapitlja Nosilci daru evangelija od nas upravičeno zahteva, naj bomo samokritični in se vprašamo, če „ne dejavnost in namestitev, ki grozita, da bosta ohromili evangelijski dinamizem, ne govorita o krizi vere, ki zadeva nekatere med nami.“ Kakor pravi isti dokument, „se življenje, ki se ga dotakne evangelijski dinamizem, spremeni v prekipevajočo zavzetost za Kraljestvo.“

Poklicani jih je, „da bi bili z njim, in da bi jih poslal oznanjat“ (Mr 3,14). Ni dovolj biti z Gospodom, potrebno ga je oznanjati drugim. V tem smislu je Pavel dejal: gorje mi, če bi evangelija ne oznanjal (1 Kor 9,16). Tisti, ki so bili poklicani, da bi bili njegovi učenci, so bili poklicani, da bi bili sol in luč (prim. Mt 5,13-14). Poklicani so, da življenju dajo okus in da razsvetlijo vse berače smisla in polnosti. To je velika odgovornost, ki zadeva vse učence. To je zadnji razlog, zaradi katerega Cerkev živi za misijone. To je razlog, zaradi katerega je Francišek hotel misijonarski red ad intra, med kristjani (FNPVod 14) in ad extra, med „saraceni“ in drugimi neverniki (FNPVod 16).

Če je gotovo, da je kriza, v kateri smo, kulturna in antropološka – v krizi je človek – in nas vsa znamenja napeljujejo na misel, da je to res. Če je gotovo, da se s tem, ko se izgubi Bog, izgubi človek, potem so naši sodobniki izgubili sami sebe. In vsaj za kristjane moramo reči, da je res. Če je gotovo, in zdi se, da je, da je človeško življenje odprta pot, projekt, ki ga je treba dovršiti, potem so temeljna vprašanja: kako preseči to kulturno in antropološko krizo? Kako lahko današnji človek najde samega sebe? Kako lahko dopolni projekt svojega življenja?

Na vsa ta vprašanja skuša Cerkev odgovoriti z evangelizacijo, z vračanjem daru evangelija. Preko evangelizacije Cerkev pravi: Imam odgovor na

vprašanja, ki mučijo današnjega človeka. Jezus je pot za dopolnitev projekta življenja, ki ti je bilo dano, Jezus je edini, ki te lahko pripelje do tega, da najdeš samega sebe. Jezus je edini, ki lahko vodi današnjega človeka, da preseže kulturno in antropološko krizo, ki jo doživlja.

Trajna evangelizacija in nova evangelizacija

Cerkev je vedno evangelizirala. To je počela preko obhajanja zakramentov in oznanjanja Besede. Ta evangelizacija je dala in še vedno daje sadove v življenju mnogih ljudi. Po njeni zaslugi jih je veliko našlo poln smisel svojega življenja.

Vseeno pa je veliko, ogromno tistih, ki danes ne najdejo evangelija v trajni ali klasični evangelizaciji Cerkev, to se pravi, da ne najdejo ustreznega odgovora na vprašanje, kako naj živijo? Zaradi tega je potrebna nova evangelizacija, ki bi bila, ne da bi prekinila trajno evangelizacijo, sposobna doseči, da bi ji prisluhnilo vedno večje število ljudi, ki ne najdejo dostopa do klasične evangelizacije. Evangelij je dar, ki ga je treba vračati. Cerkev in z njo vsi mi se čutimo obvezane iskati nove poti, da bi prinesli evangelij vsem. Cerkev se ne more zadovoljiti z dejstvom, da je drevo vesoljne Cerkev zrastle iz gorčičnega zrna. V razmerah, v katerih živi človeštvo, zlasti pa Evropa, je Cerkev dolžna, da ponovno tvega z majhnim zrnem, Bogu pa prepusti, kako in kdaj bo zrastle (prim. Mr 4,26-29).

Ne gre za to, da bi evangelizacija, ki smo jo imenovali trajna, izgubila svojo vrednost. Kakor trdi sklepni dokument našega kapitlja, ta „ohranja svojo vrednost“. Prav tako trajne evangelizacije ne zoperstavljamo novi in obratno. Gre za to, da novo vino damo v nove mehove (prim. Mt 9,17). Razmere so se spremenile, prav tako tudi bistvena vprašanja. V tem kontekstu smo poklicani, da damo prednost novi evangelizaciji, ne da bi zamenjali dejavnosti trajne ali redne evangelizacije.

Ne gre za to, da bi evangelizacija, ki smo jo imenovali trajna, izgubila svojo vrednost. Kakor trdi sklepni dokument našega kapitlja, ta „ohranja svojo vrednost“. Prav tako trajne evangelizacije ne zoperstavljamo novi in obratno. Gre za to, da novo vino damo v nove mehove (prim. Mt 9,17). Razmere so se spremenile, prav tako tudi bistvena vprašanja. V tem kontekstu smo poklicani, da damo prednost novi evangelizaciji, ne da bi zamenjali dejavnosti trajne ali redne evangelizacije.

Skušnjava lahkega in hitrega uspeha

V iskanju novih navzočnosti in novih oblik evangelizacije moramo biti pozorni, da ne popustimo skušnjavi nepotrpežljivosti, ko bi takoj iskali uspeh in velike številke. Bog ne dela na ta način, to ni metoda, ki bi bila primerna za novo evangelizacijo. Za evangelizacijo, ki je orodje in pre-

V iskanju novih navzočnosti in novih oblik evangelizacije moramo biti pozorni, da ne popustimo skušnjavi nepotrpežljivosti, ko bi takoj iskali uspeh in velike številke. Bog ne dela na ta način, to ni metoda, ki bi bila primerna za novo evangelizacijo.

našalec Božjega kraljestva, vedno velja prilika o gorčičnem zrnju (prim. Mt 4,31-32). Božje kraljestvo, kakor vse velike stvari, se vedno začne pod tem znamenjem: pod znamenjem majhnega zrna, s ponižnostjo, kakor bi dejal Teilhard de Chardin. To je Božji način delovanja v zgodovini. Bog ni izbral Izraela, ker bi bil velika dežela – gre za najmanjšo od vseh dežel – ampak ker ga je ljubil. V zgodovini odrešenja Bog ne računa na velike številke, zunanja moč ni znamenje njegove navzočnosti. Star pregovor pravi, da „uspeh ni Božje ime“. Nova evangelizacija se mora podvreči skrivnosti gorčičnega zrna, ne da bi zahtevala takojšen uspeh. Kakor v zgodovini odrešenja, v kateri sočasno živimo veliki petek in velikonočno nedeljo, je tudi Cerkev veliko drevo in majhno gorčično zrno obenem.

Metoda nove evangelizacije

Iz skrivnosti gorčičnega zrna izhaja prava metoda nove evangelizacije. Seveda je treba pametno računati z modernimi metodami, da postanemo slišni, ali še bolje, da Gospodov glas naredimo dostopen in razumljiv, s tem da damo prostor njemu ki je Pot, Resnica in Življenje. Ko damo prostor njemu, ki ga oznanjamo, moramo v resnici sprejeti razlastitev kot temeljni pogoj za resnično evaneglizijsko prizadevanje. Znamenje Antikrista je, da govori v svojem imenu. Znamenje resničnega evangelizatorja je, da govori v imenu tistega, ki ga je poslal. Kakor Sin govori v Očetovem imenu, tako tudi evangelizator. To predpostavlja notranji in globok odnos tistega, ki oznanja evangelij, z Očetom. Trinitarični osnutek, ki se izraža v Sinu, ki ne govori v svojem, ampak v Očetovem imenu, kaže, da evangelizacija ni samo način govorice, ampak življenje: živeti v poslušanju in postati Očetovi glasniki. Jezus je podnevi oznanjal in ponoči molil. V tem je pravi vzor za evangelizatorja. Ljudi ne moremo pridobivati zase. Dobiti jih moramo od Boga za Boga. Vse metode so prazne, če v svoji osnovi nimajo molitve. Besedo oznanila mora vedno pokrivati življenje molitve, občestva z Očetom. Dejstvo je, da Gospod Jezus in Sveti Duh gradita Cerkev in se izročata v njej – evangelizirati vključuje poslušati njegov glas v Cerkvi.

Naslednji bistveni element evangelizacije je, da je tesno povezana s križem. Jezusova pot je bila eno samo potovanje proti križu, proti Jeruzalemu, kjer bo svet odrešil s smrtjo na križu. Trpljenje je neizčrpen studenec življenja za svet: trpljenje da moč njegovi besedi. Kakor mora zrno umreti, da obrodi sad (prim. Jn 12,24), tako je tudi sad

apostolovega poslanstva v bolečinah, trpljenju in smrti (prim. 1 Kor 2,1-5; 2 Kor 5,7; 11,10ss; Gal 4,12-14. Drugim ne moremo dati življenja, ne da bi za druge dali življenje.

Benedikt XVI. je leta 2009 dejal: „Vera zahteva, da jo prenašamo: ni nam bila dana samo za nas same, za osebno rešitev naše duše, ampak za druge, za ta svet in za naš čas.“ To vključuje sposobnost, da sami sebe vedno in v vsem, kar nudi življenje, mislimo v odnosu do sveta, h kateremu smo poslani. Ne moremo obrniti „hrbta svetu, v katerem živimo, v teh časih, v katerih nam postmoderna kultura z dosegom svojih priložnosti, pa tudi z negotovostjo, razočaranjem in skepticizmom, postavlja toliko izzivov.“ Naše življenje

in poslanstvo ne moreta biti nikdar tuja „življenju naših ljudstev in temu, kar jih razkosava.“ V zvezi s tem ima Walter Kasper nekaj besed, ki bi nas lahko vodile k razmišljanju: „Resničnost sveta brez Boga, pred katero se nahajamo, je deloma samo odziv na Boga brez sveta.“ Bruno Forte pa razlaga: „Cerkev, ki zadrži resnico, ki prihaja od zgoraj in ki jo mora preprosto samo prenesti svetu, je v nevarnosti, da bo popolnoma nepomembna za svet.“ Evangelizacija, ki ne upošteva stvarnosti sedanjega trenutka, je v

nevarnosti, da bo predstavljala „Boga brez sveta“ in krščansko sporočilo, ki ne bo ničesar povedalo iskanju smisla mnogih naših sodobnikov. Danes moramo znati govoriti tako, da se bo današnji človek informiral o njem. Potrebni sta domišljija in ustvarjalnost, da bomo evangelij naredili razumljiv naši kulturi.

Sveti Peter nam ponuja nekaj pomembnih pojasnil za uresničevanje službe misijonarstva/evangelizacije. V trenutku razpršenosti, razdrobljenosti in podvrženosti vsem vrstam težav – v takem stanju je živela Petrova skupnost – je apostol kristjanom svoje skupnosti govoril: »Bodite pripravljeni, da boste tistim, ki vas vprašajo, povedali razlog za upanje, ki je v vas“ (1 Pt 3,15). Vse to pa naredite „blago, spoštljivo in s pravilno vestjo“ (1 Pt 3,16a). Mislim, da so ta pojasnila zelo primerne za vse čase, tudi za naše.

Kar zadeva metodo nove evangelizacije, ne moremo pozabiti na besede, ki jih je navedel že Janez Pavel II., s katerimi je novost takšne evangelizacije pokazal v njeni gorečnosti, njenih metodah in njenem izrazu. Nova evangelizacija od današnjih misijonarjev zahteva zavzetost, zaradi katere je potrebno pustiti, da se evangelij dotakne našega srca in ga spremeni. Nova evangelizacija zahteva nove metode, to se pravi, veliko ustvarjalnosti, kakršno so imeli Frančišek in mnogi drugi naši

Benedikt XVI. Je leta 2009 dejal: „Vera zahteva, da jo prenašamo: ni nam bila dana samo za nas same, za osebno rešitev naše duše, ampak za druge, za ta svet in za naš čas.“

bratje v teh osemsto letih zgodovine našega bratstva. Nova evangelizacija končno zahteva določeno novost v izražanju bistvenih vsebin veselega oznanila. Nova kultura, kot je ta, ki jo živimo, zahteva, da znamo govoriti o Bogu. Zahtevajo se nove govorice, ki bodo dale okusiti dar evangelija, ki ga želimo podeliti z vsemi našimi sodobniki.

Bistvene vsebine nove evangelizacije

Temeljna vsebina nove evangelizacije tako kot tudi trajne evangelizacije je spreobrnjenje. Jezus svoje poslanstvo začne z besedami: spreobrnite se in verujte evangeliju (Mt 1,15). V skladu s tem Jezusovim povabilom nova evangelizacije začnjo postavljati pod vprašaj lasten in skupen način življenja, puščati Bogu, da vstopi v njena merila življenja, da zaživimo v skladu z logiko evangelija. Z drugimi besedami, nova evangelizacija mora pripeljati do tega, da ne bomo živeli tako, kakor živijo vsi, da ne bomo delali tako, kakor delajo vsi, ampak da bomo živeli nov način življenja, novo življenje, ki ne bo ostajalo nekaj povsem individualnega, ampak bo vodilo k ustvarjanju skupnih prostorov novega življenja.

Naslednja bistvena vsebina nove evangelizacije je Božje kraljestvo, oznanilo, da Bog obstaja, da Bog živi, da Bog deluje v človeški zgodovini. Če je resnični problem našega časa „kriza Boga“, odsotnost Boga, zamaskirana z neko prazno religioznostjo (J. B. Metz), potem mora evangelizacija govoriti o Bogu. V družbi, kakršna je evropska, v kateri mnogi živijo, kot bi Boga ne bilo, če pa je, jih ne zanima, mora evangelizacija predvsem govoriti o Bogu, o navzočem Bogu, o Bogu, ki nas pozna in nas posluša, o Bogu, ki vstopa v človeško zgodovino, da bi delal pravico.

Nova evangelizacija tudi ne more pustiti ob strani izrecnega oznanila Jezusa Kristusa kot Emanuela, Boga z nami, konkretizacije tistega „Jaz sem“. V tem kontekstu je hojo za Jezusom treba predstaviti kot resnično priličenje Kristusu in tako priti do združenja z Bogom. Jezus Kristus mora zasedati središče nove evangelizacije. Če Jezusa ne postavimo v središče, potem ni evangelizacije. Kardinal Ratzinger je 2001 dejal: „... prva beseda Cerkve je Kristus, ne pa ona sama. Cerkev je toliko zdrava, kolikor vso pozornost obrača k njemu. Dejansko bi bila Cerkev, ki bi obstajala zgolj zase, nepotrebna.“

Končno je še tema, ki mora priti v našo evangelizacijo, večno življenje. Če je evangelizacija, kot smo že dejali, v oznanilu Kraljestva, je tudi oznanilo naše odgovornosti. Človek ne more delati, kar bi hotel. Človek bo sojen. O svojih dejanjih bo moral dati odgovor. Bog je pravičen in navseza-

dnje lahko samo on poskrbi za pravico. Evangelizacija mora človeku povedati, da pravica obstaja. Večno življenje se umešča znotraj konteksta Božje pravičnosti.

Nujna potreba po učencih in misijonarjih

Spričo zahteve nove evangelizacije se jasno kaže potreba po pristnih učencih in drznih misijonarjih. Dan pred izvolitvijo na sedež sv. Petra je kardinal Ratzinger dejal: „V tem trenutku zgodovine potrebujemo ljudi, ki bi preko razsvetljene in naseljene vere Boga v tem svetu naredili verodostojnega. Potrebujemo ljudi, ki imajo pogled zazrt v Boga in se od njega učijo prave človeškosti. Potrebujemo ljudi, katerih razum razsvetljuje Božja luč in katerim Bog odpira svoje srce, tako da njegov razum lahko govori razumu drugega in se njegovo srce lahko odpira srcu drugega. Samo po ljudeh, ki se jih je dotaknil Bog, se lahko Bog vrne k ljudem.“

Nova evangelizacija se začne z verodostojnostjo našega verskega življenja in iz našega prepričanja, da milost deluje tako daleč, da spreobrne srce. Današnji svet potrebuje ljubezen, saj žal pozna samo velike polomije. Morda se tukaj rojeva paradoks, ki se odpira pred našimi očmi in izziva um, da razmišlja o smislu takšnega stanja. Gleданje v prihodnost z gotovostjo upanja nam ne dovoli, da bi ostali zaprti v neke vrste romantiko, ki gleda zgolj na preteklost, niti da bi zapadli v obzorje utopije, ker bi zboleli za predpostavko, da ne bosta mogla imeti potrebnega soočenja. Vera nas angažira v sedanosti, ki jo živimo. Če ne bi odgovorili in bi ostali zaprti v svoje zakristije, bi pomenili prazne binkošti. Čas je, da brez ovir odpremo vrata in se povrnemo k oznanjevanju Kristusovega vstajenja, čigar priče smo.

Nove evangelizacijske navzočnosti

V luči vsega povedanega smo poklicani, da ustvarimo nove evangelizacijske navzočnosti, ki bodo ustvarjale nove oblike, tako da bomo lahko vstopili na „dvor“ poganov in v tem okolju dali slišati „glas Božjega Sina.“

Projekt Evropa si zastavlja dejavno sodelovanje pri graditvi Evrope v skladu s krščanskimi in frančiškanskimi vrednotami. Zato naglašja, po mojem gledanju upravičeno, pomembnost novih navzočnosti ali novih bratstev, in si zastavlja „oživitev naših bratstev, da bi sprožili novo evangelizacijsko poslanstvo.“

V zadnjih letih smo imeli tri mednarodna srečanja o novih navzočnostih in novih oblikah evangelizacije v Evropi. Zadnjega smo obhajali pred nekaj meseci v Sassoneju (Rim). Na teh srečanjih so se postopoma razločevali elementi, ki bi morali označevati nove navzočnosti in evangelizacijska bratstva v Evropi. Med drugimi je bilo splošno soglasje glede naslednjih elementov:

Prvenstvo Boga

Če je naša družba zaznamovana z globokim procesom sekularizacije in z neprikritim laicizmom, katerega sad je vedno večja nevernost mnogih naših sodobnikov, morajo nove navzočnosti Bogu dati resnično prvenstvo kot integracijsko počelo življenja in poslanstva tistih, ki želijo sodelovati pri novi evangelizaciji. Samo Bog lahko obdrži svežino začetkov in samo on lahko vlije potrebno moč, da damo primeren odgovor na znamenja časov. Nova evangelizacijska navzočnost, ki odgovarja zahtevam nove evangelizacije, mora na tak ali drugačen način v svojem življenju in zato tudi v času, ki ga konkretno posveča Bogu, kazati prvenstvo, ki ga mu posveča. Daljši in bolj kakovosten čas molitve bo hrana nove navzočnosti, modrost, ki bo njeno apostolsko delovanje napravila rodovitno. Brez molitve bo nova navzočnost hitro ostarela.

To Božje prvenstvo, o katerem govorimo, nas mora voditi k temu, da se ne odpovemo stvarim v našem posvečenem življenju, o katerih se ne pogaja, istočasno pa z ustvarjalnostjo odgovorimo na razvojno realnost našega časa. V osnovi se ne pogajamo o evangeljskih vrednotah, ki označujejo našo istovetnost manjših bratov. Ustvarjalnost, ki se od nas zahteva, je evangeljska ustvarjalnost, ki je sposobna odgovoriti na odrešitveno voljo Boga Jezusa Kristusa, ki hoče, da bi vsi ljudje imeli življenje in to življenje v „izobilju“ (Jn 10,10). Prvenstvo Boga, ki je pomenljivo za današnjega človeka, se mora v dinamični, mistični in preroški napetosti uresničiti v duhovnosti; v duhovnosti navzočnosti: učenci in priče; in zedinjujoči duhovnosti: sinovi nebes in sinovi zemlje.

Pomenljivo bratsko življenje: človeško in počlovečujoče, v katerem vsak sprejema drugega kot Gospodov dar (prim. FOp 14), in v katerem se stalno išče sredstva, ki so potrebna za ustvarjanje občestva, vzajemne komunikacije, v katerem vsak razodeva bratu svoje potrebe (FPVod 6,8),

v katerem sta v medosebnih odnosih toplina in resnica.

Bratsko življenje bo oživil bratski načrt življenja in poslanstva, ki ga bodo izdelali vsi člani bratstva, v katerem je treba veliko prostora dati bratski podelitvi. Ta načrt je treba stalno na novo ovrednotiti. Omenjeni načrt naj za prvo skrb nima operativne učinkovitosti, ampak potrebo, da življenje in poslanstvo združi znotraj prednostnih nalog reda, tako da bo obstajala krožna dinamika medsebojnega napajanja med njimi in evangelizacijskim poslanstvom.

Zgovorno bratsko življenje vključuje življenje iz logike daru, kjer se bo vsak z vsem srcem podaril bratstvu. Bratsko življenje bo tako najboljši odgovor, ki ga moremo dati na močan individualizem, na osamljenost, v kateri živi veliko naših sodobnikov, na egotizem, na diskriminacijo, na izključenost, dana pa bo tudi alternativa na logiko dobička in oblasti, ki sta značilni za našo družbo.

Bratsko življenje, o katerem govorimo, bo bolj zgovorno, če ga bo označevala mednarodnost in medprovincialnost, kakor zahteva od nas naročilo kapitlja, ki se nanaša na projekt

Evropa. Na ta način bomo bolje odgovorili na dejstvo, da smo vesoljno bratstvo, pa tudi na to, za kar se zdi, da vedno bolj zaznamuje našo družbo, na globalizacijo, istočasno pa bomo razkrili delitve in ločitve, ki obstajajo v današnji družbi. V tem smislu moramo intenzivno delati, da bi prečkali vse tipe meja, zemljepisnih in antropoloških, kakor tudi za to, da prelomimo s svojimi še vedno močno poudarjenimi provincializmi. „Evangelizirati pomeni narediti naše meje prepustne, da omogočimo tok medsebojnega občevarja in medsebojne komunikacije,“ kakor nas spominja sklepni dokument Generalnega kapitlja 2009.

Bratstvo bo znamenje, bo preroštvo, kolikor bo misijonsko. Misijonsko bratsko življenje, v katerem sprejemamo evangelij kot njegovo osnovo in ga potem vračamo z življenjem in z besedo. Bratsko življenje, v katerem bratje, tako kot Frančišek in prvi bratje, evangelij jemljejo zares, tudi v njegovih najbolj radikalnih zahtevah, ko pustijo, da evangelij spremeni njihova srca, in ga vračajo bližjim (evangelizacija inter genti) in daljnim (evangelizacija ad gentes). V tem kontekstu se čuti potreba po sodelovanju z laiki in s Frančiškansko družino.

Življenje manjših med manjšimi: življenje, ki iz preprostosti, skromnosti, strogosti in svobode

Brati znamenja časov in krajev je danes nujnost za nas, ki smo po zaobljubi in želimo biti tudi v resnici manjši med majhnimi. „Evangeljska navzočnost med njimi bi bila posebej zgovorno znamenje vračanja v tem svetu, kjer imajo prost prehod samo denar, dobrine in usluge, ne pa ljudje in še manj ubogi, ki so zakramenti Božjega Sina, ki je bil ubog.

pred stvarmi daje vonj in okus vsakdanjemu življenju. Življenje, ki pusti, da mu življenje mož in žena našega časa zastavlja vprašanja, in sprejema konkretne odločitve, ki so skladne z našo majhnostjo. Življenje mož, ki so obljubili, da bodo živeli brez lastnine, mož, ki so svobodni in osvobajajo. Takšno življenje bo preroški protest manjših bratov proti vladajočemu potrošništvu ter proti ekonomskemu in družbenemu neravnovesju (prim. FPVod 5), hkrati pa tudi vrednota bivanjske in ne zgolj skrbstvene solidarnosti z najbolj zapostavljenimi: majhni med majhnimi. Ne moremo živeti življenja, ki bi bilo izkoreninjeno in tuje življenju naših dežel in vsega, kar ga prizadeva: „klic okoljske pravičnosti, dejavno nenasilje, begunci, izseljenci, brezdomci, etnične manjšine, etična in solidarna raba finančnih virov ali epidemija AIDSa so resničnosti, ki morajo postati navzoče v našem življenju in našem služenju.

Inkultuirano in vključeno življenje. Nove navzočnosti morajo biti v stiku z družbeno resničnostjo države. Dovoliti morajo, da jim zastavljajo vprašanja pojavi, kot so: „medkulturnost, zahtevanje in zaščita človekovih pravic, težko stanje in vidljivost vseh vrst manjšin, kriza neoliberalnega ekonomskega modela, ki peha v še večjo revščino uboge v naših ljudstvih, neusmiljen ekocid ...“, po katerih nam govori Duh in ki od nas terjajo odgovor. Brez socialne zavesti ne moremo izdelati načrta bratskega življenja in poslanstva. Brati znamenja časov in krajev je danes nujnost za nas, ki smo po zaobljubi in želimo biti tudi v resnici manjši med majhnimi. „Evangeljska navzočnost med njimi bi bila posebej zgovorno znamenje vračanja v tem svetu, kjer imajo prost prehod samo denar, dobrine in usluge, ne pa ljudje in še manj ubogi, ki so zakramenti Božjega Sina, ki je bil ubog.

Ta vidik novih navzočnosti ali novih bratstev ima veliko opraviti s popotništvom. Ne samo s fizičnim ali zemljepisnim popotništvom, ampak tudi z duhovnim popotništvom, ki nam omogoči, da poslušamo glas Duha in mu zvesto sledimo. Samo brezpogojna odprtost Duhu bo dala resnično novost našim navzočnostim, dinamizem in mladostnost našim bratstvom, istočasno pa nas bo odprla za evangeljsko fantazijo in ustvarjalnost, ko nas bo oddaljila od povprečnosti. Temu popotništvu bi jaz dejal: trajno živeti v stanju ustanavljanja in ohranjanja živega duha poklicanosti. Lahko bi mu rekli tudi duh spreobrnjenja. Ta duh je skrivnost življenjske moči in pomenljivosti novih navzočnosti.

Nove oblike evangelizacije

Z novimi navzočnostmi želi projekt Evropa spodbuditi nove oblike evangelizacije, ki odgovarjajo

na nekatere današnje potrebe in upoštevajo nekatere že obstoječe stvarne možnosti na našem kontinentu. Med drugimi novimi oblikami evangelizacije projekt predvideva:

- * Navzočnost med izseljenci. Zato se zahteva, da provincialni delegati za PMCS izdelajo „smernice za pastoralno delo OFM z izseljenci v Evropi,“ pri čemer naj upoštevajo socialno razsežnost in človekove pravice.
- * Posebna pozornost naj se nameni mladim z organizacijo in aktivnim sodelovanjem na „Franciscan European Meeting“, ki se bo obhajal na Poljskem, kot nadaljevanje srečanja, ki se je obhajalo pred dvema letoma v Santiagu v Komposteli; pa tudi sodelovanju z bratstvom Via Lattea v Komposteli, ki ga je Provinca v Santiagu (Španija) že vzpostavila v Cebreiru.
- * Začeti z novo frančiškansko navzočnostjo v ustanovah Evropske unije v Bruslju in biti posebej pozoren na frančiškansko bizantinsko navzočnost v Ukrajini.
- * Zaželeno je tudi občasno romanje vseh frančiskanov v Lurd.

V vsem tem naporu se predvideva, da bi obstajala neka mreža teh novih in že navzočih bratstev. Koordinacija bi bila lahko skrb bratstva v Palestini.

Za zaključek

Kot lahko vidimo, naša misijonska evangelizacija ni nekaj čisto zunanjega našemu življenju, ampak evangelizira življenje samo. Iz tega razloga se zahteva, da se naša bratstva, ki so poklicana, da evangelizirajo, najprej sama pustijo evangelizirati. Zato morata tudi naše evangelizacijsko poslanstvo in naš način življenja biti v medsebojnem odnosu. Gre za odnos med duhovnostjo, bratskim življenjem in poslanstvom, med tremi stebri vsakega posvečenega življenja, kjer mora obstajati dinamično kroženje.

Skratka, konec koncev gre za to, da ustvarimo navzočnosti, ki bodo značilne za novost, ki izhaja iz moči in aktualnosti našega načina življenja in iz moči Duha. Ta dvojni vir pomenljivosti za naše navzočnosti nas bo naredil žive, pogumne, drzne, obenem pa zelo ponižne, ker vemo, da vse prihaja od zgoraj. Evropa potrebuje moče, ki se pustijo voditi Duhu, in s svojim življenjem in besedo vabijo k drugačnemu načinu življenja ter dajo okusiti lepoto verovanja v Kristusa. Po drugi strani je naša karizma globoko aktualna in ima sama v sebi sposobnost, da odgovori na velika pričakovanja današnjega človeka.

*br. José Rodríguez Carballo OFM
generalni minister OFM*

IZREDNA SEJA JUŽNOSLOVANSKE KONFERENCE PROVINCIALNIH MINISTROV OFM

Split, samostan sv. Franje bratov minoritov, 20. februarja 2012.

V starodavnem samostanu sv. Frančiška bratov minoritov v Splitu je bila 20. februarja izredna seja JKPMOFM. Tukaj objavljamo glavne sklepe:

1. Srečanje generalnega ministra z brati v začasnih zaobljubah in njihovimi vzgojitelji naše konference bo v Taboru – Samobor, 1. in 2. marca 2013.
2. Na srečanju provincialnih ministrov in definatorijev vseh provinc v naši konferenci je bilo predloženo, naj se razmišlja o skupnih duhovnih vajah za brate iz naših provinc. Čeprav smo s tem malo pozni, bo vsak provincialat čim prej obvestil vse druge provincialate v naši konferenci, kdaj in kje bodo duhovne vaje v njegovi provinci, nakazal, koliko je prostora, itd.
3. Odločeno je bilo, da bo srečanje novoizvoljenih gvardijanov vseh naših provinc v frančiškanskem samostanu v Splitu (Trstenik), 3. in 4. septembra 2012. Srečanje bo organiziralo medprovincialno tajništvo za formacijo in študij. Začelo se bo s kosilom 3. septembra, končalo pa s kosilom 4. septembra. Temeljna temo bo "Vloga gvardijana v animiranju bratstva".
4. Naša konferenca bo gostila kontinentalni kongres vzhodne Evrope za formacijo in študij. To srečanje bo od 16. do 23. septembra 2012, organizacija pa je zaupana medprovincialnemu tajništvu za formacijo in študij v dogovoru z Generalnim tajništvom za formacijo in študij iz Rima.
5. Kar zadeva delovno srečanje definatorjev iz vseh provinc naše konference, ki naj bi ga pripravili vsako leto, je bilo odločeno, da zaradi prepolnega koledarja v tem letu to srečanje izpustimo.
5. Gostitelj skupne priprave na slovesne zaobljube bo letos provinca Presvetega Odrešenika (Split), organizacija pa je zaupana br. Domagoju Runji, magistru bratov z začasnimi zaobljubami te province. To bo na Trsteniku (Split), medprovincialno tajništvo za formacijo in študij pa bo skupaj z magistri poskrbelo, da se bo pripravil podroben program skupne priprave, da ga bodo provincialni ministri lahko pregledali in potrdili.
6. Br. Stane Zore, provincialni minister provincije sv. Križa, Slovenija, nas je obvestil, da bo generalni minister obiskal njihovo provinco od 19. do 21. aprila letos. Provincialne ministre bo obvestil o točnem programu obiska in jim nakazal, kdaj bi bil najprimernejši trenutek za srečanje generalnega ministra z našimi provinciali.

Na koncu se je br. Željko Tolić, predsednik konference, vsem zahvalil za sodelovanje. Zahvalil se je tudi bratom minoritom, ki so nas sprejeli v svojem starodavnem samostanu, vsem pa je tudi podaril dragoceno knjigo "Tradicijsko crkveno pučko pjevanje u Provinciji Presvetoga Otkupitelja", ki je pravkar prišla iz tiska.

*br. Nikola Vukoja,
tajnik konference*

SEJA MEDNARODNEGA SVETA ZA MISIJONE IN EVANGELIZACIJO

Rabat, Maroko, 8-15/02/2012.

Seja je bila v hiši molitve naše Gospe Kraljice Miru v Rabatu, glavnem mestu Maroka. Na seji je sodelovalo trinajst tajnikov in delegatov frančiškanskih konferenc z vseh celin na čelu z generalnim definatorjem za misijone in evangelizacijo br. Nestorom Schwerzom iz Brazilije. Komunikacija je potekala v treh uradnih jezikih reda (italijanščini, španščini in angleščini), pa tudi v portugalsščini in francoščini.

Na začetku je br. Bob Mokry, kustos kustodije Maroških mučencev v Maroku, pozdravil udeležence srečanja in jim zaželel dobrodošlico. Po predstavitvi udeležencev in programa dela je bilo prebrano pismo generalnega ministra reda br. Joséja Rodrígueza Carballa, v katerem je poudaril misijonsko in evangelizacijsko razsežnost našega reda kot pomembni sestavini naše frančiškanske poklicanosti. Br. Massimo je predstavil cilje Mednarodnega sveta za misijone in evangelizacijo, br. Manuel Courillon, vikar kustodije, pa je govoril o razumevanju islama. S. Miriam, FMM, je podelila svoje izkušnje v delu z afriškimi begunci v taborišču, nato pa je br. Arturo predložil program dela seje. Sledila so poročila posameznih tajnikov in delegatov konferenc.

Br. Massimo, generalni tajnik za misijone in evangelizacijo, je predstavil prednostne naloge reda glede na misijonsko evangelizacijo, br. Arturo pa je poročal o novih oblikah pastorage in o naročilu št. 13 generalnega kapitlja 2009. Generalni definator br. Nestor Schwerz je nato spregovoril o evangelizaciji in misijonih reda. Na področju evangelizacije je dana prednost delu na župnijah, vzgojnih ustanovah, novih oblikah evangelizacije, pa tudi ekumenskemu in medverskemu dialogu. Na področju misijonske evangelizacije je red skušal v provincah obnoviti misijonarskega duha »ad gentes« s tem, da je pripravljaval nove misijonarske poklice, pospeševal misijonske projekte reda in pro-

vinc in sodeloval z vseučilišči reda, frančiškove družine in z drugimi misijonskimi ustanovami.

Nato je br. Vidal Rodriguez, generalni tajnik za vzgojo in študij govoril o odnosu med formacijo in misijonsko evangelizacijo. Cilj naše vzgoje in izobraževanja je misijonska evangelizacija, ki je razlog obstoja našega reda. Še vedno ostajajo jezikovne nejasnosti glede koncepta misijonov in evangelizacije. Kaj je poslanstvo ali misijoni? In kaj je evangelizacija? Katere so nove oblike evangelizacije? V čem so to »nove« oblike? Kaj pomeni ponovna evangelizacija? Te jezikovne nejasnosti bodo izginjale v tolikšni meri, kolikor bomo v resnici zaživel franciškansko misijonsko karizmo, so se na koncu strinjali udeleženci.

Po predavanju generalnega definatorja smo delali v treh jezikovnih skupinah. Vsakdanje delo v manjših skupinah je vključevalo tudi poglobljanje spoznanja o najpomembnejših točkah iz generalnega pisma, predavanja br. Nestorja, poročil delegatov o delu vsake konference, razmišljanja fr. Massima o misijonskih prednostnih nalogah in refleksije br. Vidala o odnosu med formacijo in misijonsko evangelizacijo.

Zadnja dva dneva smo povzeli sadove dela v manjših skupinah in oblikovali predloge generalnemu definatoriju.

*Br. Pero Vrebac,
delegat južnoslovske konference*

POD JUŽNIM NEBOM

Deset let je minilo, odkar sem bil zadnjič ne obisku pri naših bratih v Avstraliji. Takrat so bili obrazi „tam spodaj“ drugi. Pa ne zaradi let, ki so v poteze vsakega izmed nas v teh letih zarisala kakšno gubo več in še nekoliko bolj pobelila glave. Ne zaradi tega. Nekateri bratje so se zamenjali.

Pred desetimi leti, ko smo obhajali petdesetletnico delovanja slovenskih Frančiškovih bratov med rojaki v Avstraliji, so bili tam starosta slovenske pastorage v Avstraliji p. Valerijan Jenko, ki bo sedaj kmalu praznoval šestdesetletnico svojega duhovniškega služenja na tej celine. Ob njem je bil p. Filip Rupnik, ki se je med tem že vrnil domov in si lansko leto naložil osmi križ na svoja pleča. V Melbournu je bil p. Metod Ogorevc, ki je po smrti p. Bazilija v tem verskem in kulturnem središču prevzel zahtevno delo prehoda od Bazilijevega načina delovanja na drugačne prijeme. Medtem je odšel med rojake v Združene države, v Lemont, vendar del srca še vedno utripa za tista leta in tiste ljudi, ki jim je služil v Avstraliji. V Adelaidi pa je bil takrat p. Janez Tretjak, ki je tam tudi danes, še vedno z enako gorečnostjo za Adelaido, vendar z nekoliko manj zdravja in moči, kot jih je imel takrat.

Kdo pa so novi obrazi? Če rečem novi obrazi, potem to ni popolnoma res, oziroma drži samo polovično. P. Metoda je v Melbournu zamenjal p. Ciril Božič, ki mu to versko središče ni prva avstralska izkušnja. Pred tem je namreč deloval v Sydneyu, skupaj s p. Valerijanom. Seveda pa so delo in odgovornosti v Melbournu drugačne kot v Sydneyu, saj tukaj skrbi tudi za izhajanje Misli, ki prav tako praznujejo jubilej svojega prihajanja v slovenske domove vsepovsod po Avstraliji in širše. Njihova vrsta na knjižni polici se je v zadnjih desetih letih podaljšala na meter in pol. Bog blagoslovi vse, ki so jih urejali, ki so vanje pisali in seveda tudi vse, ki so jih brali. Pa odgovornost za Dom matere Romane, ki postaja vedno večja, in še toliko drugih stvari – vse do njegove posebne „strasti“ - kaplanovanja v policijskih silah države Victorije. Hvala Bogu, da mu pri vsem pomaga laiška misijonarka Marija Anžič, ki so jo ljudje sprejeli tako zelo za svojo, da se praktično v vseh potrebah obračajo nanjo. Kolikokrat je poleg tega polepšala dan s svojo dobro kuhinjo. Resnično novi obraz je p. Darko Žnidaršič v Sydneyu, pa tudi on je v Avstraliji obrnil že več kot šest let svojega služenja. Zaupana mu je odgovornost za versko središče v Merrylandsu z vsemi

mesti, kamor brata iz tega kraja hodita oskrbovat Slovence, ki jih Bog v maternem jeziku nagovori z drugačno toplino in prepričljivostjo, kot v katerem koli drugem jeziku pod soncem.

K tem bratom in njihovim ljudem sem odšel v enem od „močnih“ časov bogoslužnega leta, v adventu. Da bi se srečal z njimi z njimi na njihovem terenu, pa tudi da bi jim pomagal pri delu pred in med božičnimi in novoletnimi prazniki. Ta pomoč je pomenila spovedovanje, srečevanja z različnimi skupinami, v katerih ljudje živijo svojo krščansko poklicanost in poslanstvo v okviru verskega središča, maše in nagovore – skoraj bi lahko rekel, da je bil čas, ki sem ga preživel med njimi, neke vrste mini misijon.

Seveda pa se je bilo treba srečati tudi z vprašanji, ki jih zastavlja vsakdanje življenje in upravljanje z vsemi stavbami in sredstvi, ki so jih bratje s pomočjo vernikov gradili skozi vseh šest desetletij, ki pa danes terjajo drugačen pristop in vizijo, kot so jo imele v času, ko so bile načrtovane in zgrajene. Prav za to področje dela naših bratov moram posebej pohvaliti sodelavce, ki jih imajo med verniki, in brez katerih preprosto ne bi zmogli vsega dela. Naj jim Bog poplača za njihovo velikodušno podarjanje časa in darov za skupno stvar.

Prav je, da v tej zvezi omenim tudi avstralske brate frančiškane. Ko so naši prvi bratje prihajali v Avstralijo, še niso imeli svojih postojank in sploh ničesar, da bi lahko začeli svoje poslanstvo. Tedaj so jih sprejeli bratje frančiškani – v različnih mestih mestih, kamor so prišli delovat. To gostoljubno sodelovanje se ni končalo vse do danes. Preseñen sem bil, s kolikšno skrbnostjo in zavzetostjo se je njihov provincial br. Paul Smith, s katerim smo se srečali dvakrat, ukvarjal z vprašanji, ki zadevajo naše brate in njihovo delovanje – kot bi šlo za njihovo provinco. Ponovno sem spoznal, kako lepo je imeti brate, na katere se lahko obrneš tako zaradi njihove strokovne podkovanosti kakor tudi zaradi njihove bratske naklonjenosti, s katero ti bodo pomagali reševati zadeve, ki ti jemljejo živce in spanec. Naj jim Gospod povrne za vsa njihova leta bratske bližine, s katero so spremljali naše brate od samih začetkov do danes.

Večer Cerkve v njeni hierarhični in karizmatični pestrosti bi lahko poimenovali petek, ko je prišel na večerjo melbournski nadškof, ki je prav na ta dan obhajal obletnico svojega škofovskega posvečenja. Letos poleti bo prišel v Slovenijo in se bomo lahko srečali z njim. Pridružili so se mu trije bivši avstralski provinciali. Spomini so si podajali roke z modrostjo, ki je vela iz teh ljudi. Obenem pa tudi prisrčna povezanost s krajevno Cerkvijo, ki jo je Frančišek tako zaskrbljeno poudarjal svojim bratom.

Posebno razmišljanje bi zaslužila srečanja z rojaki po različnih klubih in društvih, zlasti po večjih mestnih središčih. Še vedno so to poleg cerkve in dvorane verskega središča glavni kraji srečevanja med njimi. Vedno znova zaveje iz njihovih besed skrb za prihodnost. Kako zelo se človek naveže na nekaj, kar je v teku svojega življenja ustvaril. Pri tem včasih (in to niti ne tako poredko) pozabimo, da smo v prvi vrsti ustvarjali zase, za svojo družino, za preživetje svojih otrok – v prenesenem pomenu velja to mnogokrat tudi za naše znotraj frančiškanske projekte. In ko se naš čas izteče, ko začnemo čutiti, da se moramo začeti poslavljati od projektov, od objektov, od naših „otrok“, se hvaležnost, s katero bi morali gledati na to ustvarjalno obdobje svojega življenja, večkrat spremeni v zagrenjenost in jezo, ker ni tistih, ki bi prevzeli naše delo, naše „otroke“, in ga nadaljevali – najbolje bi bilo, da bi ga po naši zamisli. Dejstvo je, da so vsi ti klubi in društva glede na razmere v celoti gledano odlično opravili svoje poslanstvo. Če bodo še potrebni prihodnjim generacijam, jih bodo prevzele in razvijale njihovo dejavnost, če pa jih ne bodo potrebovale, zaradi tega med nami ne bo zamer in težkih misli v odnosu do njih.

Posebej lepo se je bilo v tem času srečati z vsemi brati skupaj. Dobili smo se pri p. Valerijanu in p. Darku v Melbourneu. Ne za dolgo, za nekaj dni. Tudi ne, da bi med seboj premlevali visoke teološke misli ali gojili veličastno duhovnost. Ne, samo zato, da smo skupaj kot bratje, v veselju medsebojne obdarovanosti. Da lahko skupaj molimo pred Gospodom, da skupaj darujemo na istem oltarju, da skupaj za mizo delimo veselje nad tem, kar so pripravile skrbne gospodinje. Kako lepo je bilo ob zajtrkih, ki jih je pripravil p. Valerijan, ki kljub letom – prav v času, ko sem bil pri njem, je praznoval svoj 86. rojstni dan – še vedno z veseljem odide v trgovino ali na pošto, in potem otovorjen z vrečkami počasi in nasmevano pride domov. Ne, ker bi to moral, ampak ker mu je to v veselje. Kako lepo je bilo sedeti ob večerih, ob kozarcu vina in ob spominih in dogodivščinah bratov skozi desetletja, hkrati pa ob skrbah za ljudi, za njihove trenutne razmere. Prišlo mi je na misel, da smo bili nekoliko podobni bratom, ko so prvič prišli v Anglijo. Tudi oni so ob večerih sedeli skupaj okoli ognja, pili pivo in zraven radostno uživali kruh bratske naklonjenosti in bližine.

V času, ko sem bil v Avstraliji, smo obhajali tudi božič in novo leto. Marsikdo me je vprašal, kako je praznovati božič sredi poletja in novo leto ob razkošnem žarenju sonca z razbeljenega neba. Tudi sam sem si težko predstavljal božič v kratkih rokavih in novo leto, v katerem je prijaznejša kakršna koli senca kot žgoče sonce. Ko pa sem skupaj s p. Cirilom in misijonarko Marijo v Melbourneu obhajal polnočnico ob navzočnosti velikega števila ljudi, tako da je bilo dvorišče v verskem središču kar premajhno, sem spoznal, da verskega praznika ne oblikuje letni čas in zunanje okoliščine – vse to morda lahko zgolj izriše kak zunanji poudarek – ampak mu teži in pomen daje vsebina praznovanja. Kristus je enako zares rojen in Božja ljubezen se prav tako neposredno razodene človeku pri desetih stopinjah pod ničlo kakor pri štiridesetih nad ničlo. Na koncu koncev je najbolj pristni prostor praznovanja človekovo srce. Praznik je v srcu, ali pa ga ni nikjer. Bog je rojen v srcu, ali pa nikjer. In želje za novo leto pri rekordni vročini v zadnjih 120 letih, kar se je zgodilo v Adelaidi, ko je termometer dosegel dobrih enainštirideset stopinj, so ravno tako bratsko iskrene kot kadar zunaj zmrzuje.

Presenečen sem bil tudi, koliko je med ljudmi še vedno spomina na frančiškanke brezmadežnega spočetja, ki so delovale v Avstraliji. Ne le, da so prostori še vedno zaznamovani z njihovo navzočnostjo, ampak so prisotne tudi v besedah ljudi, v nekakšnem domotožju po tem, kar so v tistih letih dajale ljudem. Na toliko mestih sem poslušal o njihovih dejavnostih, o njihovi skrbnosti, o občutku domačnosti, ki so ga prinašale. Kako daleč sega vsako delovanje, ki je narejeno iz ljubezni do Boga in v spoštovanju do ljudi, h katerim smo poslani. Ne samo daleč v prostoru, ampak tudi daleč v času in v dušah ljudi. Še leta in leta se grejejo ob spominih na doživetja, besede in prijaznost, ki so jih bili deležni.

Pa tudi Avstralijo v njeni prvinskosti sem imel priložnost srečati v tem času. Od Melbournea v Adelaido in potem iz Canberre nazaj v Melbourne smo se peljali z avtomobilom. To je bil čas, ko je Avstralija zadihala ne iz nebotičnikov in mestnih ulic, ampak skozi svoja prostranstva, ko med teboj in obzorjem ni ničesar, razen sivo zeleno morje evkaliptusa. Potem pa čez cesto pride koala. V svoji veličastni počasnosti, kot da ima na voljo ne samo ves čas tega sveta, ampak razpolaga tudi z večnostjo. Tako blizu je bila, da bi jo človek mirno pobožal, če se ne bi spomnil, da je ta simpatični medvedek vendarle medved. In z medvedi ne gre češenj zobati, pa najsij bodo še tako ganljivo prijazni. Ko začuti našo bližino, skuša splezati na najbližje deblo, ki pa žal ni bilo leseno, ampak je bil betonski drog električne napeljave, in nesrečnica je po pogumnem skoku in poskusu oprijema vedno znova pristala na zadnji plati. Šele po četrtem poskusu je odhlačala v bližnje grmovje.

Kako bi mogel pozabiti mladiča malega pingvina na Filipovem otoku (p. Filip je bil na ta otok,

poleg Filipovega zaliva, nadvse ponosen), ki je samo za nas – tako se je vsaj zdelo – v poznem popoldnevu priracal iz svoje luknje in pred nami uprizoril pravo predstavo razgibavanja svojih zakrnelih peruti. Čez kaki dve uri pa procesija tisoč in tisoč pingvinjih „staršev“, ki so čez dan odšli daleč na morje, in so se sedaj, ko se je stemnilo, prišli nazaj, da bi dobesedno iz svojih ust nahranili svoj podmladek. Le kako morejo v noči med vsemi grmi, travami in luknjami najti mladiča, ki čaka prav nje. Kri ni voda, tudi v svetu teh malih živali ne.

Pa potem Mt. Kosciuszko, najvišji vrh Avstralije, ki nam je postregel s čudovitim cvetjem in z mavrico, ki se je pela čez dolino pod nami, mi pa smo jo gledali od zgoraj. Pa morje zvezd, ki so razsute po južnem firmamentu, skozi to osvetljenost pa se razkošno ne Rimska cesta, ki je še nikoli v življenju nisem videl tako izrazito, kot v tisti avstralski noči, ko so bila vsa velika mesta s svojim svetlobnim onesnaževanjem na stotine kilometrov daleč. In za vrhunec večera je skozi to nočno nebo svojo mavrično pot zarezal meteorit, ki ni bil belo zlata nit, kakršnih smo vajeni, ampak je bila modro zeleno rumena rokometna žoga, ki se je z velikansko hitrostjo zakotalila preko zvezdnatega neba. Kako človek v vsem tem ne bi tiho, da ne zmoti tišine, ki ga obdaja, zapel hvalnico Bogu, ki mu je pripravil

to predstavo. Bogu hvala. Marsikaj sem izpustil, ker bi bilo spominjanje predolgo.

Teh nekaj misli sem zapisal s hvaležnostjo do naših bratov, ki so me sprejeli kot brata in z menoj podelili svoje življenje, skrbi in prihodnost; s hvaležnostjo do ljudi, ki imajo naše brate radi in jih spoštujejo, in v tem spoštovanju darujejo čas in talente, da morejo verska središča opravljati svoje poslanstvo; s hvaležnostjo do mnogih, včasih na prvi pogled mimobežnih srečanj, ki pa vendarle pustijo svoje poslanstvo. Bogu hvala za vas, dragi bratje in njihovi prijatelji. Bogu hvala za vse.

*p. Stane Zore,
provincialni minister*

Zapisnik 11. redne seje provincialnega definitorija

Enajsta redna seja provincialnega definitorija je potekala v samostanu sv. Jakoba v Kamniku, 31. januarja 2012. Začela se je ob 9.45 uri, udeležili pa so se je provincialni vikar p. Marjan Čuden, definitorji province p. Nikolaj Žvokelj, p. Pavle Jakop, br. Miran Špelič, p. Pepi Lebreht in p. Simon Peter Berlec ter tajnik province br. Janez Papa. Provincialni minister br. Stane Zore je bil zaradi bolezni odsoten, prav tako je bil odsoten definitor p. Niko Žvokelj. Sejo smo pričeli s kratko molitvijo, ki jo je pripravil br. Miran.

I. Sprejem zapisnika

Zapisnik sprejet.

II. Poročilo o obisku Avstralije

To točko dnevnega reda smo zaradi odsotnosti provincialnega ministra preskočili.

III. Srečanje provincialnih definitorjev v Medžugorju (30.11.2011-1.12.2011)

P. Pepi je pripravil kratek povzetek srečanja definitorjev Južnoslovanske konference v Medžugorju. Na srečanju je bilo poudarjeno:

- resnost naloge in vloge službe definitorja,
- vodstvo naj ne bo samo gasilec, ampak naj ima vizijo dela,
- redovno življenje,
- spreminjati je treba miselnost za odprtost tudi izven province, najprej znotraj konference in tudi po celotnem redu,
- živeti evangelijski stil življenja kot bratstvo,
- začetna in trajna formacija – dvigniti kvaliteto v noviciatu – vsaj trije novinci,
- izkoristiti bogastvo, ki ga imajo naši profesorji, na ravni konference organizirati kakšne seminarje, da le-to pride do izraza,
- formacija posameznih služb – posebej gvardijanov,
- Sveti Duh se ne boji znoja, deluje po nas – zato delajmo in ne čakajmo v fotelju!
- medsebojna personalna pomoč v konferenci,
- Inštitut za kulturo miru v Sarajevu – razvoj tem iz področja PMOS (Pravičnost, mir in ohranjanje stvarstva),
- v nekaterih provincah je veliko utrujenih, izčrpanih, odvisnih bratov - priprava hiše za te,
- skupne duhovne vaje (vsako leto tri province),
- skupno srečanje vseh novih gvardijanov in ekonomov v okviru konference,

- srečanje bratov z začasnimi zaobljubami v konferenci,
- skupna obdobja v začetni formaciji – tri mesece preživeti v okviru konference,

Za sklep še statistika Južnoslovanske konference OFM za leto 2011 (v oklepaju so podatki za našo provinco):

- 996 (79) duhovnikov;
- 48 (12) bratov laikov;
- 106 (5) bogoslovcev;
- 27 (1) novincev;
- 35 (1) postulantov;
- 63 (0) semeniščnikov.

IV. Radijski misijon (25.-31.3.2012)

Na zadnjem srečanju pripravljalnega odbora so bile dodelane teme in izbrani izvajalci programa misijona. Molitev za uspeh misijona bo poslana po samostanih in se moli do začetka misijona.

V. Obisk generalnega ministra (19.-21. april 2012)

Pogovorili smo se o pripravljenem programu srečanja in ga potrdili.

VI. Razno

- **500-letnica province sv. Križa (1514-2014).** Br. Miran je predstavil razvoj in zgodovino nastanka naše province. Pripravlja se enodnevno znanstveno srečanje - simpozij. Na eni od prihodnjih sej bomo obravnavali pripravo samega praznovanja 500-letnice.

Prihodnja seja bo v torek 17.4.2012 ob 900.

Sejo smo sklenili z molitvijo ob 12.32 uri.

*br. Janez Papa
tajnik province*

SAMOSTAN ŽUPNIJA	prebivalcev	krščenih	nedeljnikov	krsti (vsi)	poroke	pogrebi	obhajila	bolniki		prvoobhajanci	birmanci	katehumeni			kateheza					ministranti
								obhajila	maziljeni			krščeni	birmani	obhajilo	predšolski	osnovna šola	skupin OŠV	mladi	študentje	
Koper			85				13440													1
Strunjan	750	450	100	33	18	2	15500	62	2	4						26	6			8
Kostanjevica	6500	?	450	8	3	32	42000	3800	178	24	31				3	161	17	7		16
Sveta Gora	13	13	1052	5	9		41747													
Brezje			1511	23	10	8	157000	778	638			1	4	4				12		8
Mošnje	1942	1700	150	39	14	19	5000	66	1	14		1	5	5		79	9			8
Kamnik			681		2	3	59225	2476	17											14
Lj-Bežigrad	14300	9000	656	26	2	70	48500	883	78	30	31	3	3	3		176	17	10	6	24
Lj-Center	2800	2000	1768	67	8	33	140225	1640	109	39	30	12	17	14	23	282	18	34	195	35
Lj-Šiška	14991	?	690	36	4	75	51500	165	77	19	26	0	0	1	7	167	18	7	4	28
Lj-Vič	30000	20000	1650	118	13	118	89500	4750	290	62	64	6	14	3		650	33	50	30	35
Nova Štifta					18		12450	33	2											5
Novo mesto	10000	5000	1302	71	18	45	88900	1495	494	49	36	5	15	8		411	22	24	10	61
Nazarje	1450	1050	171	10	5	13	27850	170	56	14						138	9	23		12
Maribor	5000	3000	798	50	8	51	59370	131	139			1	1	1	3	41	5	11	20	10
Sveta Trojica	2250	2200	450	19	5	19	24000	240	21	22	39					167	9	7		12
Melbourne	1300	1300	200	19	6	46	12000	126	103											8
Sydney	5000	?	287	7	1	18	12072	110	56											14
Lemont			166	4		7														2
SKUPAJ	96296	45713	12167	535	144	559	900279	16925	2261	277	257	29	59	39	36	2298	163	185	265	301

samostan župnija	pevski zbor			FSR	biblična skupina	Karitas	ŽPS		zakonci		Ostale skupine
	otroški	mladinski	odrasli				člani	št. sej	skupine	pari	
Koper				20	16						Molitvena skupina: 15
Strunjan	8					5	15	12	1	3	molitvena skupina
Kostanjevica	18	14	25	13	12	8	19	4			Kitaristi, Binkoštna dvorana, Prenova v Duhu (do junija), Skupina na katehizaciji, birmanske skupine, FO
Sveta Gora			12								Molitvena skupina, Marijanska skupina
Brezje	10		24	105	48		11	8		28	duhovno vodstvo redovnih skupnosti: 12, vodenje DV: 8, misijonari: 4, ekskurzi: 32, molitvena skupina: 18, starši - Ljubno: 18
Mošnje		17	16				16	4			
Kamnik			69	14	18						Skavti, 2 molitveni skupini (20)
Lj-Bežigrad	22	25	25		15	12	21	10		16	Vera in luč (31), Prenova v Duhu (15), FO (20), Inštitut Antona Trstenjaka (15), Skavti (4), animatorji (20), oratorijski animatorji (20), molitvena skupina (7)
Lj-Center	28	68	57	58	90	19	28			34	MPP, Emavs, Teokafe, Skupina za razporočene, Zakonci v krizi, Zasvojeni, Pravna pomoč, Šola za starše, FO, animatorji, ex-katehumeni, Prenova v Duhu, Šola za zakon, Skupina za ostarele
Lj-Šiška	7	25	24	32	7	13	31	10	6	30	Jesenski cvet, Verouk za odrasle, FŠD, Prenova v Duhu, molitvena skupina
Lj-Vič	50	55	35	6	10	22	24	6		160	Na teden se v Antonovem domu zamenja 72 različnih skupin. Večino teh skupin spremljamo patri z Viča. V letu 2011 je bilo v Antonovem domu 162 dogodkov (predavanj, prireditev, sprejemov...). Skupno število udeležencev na teh programih je 14.240. To pomeni povprečno 88 obiskovalcev na prireditvi. Od odprtja Antonovega doma oktobra 2006 do konca leta 2011 je bilo v Antonovem domu skupno 761 prireditev in 68.400 obiskovalcev.
Nova Štifa	25	10	25	8							Priprkovalci: 12, duhovne vaje: 29, bralci: 5, jasličarji: 7, glasbena delavnica: 5, molitvena skupina: 11, knjižničar: 2
Novo mesto	41	10	22	12	20	18	27	10	3	18	Francišškanski komorni zbor (26), Vera in Luč (46), Klepet ob kavici (11), Ročna dela (10), Prenova v Duhu (20), Zakonska molitvena (14), Rožni venec (12), Slomškovo bralno priznanje (10)
Nazarje	11	14	18	21		6	26	7	1	7	FSR (Mozirje): 18, Molitvena skupina: 14, klarise: 16, FO: 14
Maribor			12	23	11	4	24	11			Skavti, zbor Laudamus, zbor Musica, FO, FRAMA, molitvene skupine, študentski dom
Sveta Trojica	30		35	26		2	27	5			Franciškovci otroci: 20, Delavnice molitve in življenja: 10
Melbourne			16				18	4			skupina PS za diakonijo, Slomškova šola, tečaj slovenskega jezika za odrasle, molitvena skupina, Društvo sv. Eme, zaupniki Doma matere Romane, skupina prostovoljcev za urejanje okolice misijona, skupine za krašenje in čiščenje cerkve, igralska skupina Kew, folklorna skupina Iskra
Sydney		6	15	4			11	2			CP zbor Wollongong: 12, CP zbor Canberra: 10, Igralska družina Merrylands: 15, Tečaj slovensčine za odrasle: 7, Kolpingova družina v Canberri
Lemont	6		20				7	2			bralci 12; izr. delilci obh. 6; krasilke 18
SKUPAJ	256	244	450	342	247	109	305	95	11	296	

PREŠERNOVA NAGRADA

Občinski svet Občine Vitanje je na svoji izredni seji dne 6. 2. 2012 sprejel sklep, da se Prešernova nagrada Občine Vitanje za leto 2012 podeli častnemu občanu patru Zdravku Jakopu. V daljši utemeljitvi predloga za nagrado je poudarjeno: »... za življenjsko delo, izjemno ljubezen do rodne kraja, skrb za prepoznavnost Vitanja ... tenkočuten odnos do sočloveka ter prenašanje ter ohranjanje kulturnih vrednot...« Ker se p. Zdravko proslave ni udeležil, je v njegovem imenu sprejela nagrado njegova nečakinja, ravnateljica šole mag. Tilka Jakob, ki je prebrala tudi besedilo, s katerim se je p. Zdravko zahvalil županu g. Slavku Vetrihu in vsem navzočim: »Spoštovani gospod župan in vsi navzoči, s Prešernovo nagrado ste me iznenadili in presenetili toliko bolj, ker je med vami več bolj zaslužnih za kulturo našega, nam vsem tako dragega Vitanja. Res pogosto mislim na Vitanjčane, nagrada pa bo še dodatni motiv za miselno in čustveno povezavo z rojstnim krajem.

Kulturni praznik je skupen vsem, „ki v srcu dobro mislimo“, saj je kultura najprej zadeva srca, ki pa zajema gospodarski, znanstveni in nravni razvoj človeka. Kultura vodi človeka, da je do vzeten za vse dobro, resnično in lepo (bonum, verum, pulchrum). S svojim umom in delom ustvarjamo humus, na katerem lahko rastejo sadovi kot so: medsebojno spoštovanje, razumevanje, sprejemanje in varovanje vsega, kar so ustvarili predniki. Naša dolžnost je, da to nadaljujemo. Če menite, da sem k temu tudi sam kaj prispeval, potem mi je izkazana čast še v večje veselje. Ko se iskreno zahvaljujem za vašo pozornost, vam zagotavljam, da ostajam zavezan in z vsem srcem predan mojemu rodnemu Vitanju!“

P. Zdravku za ustvarjalno ljubezen do rodne kraja in za Prešernovo nagrado, s katero je bila ta ljubezen opažena in priznana, čestitamo tudi mi.

ADVENTNO SREČANJE FRANČIŠKANSKIH MINISTRANTOV

V soboto, 10. 12. 2011 smo se zbrali ministranti frančiškanskih župnij v župniji LJ-Bežigrad. Srečanje je potekalo v duhu adventa, priprave na božič. Najprej smo imeli kratko molitveno uro pred Najsvetejšim. Srečanje smo nadaljevali razdeljeni po starostnih skupinah, kjer smo z brati frančiškani razmišljali o božiču, pomenu učlovečenja za naše vsakdanje življenje in za naše služenje pri oltarju. Po katehezi in pogovoru smo imeli priložnost tudi za osebno molitev, ki smo jo sklenili s skupnim zaključnim bogoslužjem. V cerkvi je vsaka skupina ministrantov zapela eno božično pesem. Po duhovnem delu je seveda sledil še zabavno-prehranjevalni del. Ob bratškem obedu slastnih pic smo imeli priložnost poklepetati s prijatelji iz drugih župnij, z brati frančiškani in tako smo v prijetnem vzdušju medsebojne povezanosti srečanje počasi zaključili.

Jan Dominik Bogataj

IZ PROVINCIALNE KROJAČNICE

(5 epizoda)

spomini brata Berarda

Tokrat prekinjam epizode o redovnih oblačilih s spominom na svojega predhodnika, brata Berarda, zadnjega »žnidarja provincije«. Do zabeležke njegovega pripovedovanja je prišlo med enim od obiskov krojačnice za časa mojega klerikata v letu 2001.

Berardovo povabilo v krojačnico

Po navadi me je brat Berard povabil s prošnjo: »Oglasi se kej!« In to je pomenilo, da nekaj potrebuje. Najpogosteje je bilo kaj za postoriti glede stroja s pogonom na elektromotor, saj me je Berard štel za otroka novejših tehnik in glede tega je imel prav. Šivalnega stroja na nožni pogon mi zlepa ni zaupal, sam ga je obvladal iz dneva v dan, jaz pa sem se starega stroja izogibal zaradi nevajenosti poganjanja z nogami. Brat Berard se ni ustavljal pri vljudnostnih frazah, ampak je naglo prešel k stvari. Začel je takole ali podobno: »Ti, ki si še mlad, dej podmazat/ napeljat stroj / pogledat, zakaj noče šivat, jaz ne vidim več ...« je zastokal skoraj v joku nad pešanjem svojih moči. Zaradi tega sem bil naprošen tudi za bolj zahtevna opravila kot je bila menjava zadrge na hlačah. Za menjavo moške zadrge potrebuješ že pri paranju mirno roko in trdoživost, saj je za popolno menjavo treba razdreti še del pasu in potem vse spraviti nazaj s pošivanjem vred. K sreči je to opravilo, ki so se ga v šoli kolegice izogibale, bilo meni v izziv in sem jih naredil kar nekaj že za vajo. Tudi za začetek leta 2012 sem si sešil nove hlače; po petnajstih letih! No, pa nazaj v krojačnico brata Berarda.

Dvakrat me je napotil v nabavo sukanca v Centromerku in ob tem potožil, da mu ni več za hoditi, saj ga dajejo kolena, »... pa bo že zemlja vse ven potegnla!«

Nekaj pa je bilo zaznati tudi osamljenosti: »Po cele dneve sm tu not.« In je naglo dostavil: »Pa mi nikol ni dolgcajt.« Na tem mestu se mu je največkrat odprlo morje spominov, ki so mu delali družbo ves dan. In takrat so nastajale pripovedi kot naslednja z dne 4. decembra 2001, ki sem jo med ukvarjanjem s strojem ujel na papir v svojem žepu. Žal mi ni uspela povsem natančna zabeležka, a kolikor sem mogel, sem sledil njegovemu govoru.

Začetek redovništva brata Berarda

»Na svetga Jurja '35. preoblečen samostanski tretjerednik. V noviciat sem šel '42. Smo bli štirje. Tud nobenga več ni; je že vse pokojno. Hermana so ubili komunisti, Peregrin je tule umrl, Justin pa v Nazarjah. Bratje so bli na porti in v zakristiji, pa mizar, šuštar, žnidarji, v kuhni, ekonom Edmund, pa kletar, vrtnar ... Gvardjan je blo lahko bit, k so bratje o vsem vodli račune.

V znamenju sestre smrti

»Kar sm tle, jih je že za dva kloštra pomrlo. Dokler sem mogel, sem bil zmeraj strežnik bolnikov. V naročju so mi umirali. Zlatomašnik p. Andrej leta '39. v Mariboru, kjer sm začel kariero (se nasmehe) kot kandidat. Moj prvi gvardjan, Krizostom Sekovanič« in se naglo popravi: »Gracijan, počiva v Lemontu v ZDA, drugi pa v ...« (tu mi je ušlo, kateri kraj je omenil) »... Gabriel Planinšek. Potem sem šel na Vič, 4. januarja leta '40, »na posodo«, pa sem ostal tam 16 let; do junija '56. Pri soldatih 3 leta, 14 mescev v zaporu, 5 mescev pri partizanih. Zdej pa samo smrt čakej, drugga neč. Leta '68 sm pršov u Ljubljano. Zdej sm pa tele (značilna beseda za hec!) pa čakam, da bo Katra pršla.«

Pravzaprav bi me tolike izjave o bližanju smrti zelo pretresle, če bi ne poznal njegove »šege« napovedovanja, da bo umrl, že odkar bratje pomnijo.

O viharjih življenja

Sledil je predah, med katerim sem podmazal stroj, Berardu pa se je utrgal nov plaz spominov na enega od bratov, ki je zapustil redovno življenje, a sta se pozneje srečala. Saj se vsi, ki ste poznali brata Berarda, spomnite teh večnih motivov: »Veš tako življenje človeka premetava. Pa tud' redovno življenje človeka premetuje sem pa tje, a veš. Drži se pravil in reda, pa boš! Pa je treba na vseh koncih bremzat.

Ko sm bil v zaporu na OZNI, je bil preiskovalni sodnik Zdenko Rotar. Pa sm ga tak nazaj ... pa mi pravi: »Jest mam univerzo, ka maš pa ti? Nič!« ... in čist na koncu mi reče: »Zdej sm pa končal. Sam to ti povem: Prav imaš, le svojga se drž!«

In to je bila obenem popotnica zame, saj sem moral nazaj gor v klerikat.

Poizvedba po cingulih

Koncem lanskega leta me je klical fra Jure Papič iz Splita, najmlajši frančiškanski krojač na Balkanu, z zanimanjem, kje se da naročit debelejši cingule. Povprašal pa je tudi po bratu Berardu, njegovi fotografiji, podatkih, komu s Hrvaške je šival in s prošnjo za kraj redovnega plašča. Zanimiv zgodovinski pristop bi se reklo, z željo po ohranitvi tradicije.

Ker glede cingulov nimam kakih posebnih vez in poznanstev, se priporočam bratom za informacijo, kje se jih da dobiti, posebej debelejši in močnejši – a ne iz vrvarne!

Imejmo ljubezen med seboj

Vsem nam gre iskrena želja, da bi nam habit bil več kot le kulisa, obenem pa ne pretesen ne preohlapien; da ne bi utesnjeval evangelijskega zaleta ali nudil ne-evangelijsko komodnost. Ali še vemo, po čem bodo – bolj prepričljivo kot le iz obleke – ljudje spoznali, da smo Jezusovi učenci in Frančiškovi bratje?

brat Tilen

Novinec p. Benedikt Emberšič je diplomiral

5. marca 2012 je bila v Ljubljani na Teološki fakulteti Tomaževa proslava. Med drugimi je uradno prejel diplomu Teološke fakultete in potrdilo o specializaciji iz duhovnosti tudi novinec Benedikt Emberšič. Diplomiral je sicer že leta 2002, vendar diploma takrat ni bila uradno priznana pred državo. Tako je lansko leto uradno poveljavil še zadnje stvari za nazaj in uradno diplomiral tudi pred državo. Njegova diplomska naloga nosi naslov: Liturgična prenova med okrožnico Mediator Dei in konstitucijo Sacrosanctum concilium (s posebnim ozirom na mariborsko metropolijo). Poleg omenjene diplome je dobil na Tomaževi proslavi tudi potrdilo o končani specializaciji s področja duhovnosti. Lansko leto v času postulata je namreč na Teološki fakulteti obiskoval program Duhovno izpopolnjevanje, ki je lansko leto potekal prvič. Po koncu tega programa študent dobi naziv specializant duhovnosti. Benedikt je ta program zaključil z nalogo, ki nosi naslov: Duhovno - liturgične vezi med Vzhodno in Zahodno Cerkvijo. Bratu Benediktu ob obeh diplomah čestitamo.

Sveta Gora

»Čas ta presneti!« Ko se bliža velika noč, se božiča skoraj ne spomnimo več. Vendar je treba reči, da je božično praznovanje minilo brez zime. Jaslice so bile skrbno in z občutkom postavljene in cerkev praznično aranžirana. Zasluge imajo g. Vili, br. Ambrož, p. Hadrijan in drugi sodelavci. Tudi razstava jaslic je bila skrbno pripravljena in dobro obiskana, prav tako božična koncerta (Gianni Rijavec, komorni zbor AVE). Ob slovesu starega leta je bil naš gost ordinarij, na samega novega leta dan pa pomožni škof Jurij! Gost je bil tudi prijatelj in dobrotnik Svete Gore, gospod Silvio Jerman. P. Bogdan in br. Ambrož sta pripravila tombolo. Dobitki so bili odvisni od sreče oziroma recesije. Naredila je lepo razpoloženje in prinesla veselja, kar je seveda najpomembnejše. Razni obiski, darila in voščila so sestavni del božičnega praznovanja.

Zdaj smo v postnem času in pomlad prihaja skupaj z velikonočnimi prazniki. Verniki se zbirajo h križevemu potu in prejemajo zakrament sprave. P. Pavla obiskuje patronažna sestra Ljubica, da mu pomaga do kakovostnega življenja. P. Pavel je rad na voljo v spovednici (kabinetu), zvest spovednik pa ostaja redovnicam. Romarski dom je zopet oživel, saj so stekla obnovitvena osnovna dela. Zaradi obnove je veliko sestankov, da bi bile odločitve čim bolj popolne in domiselne. Potreben bi nam bil stroj, ki izdeluje evre, pa ne vemo, kje jih prodajajo. Zima je prizanašala do konca januarja, potem pa

je z vso močjo udarila burja; spremljale so jo dokaj nizke temperature. Take razmere so vztrajale kar do sredi februarja. Nekoliko ju je omehčal sv. Valentin s svojimi ključi. Tako se potrjuje pravilo, da zima in gosposka nič ne »šenkata«.

Zadnje dni februarja nas je obiskala mati Marija Elizabeta Patrizzi, redovna ustanoviteljica sester frančiškank misijonark Jezusovega Srca in Marije Brezmadežne. Poleg nje sta prišli tudi novinka Marija Assunta iz Libanona in postulantka Nadez iz Burkine Faso. Na prvo postno nedeljo po popoldanski sveti maši je postulantka Nadez pričela leto noviciata. Pater Bogdan je po prebrani božji besedi blagoslovil habit; po preobleki se je sestra Nadez vsem zahvalila s pozdravom Mir in dobro. V tem času (od prejšnjih novic) je v naši bližini tudi sestra (dekla) smrt dvakrat zamahnila s koso: p. Hadrijanu je vzela brata Bruna, br. Ambrožu pa sestro Vido. Obema želimo večni mir in praznovanje velike noči z vstalim Gospodom.

P. Z.

Novo mesto

Začenja se pomlad. Zvončki in kronice nam že cvetijo po vrtu, teloh nam ljudje pridno prinašajo za okrasitev Lurške kapele. S poročilom pa se vrnimo k jaslicam. V naši cerkvi so bile nekaj posebnega in sicer je bil daritveni oltar del „hlevčka“ in smo tako maševali v samem hlevčku. Obisk božičnih maš je bil lep, čeprav ni bilo nič snega. Na božični večer nas je razveselil Komorni zbor s koncertom, ki so ga posvetili 160 letnici rojstva p. Hugolina Sattnerja.

Mnogo jih je prišlo še kasneje na ogled naših jaslic, ki so letos ostale prav do svečnice, čeprav takrat začnemo s tradicionalno lurško devetdnevnicco.

V mesecu januarju so na vikend odšli naši prvoobhajanci na Sveto goro, kjer so doživeli zakrament božjega usmiljenja.

Letošnjo lurško devetdnevnicco je odprl p. dr. Leopold Grčar, ki je imel govor na temo Pravičnost in ljubezen v luči jaslic. Naslednje dni so se zvrstili še: p. Ambrož Mušič z govorom Kajti gorje meni, če evangelija ne bi oznanjal! (1 Kor 9,16b). V soboto je bila med nami asistentka Andreja Poljanec, univ. dipl. psihologinja, specialistka in doktorantka zakonske in družinske terapije. Naslov njenega razmišljanja je bil Darovanje ali žrtvovanje? Po sveti maši je imela v Frančiškovi dvorani srečanje za zakonske pare na temo: Pot pravičnosti v zakonu. Nedeljski večer je bil med nami novomeški dekan g. Miro Virant, ki je razmišljal o Jezusu zdravniku z naslovom In ozdravil je veliko bolnikov (Mr 1,34a). Naslednji dan je bil z nami naš dr. p. Miran Špelič, ki si je izbral takšen naslov: Velika pravičnost malih pravičnih. V torek je o temi V preprostem in pristnem

srečanju se rojeva Bog razmišljal p. Krizostom Komar. Na slovenski kulturni praznik smo imeli popoldan dan odprtih vrat v naši knjižnici, kjer je goste sprejemal naš knjižničar p. Felicijan. Zvečer pa je bil med nami bivši župnik p. Peter Lavrih, cts, ki je spregovoril na temo Njen mož Jožef je bil pravičen (Mt 1,19a). V četrtek je bil med nami prof. dr. p. Tadej Strehovec. Njegov naslov je bil : Družina – priložnost in izziv za našo generacijo. Po sveti maši je imel v dvorani predavanje Kako kristjani živimo svojo vero v javnosti? Predzadnji dan je bil med nami brezjanski rektor dr. p. Silvin Krajnc: Kristjan v skupnosti, ki goji pravičnost v ljubezni – živa cerkev. Sklep lurške devetdnevne je vodil mariborski metropolit in nadškof msgr. dr. Marjan Turnšek. Zaradi mraza in snega procesije s kipom Lurške Matere Božje po našem vrtu ni bilo, zato smo litanije z odpevi Lurške pesmi, skupno zapeli v cerkvi. Prižgali smo svečke in jih dvigali ob odpevu Ave, ave.

Mesec februar je hitro minil, kateheti pa smo bili najbolj veseli počitniškega tedna. V tem tednu se je tudi začel letošnji postni čas, ki naj nas dobro pripravi na velikonočne praznike. Mesec februar pa je pokazal prave zimske zobe, kajti bilo je tako mraz, da je zaledenela tudi naša prekrasna reka Krka. Takšnega mraza se ne spomni skoraj nihče. Led je bil ponekod tako debel, da so ljudje lahko hodili po njem.

En dan v mesecu marcu je bil naš provincialni minister med nami, ki je opravil redno letno vizitacijo. Hvala mu, da si je vzel čas in nas vzpodbudil h gorečnosti za Gospoda.

Dela na vrtu se počasi začenjajo in tako bomo lahko preživeli kakšen trenutek več v stiku z naravo.

Potrebno pa bo moliti za dež, kajti sušno obdobje je že od lanskega septembra. Res je, da je zapadlo nekaj malega snega, ki pa ni vseboval veliko vode. Za konec pa še vesela novica, da smo v cerkvi na začetku božične devetdnevne postavili novo ozvočenje, s katerim se je precej izboljšala slišnost in razumljivost.

Bratje iz Novega mesta želimo vsem lepo pripravo na velikonočne praznike in veliko veselja, blagoslova in zmagoslavja nad smrtjo ob Veliki noči.

br. Tadej Inglič

Ljubljana – Marijino oznanjenje

Verni študentje tako razmišljajo: »Bog skrbi za nas. Poleg Božje mogočnosti lahko ljudje v svojem življenju izkusimo tudi njegovo globoko ljubezen. Ne glede na to, kaj se bo zgodilo, smo lahko prepričani, da nas nihče ne more ljubiti tako močno, kot nas ljubi Gospod, in nihče ne more za nas skrbeti s takšno vnemo, kot skrbi On. Vso svojo skrb vrzite nanj, saj on skrbi za vas« (1 Pt 5,7).

In Ps 145,17-19 opogumlja: »GOSPOD je pravičen na vseh svojih poteh, dobrotljiv v vseh svojih delih. Gospod je blizu vsem, ki ga kličejo, vsem, ki ga kličejo v zvestobi. Izpolni željo svojih častilcev, usliši njihovo klicanje in jih reši.«

Podobno razmišljamo tudi bratje na Tromostovju. To, kar mi vemo in razumemo, je tako malo, vse ostalo je delo in sad Njegove skrivnostne skrbi in ljubezni. In za kaj gre?

Za: ...Skrb za p. Avgušlina, ki jo v ljubezni in spretnosti nudi br. Ksaver. Na pomoč mu priskočijo tudi bratje kleriki.

...Spokorno bogoslužje, v katerem nas je p. Ambrož popeljal v globino Božjega usmiljenja in medsebojnega odpuščanja, da ne bi oglodali drug drugega do kosti in da ne bi ostali le gola kost, brez mesa, brez življenja, brez prihodnosti...

... Delno petje brevirja na samostanskem koru bo za nedelje, praznike in druge priložnosti s klaviro spremljal p. Vid.

... Načrtujemo bratsko srečanje z g. nadškofom Antonom S. pri naši četrtkovi rekreaciji.

... Dopoldansko evharistično čaščenje v loretski kapeli, za katero sedaj iščemo samo še primerno monštranco, ki bo lahko trdno pritrjena na svoj umetniški podstavek.

... G. Borko obnavlja in zamenjuje celotno ozvočenje v samostanski cerkvi in v cerkvi na Rožniku (kjer iščemo tudi primerni ambon). Prevzel je tudi trajno oskrbo le-tega. Čeprav je projekt še v teku, se je slišnost že izboljšala, tako v ladji kot v prezbitariju, na pevskega koru pa smo z njo na novo obogatili.

... Smo v nabavi novega LCD projektorja in računalnika za projiciranje pesmi s prižnice.

... Napreduje obnova fresk. Od sv. Jožefa naprej pa bodo za en teden na posebnih visokih železnih odrih testirali freske v prezbitariju za delno nadaljnjo obnovo. Tudi glavni oltar kliče po resni prenovi, da nam ga zob časa ne bo objedenega kdaj treščil na glavo.

... Iz AGRFT-ja sta se izselila dolgoletna stanovalca in bo njune sobe sedaj prevzela v najemniško ista ustanova, ki bi želela najeti še morebitne izpraznjene prostore podnajemnika Volna, ki vedno težje plačuje najemnino.

... Urejanje dokumentacije in iskanje rešitev za obnovo in novo ureditev stopnic pred cerkvijo. Za nočno zaprtje stopnic iščemo dve rešitvi: v celoti višja ograja za sedanjo ograjo ob stopnicah, ali pa »potopna vrata« pri vhodu na stopnice.

... Obnovo kleti, ki po vbrizganih trdnih temeljih, strganem ometu in utrjenem podu postaja naravnost privlačna ne le za nas, marveč tudi za ostale brate ali obiskovalce. Pri odstranjevanju ometa pa smo odkrili še dve okni, ki nas popeljeta v preteklost in nas izzivata z vprašanji: »Od kdaj so tam, kakšen izgled samostana je bil v času njunega nastanka, ali kaj skrivata za njuno zazidavo?« Mogoče bi kdo od bratov mogel na to odgovoriti?

Še kakšna novica iz klerikata: br. Melhior je odšel v sklopu frančiškanskega leta za dobra dva meseca k bratom frančiškanom v Canterburyju na frančiškansko duhovno-teološko izobraževanje.

Izpite so kleriki uspešno zaključili, potem so preživeli slab teden v Logu Čezsoškem na zimovanju. Smuke ni bilo veliko, bilo pa je lepo vreme z lepimi sprehodi, kolesarjenjem, pogovori, skupnim bivanjem in pristrčnim stikom z domačini, še zlasti pri skupnem obhajanju sv. maš.

Sklep lurške devetdnevnic je klerikom ponudil možnost obiska družine od br. Janija J. in pa seveda sodelovanje pri sklepni slovesnosti in druženju z novomeškimi brati in mariborskim nadškofom ob bogati večerji po njej.

Klerika Boštjan in Dominik sta z romarji vodila in premišljevala križev pot ob poti na Sv. Goro.

Z g. Marjanom Buničem so novinec in kleriki (skupaj z vzgojitelji) imeli na radiu Ognjišče sobotno dopoldansko izobraževanje (v teoriji in praksi) o pripravi nagovor in o nastopu na radiu. Nagovori naših klerikov so tako uspeli, da jih bo ob priložnosti g. Marjan dal tudi v eter rednega radijskega programa.

In še in še bi lahko natresali od tistega, kar se vidi, na zunaj doživlja. Koliko bogastva, veselja, bojev, trpljenja, svetosti in greha pa je šele v notranjosti, ki jo pozna samo Gospod?!

Dragi bratje, vsem vam pošiljamo prijazen pozdrav od sv. Marije, od angela pozdravljene. Ne pozabite, pričakujemo vas, vedno ste dobrodošli. Obogatili se bomo! Mir v dobrem! Veselo veliko noč in obnovo odrešenja, ki nam je v Vstalem že podarjeno!

P. Pepi L.

Nova Štifta

Če z odprtimi očmi gledamo okrog in smo pozorni na dnevna občila, vidimo, da je vsak dan nekaj novega – tudi pri MARIJI VNEBOVZETI pri Novi Štifti na Dolenjskem.

Slovesnosti ob 370 letnici začetka gradnje Marijine cerkve na Brinovem hribu pri Ribnici leta 1641, so se slavja kar vrstila.

Sr. Stanka Mihelič fsr iz Kota pri Ribnici je izdala tretjo knjigo pesmi z naslovom SRCE SRCU GOVORI in jo predstavila v Marijinem svetišču v petek, 7. oktobra 2011, na rožnovenski praznik. Kar lepo število rojakov, tudi sorodnikov, prijateljev in znancev avtorice se je udeležilo predstavitve. Bratje frančiškani niso mogli priti, ker je ta večer brat Jan Cvetek ofm položil slovesne redovne zaobljube..

Počitnice, na morju oziroma pri sorodnikih in znancih, sva srečno zaključila. Redno delo v cerkvi in samostanu se nadaljuje: duhovne vaje mla-

dih s škofijske gimnazije, priprave birmancev na prejem zakramenta sv. Duha, tudi SKAM, na podaljšane pevske vaje, se kar vrstijo – skoraj vsak vikend je kaj. Hvala Bogu! Za DOLGČAS na Brinovem hribu ni časa.

Pomoč duhovnikom s spovedovanjem in sv. mašo (nadomeščanje – zamenjave), obiski Krajevnih bratstev FSR, predvsem zaradi volitev v Krajevne oziroma Pokrajinske svete, smo 3. decembra končali. V Slovenji ima FSR tri Pokrajinske svete, ima pa tudi tri Narodne asistente, ki so se volitev v te SVETE udeležili: kapucinski Da v Mariborski nadškofiji, minoritski v Ljubljanski (Brezje), frančiškanski pa v Koprski (Piran).

Razveseljivo je, da ima sv. Frančišek v naši deželi veliko število duhovnih sinov in hčera, pa tudi veliko prijateljev. In prav zato Narodni svet poskrbi za vsakoletno osvežitev odgovornih za vzgojo, kandidatov in novincev in jih povabi na romanje v Frančiškove kraje. Letos sva se jim v dneh med 20. in 23. oktobrom, pridružila z br. Tomažem, voditeljem romanja, ki je z duhovnimi mislimi bogatil navzoče na teh izrednih duhovnih vajah v Assisiju.

Mnogi so bili seznanjeni po občilih, da je Ribniška dolina to jesen doživela hude napade – vdore v župnišča. Pri Novi Štifti so lani pokradli bakreno kritino nad zakristijo.. Tatov še niso odkrili. Letos pa so iskali le denar. Pri nas so v samostan vlomili trikrat. Enkrat je zlikovce odgnala luč drugič alarm. Veliko več škode (trojna stranska vrata v zakristijo). Alarm v cerkvi jih je odgnal, da niso še po cerkvi lomili in razmetavali Kljub alarmnim napravam, smo poskrbeli za številnejše celice v upanju, da nas bo to, gotovo pa Mati Božja, obvarovalo tovrstnih nesreč. Veliko huje pa je bilo v Sodražici, kjer so g. župnika pretepli, ga zvezali in tako pustili, da je komaj priklical pomoč, pa tudi na Velikih Poljanah, kjer so vse razmetali...

So bili časi, ko smo molili: 'Kuge, lakote in vojske, reši nas, o Gospod', .sedaj bomo morali dodati: 'in tatov, reši nas...'

Tem skrbem v negotovosti, se je približal čas veselja: Bog nas ne bo zapustil... Pošilja nam dobrotnika Miklavža in samega Sina Jezusa...Božič smo preživeli z lepo božično prireditvijo pod starodavno lipo in slovesno sv. mašo v svetišču Marije vnebovzete...Tudi hudo zimo smo preživeli. V veliko pomoč nam je prenovljena peč na drva, ki nam jih zlepa ne bo zmanjkalo. Kakor v hiši tudi v kuhinji, so bila dela tudi v cerkvi. Zadnje dni je bilo tudi to obnovljeno dotrajano ozvočenje v cerkvi.

Sedaj pa čakamo, da nas Bog obdari z dežjem. Živimo v upanju, da bo kmalu vse v cvetju na Brinovem hribu.

Filip ofm

Strunjan

Po dolgem času še zapis o dogajanju v Strunjanu. Vsega dogajanja je bilo toliko, da ne vem kaj bi napisal. Zadnji dve leti so bile vse aktivnosti usmerjene v zaključek denacionalizacije, ki je sedaj 'tik pred zdajci'. Vzporedno pa je tekla priprava jubilejnega leta v katerega smo že krepko zakorakali. Seveda je vse to ob rednem župnijskem delu in sprejemanju romarjev in obiskovalcev strunjanske Matere božje. Od septembra 2011 se je vsemu temu pridružil projekt obnove strunjanskega samostana v katerem ni prebival še nihče od slovenskih frančiškanov. Patri iz Trenta so ga morali zapustiti daljnega leta 1947. V njem je domoval najprej zapor, nato je služil otrokom za počitnikovanje, od leta 1961 pa je v njem domoval Zavod Elvire Vatovec. Hvala Bogu, da je 50 let služil plemenitemu namenu.

Projekt obnove sem natančno predstavil na plenarnem zasedanju. Danes lahko zapišem, da se z vsemi močmi trudimo, da bi dobili še pravočasno gradbeno dovoljenje in bi začeli s prvo fazo, ki predvideva zgraditev garaže za 38 vozil, sanitarije, kapelo in zunanji bogoslužni prostor. Ogromno soglasij, služnosti, pogodb in pogajanj je vezanih na to. Upam, da bo uspelo kot smo predvidevali, urediti do uporabnosti prostor za obhajanje veličastnega jubileja 500-letnice prikazanja MB in 100-letnice kronanja.

Na novega leta dan je koprski ordinarij škof Metod Pirih, z zelo lepo obiskano slovesnostjo, razglasil strunjansko Marijino leto. Brez napihovanja je bil obisk precej večji kot pri polnočnici. Hvaležen sem OFM 10, ki so čudovito polepšali in obogatili slovesnost. Po maši je škof blagoslovil jubilejne zastave za hiše v Strunjanu, mesto Piran in hotel Krka ter jubilejne sveče za naše družine, ki naj bi ob njih vsako soboto molili po družinah za božji blagoslov in Marijino varstvo. Pred mašo sva s piranskim županom podpisala dogovor o vrnitvi samostana – dosežen kompromis. Hvaležnost gre vsem mojim predhodnikom, ki so se zelo trudili, da bi se to zgodilo že prej oz. da se je sploh zgodilo.

Drugi dogodek smo imeli v soboto pred nedeljo Svetega pisma. Prvič v koprski škofiji smo pripravili svetopisemski maraton. Dvanajst ur neprekinjenega branja je z uvodom začel naš pomožni škof dr. Jurij Bizjak, nato pa so nadaljevali bralci iz obalnih župnij in domači. Od 10h do 22h se je zvrstilo 48 bralcev. Navzoči so spremljali na platnu sproti besedila in tako aktivno spremljali brane tekste.

V soboto, 18. februarja 2012 je zaživela spletna stran naše župnije, samostana in romarskega središča. Kdor je spregledal obvestilo naj zapišem naslov: <http://www.zupnija-strunjan.si> Oglejte si jo. Hvala vsem, ki ste jo pohvalili. To vliva 'korajžo'. Povabim vas k sodelovanju. Gotovo boste odkrili TRR samostana. Če imate v sebi kaj so-

lidarnostnega čuta, nam lahko pomagate. Samo temu čutu je bil strunjanski projekt izročen na plenarnem zasedanju in seveda božji previdnosti. Že v naprej izražam vsem bratstvom hvaležnost. Kot pevski uvod v jubilejno leto smo v nedeljo, 11. marca gostili v naši cerkvi zборе obeh istrskih dekanij. Pet zborov se je najprej predstavilo z dvema pesmima, nato pa so združeni zapeli šest strunjanskih pesmi. Sledila je pogostitev v atriju samostana, kjer so občudovali veliko luknjo na strehi, posledica štirinajstdnevne burje. Ne samo strehe, veliko dreves in drugega je šlo ob tem 'norenju'. Na strehah je škode za 4.000 €. Nekaj zavarovalnica, nekaj mi in čakamo naslednjo pošiljko. To je v pol leta drugo krpanje. Poleti je tramontana poškodovala streho za 3.000 evrčkov.

Župnija mora tudi na postno romanje, zato smo se letos odločili za Križev pot na Sveti Gori. Avtobus nas je odpeljal v nedeljo, 18. marca na Prevalj kjer smo se pridružili drugim romarjem, se udeležili svete maše v baziliki ob 16. uri, nato pa se čez Kras vrnil v Strunjan.

V pripravi sta tudi dve novosti za bralce. Rožana Špeh je pripravila razširjeno knjigo o Strunjanu s pomenljivim naslovom 'Popravite mojo hišo'. Ali vas to na kaj spominja? To so bile Marijine besede vidcema v Strunjanu. V knjigi bodo prvič objavljeni dokumenti kot je zapisnik zaslišanja vidcev iz tržaškega arhiva.

Druga bralska 'naslada' pa bo šmarnično branje o strunjanski MB izpod peresa duhovnika Aca Jeranta. Ker niso bile sprejete za 'uradne' šmarnice jih bomo, po nasvetu p. Mirana Špeliča, pripravili v Pdf verziji in jih boste lahko natisnili ter prebiral v maju. Prednost bo v ceni. Stal vas bo samo uporabljen papir. Natisnili bomo puzzle, ki bodo sestavljali sliko Marijinega prikazanja v Strunjanu. Tu pa potrebujemo vsaj približno število, zato bi prosil, da to čimprej sporočite.

O radijskem misijonu pa ste tako ali tako obveščeni. Prav naš jubilej botruje povabilu frančiškana za oblikovanje misijona. Tako imamo priliko, da lastno izkustvo evangelija delimo na način, ki nam ga radio Ognjišče omogoča.

Na koncu si zastavljam samo dve vprašanji: Ali boste prišli z romarji počastiti 500 letno navzočnost MB v Strunjanu? in drugo: Kako bom sam lahko spovedoval, nagovarjal in nudil drugo gostoljubje romarjem in duhovnikom? Odgovor: za milijon evrov!

p. Niko

Iz Avstralije – iz Melbournea

RES JE BIL KAIROS, milosten in prazničen čas adventa, božiča, novega leta in naprej za slovenske rojake pod Južnim križem – v Avstraliji. Vse po načrtih in še več, kot smo

objavili v programu v novembrsko-decembrskih Mislih 2011 na straneh 5 do 6 in 26 do 28. O vsem našem praznovanju 60. obletnice delovanja slovenskih frančiškanov v Avstraliji in 60. dopolnjenih letih naše revije Misli je bilo veliko napisanega v prvi številki leta 2012 ob vstopu v 61. letnik revije. Tam si lahko podrobno preberete o našem delu in praznovanju in dobite vsaj približno sliko našega sedanjega slovenskega utripa v Avstraliji, zato tudi pošiljamo Misli na naslov vseh naših samostanov. Berete jih lahko tudi na internetnem naslovu: <http://www.glas-slovenije.com.au> in lani, 14. septembra 2011, smo podpisali dogovor z Narodno in univerzitetno knjižnico Slovenije o vključitvi Misli v Digitalno knjižnico Slovenije – dLib.si in tam je na voljo že kar nekaj letnikov Misli. Sedaj pa moramo čim prej vzpostaviti še povezavo Misli in spletnih strani naših treh misijonskih središč Adelaide, Sydney in Melbourne z našo slovensko frančiškansko internetno stranjo.

Iz srca sem hvaležen patru provincialu Stanetu Zoretu za veliko pomoč od 8. do 27. decembra 2011 v našem misijonu v Melbournu in po drugih mestih ter potem pri p. Janezu in po novem letu še v Sydneyu pri p. Darku in p. Valerijanu in skupnostih. Hvala za bratski obisk, pomoč v pastoralni, za pogum in navdušenje pa tudi za vse zapisano v Mislih. Naj ve, da je bil in je vedno dobrodošel v naših občestvih in med svojimi brati, slovenskimi frančiškani, ki smo obhajali 60. obletnico pastoralnega, kulturnega in socialnega delovanja med rojaki pod Južnim križem. V to delovanje seveda spada tudi 60-letnica MISLI. S svojo močjo govorijo tudi fotografije v Mislih, januar - februar 2012 o mnogih srečanjih, dogodkih, romanju, praznovanjih in preprostih stvareh in tokrat še celo vse v barvah! Hvala tehnični urednici Mariji Anžič za lepo oblikovane Misli že enajsto leto.

Ne bom tukaj podrobno opisoval vse naše delo in praznovanje – o tem je vse zapisano v Mislih. Sedaj, v postnem času, je med nami mladostno nasmejan p. Krizostom Komar, ki je prispel k nam v pravem času, tako, da sem lahko že naslednji dan po njegovem prihodu odpotoval v Slovenijo na pogreb svojega očeta Alojza Božiča. Res je, da je bilo to mogoče, ker je v vse delo slovenskega misijona in Misli dejavno vključena laiška misijonarka Marija Anžič. Pater Krizostom je že tudi popisal svoje nove začetke v Avstraliji, ki jih lahko berete v teh Poročilih.

Nekaj STATISTIČNIH PODATKOV za leto 2011 za naš misijon v Melbournu in primerjava s preteklimi leti:

KRSTOV smo imeli 19 v letu 2011: 10 deklic in 9 dečkov (od teh je bil 1 deček krščen v Geelongu in 1 v St. Albansu, vsi ostali v Kew); v letu 2010

je bilo 14 krstov: 9 dečkov in 5 deklic; v letu 2009 je bilo v Kew 15 krstov: 10 deklic in 5 fantov; v Geelongu sta bila v letu 2009 dva krsta (1 deklica in 1 fant), v St. Albansu 1 fant – skupaj je bilo v letu 2009 vseh krstov 18. V letu 2008 je bilo 21 krstov, v letu 2007 pa 17 krstov.

POROČNA KNJIGA je v letu 2011 zabeležila 6 porok – prav toliko in isto velja za leto prej, 2010 (3 v Kew, 3 drugod); v letu 2009 je bilo 8 porok – od tega sta bili le dve v Kew, ostale pa drugod. V letu 2008 je bilo pet porok, v letu 2007 je bilo 8 porok.

SMRTI: V Viktoriji smo se v letu 2011 poslovili od 46 rojakov: 19 žensk in 27 moških in ena Slovenka je umrla na Tasmaniji ter eden Slovenec v Novi Zelandiji;

v letu 2010 smo se v Viktoriji poslovili od 56 rojakov: 32 moških in 24 žensk; v letu 2009 od 41 rojakov: 28 moških in 13 žensk; v letu 2008 od 37 rojakov: 20 moških in 17 žensk; v letu 2007 je bilo 36 pogrebov: 20 moških in 16 žensk.

Naj bo tukaj še zahvala sorodnikom pokojnih, ki v glavnem kar v večini pravočasno poskrbijo, da so bolni in ostareli pred smrtjo deležni zakramentov Cerkve.

SVETA OBHAJILA: V naši cerkvi v Kew smo v letu 2011 podelili blizu 12.000 svetih obhajil, v letu 2010 pa nekaj nad 11.000. Bogu hvala za vse milosti leta 2011, ko smo skupaj obhajali 60-letnico delovanja slovenskih frančiškanov v Avstraliji in 60 let Misli.

Zadnji dan pred odhodom p. provinciala v domovino, v sredo, 18. januarja 2012, smo s sveto mašo obhajali tudi 20. obletnico Doma matere Romane, ki je v zadnjem letu doživel kar precejšnje pretese in zato smo se obrnili na pomoč na Catholic Homes, ustanovo nadškofije Melbourne, ki nam nudi vso potrebno pomoč tudi v pripravi akreditacije, da lahko dobimo državno pomoč. Brez te Dom ne more poslovati. Stroga in natančna državna komisija bo v začetku aprila 2012 pregledala celotno poslovanje Doma matere Romane glede vseh 44 standardov, ki jih mora izpolnjevati. Vsekakor nas poleg vse strožjih in vedno novih državnih predpisov in zakonov ter višanjem standarda za domove za starejše čakajo resni izzivi in odločitve, ki jih bo potrebno narediti v skupnem iskanju pravih poti z zaupniki Doma matere Romane, avstralsko frančiškansko provinco in našo provinco, ki jo pred oblastmi uradno zastopa avstralska provinca. V ta namen smo imeli že precej delavnih sestankov in tudi oba provincialna ministra, p. Stane Zore in p. Paul Smith, sta se v ta namen dvakrat srečala, decembra 2011 in januarja 2012.

Blagoslovljen postni čas in veselje velikonočne Aleluje vam želim in lepo pozdravljam. Bog živi!

p. Ciril A. Božič

† ALOJZ BOŽIČ

*roj. 10.11.1926 Gabrje, umrl 08.03.2012
Novo mesto – bolnišnica*

*ZAHVALA sina - p. Cirila Alojza - po pogrebni maši
v podružni cerkvi sv. Andreja na Malem Orehku, žu-
pnija Stopiče pri Novem mestu v nedeljo, 11. marca
2012*

V imenu naše mame Marije, brata Jožeta, sestre Marije, brata Toneta in njihovih družin in v svojem imenu pa tudi v imenu atovih dveh sester Juste in Ivanke ter brata Jožeta in njihovih družin, iskrena zahvala vsem vam, ki ste s svojo prisotnostjo, z izrazi sožalja, molitvijo in daritvijo svete maše pospremili našega ata Alojza (Lojzeta) Božiča, Puncarjevega ata, prej pa Julcetovega Lojzeta, ki je zagledal luč sveta 10. novembra 1926 v Gabrju, naša sosednja župnija Velike Brusnice. Svoje zemeljsko romanje je sklenil v četrtek, 8. marca 2012, v bolnišnici v Novem mestu.

Tisti dan sem ob 3. uri zjutraj sprejel na letališču v Melbourne sobrata frančiškana patra Krizostoma, ki bo dva meseca in pol svojega sobotnega leta preživel v Avstraliji. Tako sem jaz lahko naslednji dan odpotoval v Slovenijo, hvala Bogu!

Dopoldne tistega dne sem imel pogreb na drugem koncu mesta in tako sva s patrom Krizostom šele zvečer ob 9. uri darovala sveto mašo v naši slovenski cerkvi svetih bratov Cirila in Metoda. Med mašo je zazvonil telefon v zakristiji in namignil sem misijonarki Mariji Anžič, naj gre odgovorit. V cerkev se je vrnila prav v trenutku, ko sem v evharistični daritvi molil za pokojne in je Marija dodala, da naj se spomnimo še ata, ki je umrl pred kakšno uro, kot sta sporočila brata Jože in Tone. Tako sem takoj tisti trenutek namenil sveto mašo za pokojnega očeta in videl v tem še poseben Božji dar, da se je na drugem koncu sveta v večeru zadnjega dneva atovega življenja, ko je bil v Sloveniji še dopoldan, dvignila k nebeškemu Očetu molitev in daritev za pokojnega očeta.

V spominu sta mi oživela dva dogodka: Po končani osnovni šoli ata ni bil vesel, da sem šel k frančiškanom: »Veš, uniforma mi ni všeč«, mi je rekel. Na dan moje nove maše pa je z mamo ob meni stopal k oltarju moje prve daritve kot ponosen general! Pater Christian, ki je bil moj novomašni ceremonier, se bo tega gotovo spomnil.

V torek, 11. avgusta 2009, sem na dvorišču domačije v Velikem Orehku 20, v pogovoru z atom in mam napisal in ta nedokončan zapis vam posredujem:

ATA: ALOJZ BOŽIČ, rojen 10.11.1926 v Gabrju 77, pozneje številka 104 (Kandija). Oče Alojz, mama Ana roj. Krnc, doma iz Gabrja. Sestra Pepca Jožica Božič, rojena verjetno 1928. Umrla je v Ljubljani leta 2008.

Mama Ana je umrla, oče se je drugič poročil z Marijo Ambrožič iz Gabrja. Otroci iz tega zakona so: Justa, Ivanka, Jože. V osnovno šolo je hodil v Gabrju. V partizane odšel 04. 08. 1942. Največ bil na Primorskem. Prijatelji z Angleži in Amerikanci. Bil kurir in bil bolj prost kot navaden kurir. Dal Američanu kruh, on pa njemu piškote. Že prej bil v SKOJ-u, nato se včlanil v KPJ leta 1943. Bil v oficirski šoli blizu Sarajeva, ki jo je končal s činom poročnika. »Ali nisem hitro napredoval od sabenjskega pastirčka do poručnika JLA?« mi je dejal v torek, 11. avgusta 2009.

»Po vojni sem bil komandir bloka Sežana in Fernetiči, kjer so nas pogosto menjavali. Bil tam do 50-tih. Bil sem preveč pošten. Lahko bi prešvercal avtomobile in veliko stvari, pa nisem. Vsak teden sem se vozil enkrat v Ljubljano na predavanja.« Vrnil se domov v Gabrje. Delal v mlekarini v Žabji vasi. Prinesel domov večkrat sir, kokto. Nato bil skladiščnik v Steklarni v Bršljinu, nato v IMV, pri Varnosti kot varnostnik ter v Novolesu v Gotni vasi. Dolga leta je vodil predvojaško vzgojo za vojaški odsek uprave v Novem mestu.

Poročil se z Marijo Murn iz Velikega Orehka na Valentinovo, 14. februarja 1953. Otroci: Alojz (Slavko) rojen 05.12.1953 v bolnišnici v Novem mestu, Jože rojen 26.10.1954 doma v Velikem Orehku, dvojčka Marija in Anton (Tone), rojena 23.11.1958 v Novem mestu.

MAMA: MARIJA MURN, rojena 05. 02. 1923 v Velikem Orehku, številka 23 (danes številka 20). Oče Anton Murn, mati Marija roj. Kozoglav, doma iz Šentjošta. Mama ji je umrla na porodu leta 1924. Oče Anton se je drugič poročil z Jožefo Judež (Mijacevo) iz Velikega Orehka. Ata umrl leta 1926. Potem se je mačeha Jožefa poročila z Antonom Bojancem z Malega Slatnika (iz mlina). Mama je bila takrat stara pet let. Njegov brat Jože Bojanc je bil poročen v Velikem Orehku (Jernejčev). Bala se je obeh. Pri hiši sta bili teti Ana Murn in Marija Murn ter stric Janez Murn; teta Nežka je umrla.

DO TUKAJ smo napisali v torek, 11. avgusta 2009, na dvorišču domačije v Velikem Orehku 20.

Zapis ni bil končan. Se pa danes za ata končuje zapis njegovega zemeljskega slovesa, a njegova zgodba bo še živela tudi v nas in z nami.

Hvala Tebi, dragi naš g. župnik Edi Eberl, za vse Tvoje redne obiske in prinašanje živega Boga zadnja leta atovega življenja njemu in drugim bolnim in ostarelim faranom. Ata je bil res star partizan in borec do konca, kot Tvoj oče, župnik Edi.

Kdo bi si mogel misliti, da bo ata kdaj najstarejši moški v naši vasi Veliki Orehek! Doživel je lepa leta – 85 let in skoraj do dneva še 4 mesece. Ob neki priložnosti sem ga slišal, ko je rekel mami: »Veš, Micka, rad bi umrl pred Teboj – vsaj pol ure prej!« Ko smo se pred meseci pogovarjali, da bi ata dali v dom, je mama rekla: Saj ga pridejo rihlat dvakrat na dan iz doma v Šmihelu. Bom že gledala nanj. Imam vsaj družbo!«

Hvala vam, dragi sosedje in vaščani, ker ste in še tako lepo obiskujete našo hišo. Mama vas ne morejo prehvaliti. Bog lonaj!

Hvala tebi, dragi provincialni minister slovenskih frančiškanov, p. Stane Zore, dragi sobratje redovniki in duhovniki, sovaščani in farani. Hvala ministru za notranje zadeve RS dr. Vinku Gorenaku z ženo Ireno za njuno prisotnost danes tukaj ter vsem prijateljem in sodelavcem atove razširjene družine.

Hvala osebju doma starejših občanov iz Šmihela za strokovno oskrbo – še posebej g. Toniju Baniču, zdravstvenim delavcem v bolnišnici Novo mesto, reševalcem Zdravstvenega doma Novo mesto, mežnarju in vsem, ki ste okrasili cerkev; sovaščanu iz Gabrja - Martinu Luzarju, ki je atu spregovoril ob grobu; hvala pogrebni službi Novak – tudi za dar za sveto mašo.

Hvala vsem, ki so ata prišli pokropit in nam izraziti sožalje; za cvetje, sveče in darove za svete maše in vam, ki ste sedaj z nami – hvala! Hvala tudi mojim rojakom v Avstraliji ter sobratom frančiškanom tukaj in v Avstraliji, tudi sobratom duhovnikom nadškofije Melbourne ter g. nadškofu dr. Denisu Hartu za izraze sožalja in patru Marijanu Glamočaku iz sosednje Hrvaške, ki je prišel na pogreb. Pater Marijan je dolga leta deloval v Sydneyu in bil pred leti asistent našega generalnega vizitatorja.

In ob sklepu še dogodek: Pred tremi leti je ata po večerji rekel mami: »Rožnega venca še nisva danes zmolila!« Moral sem se nasmehniti in sem odkimal z glavo ter rekel: »Mama, mama, kam smo prišli: star partizan mora opominjati nekdanjo prednico Marijine družbe na molitev.« Pa je to lepo – mar ne!

V življenju moramo vsi zoreti za Božje kašče!

Postni čas gre v bližino polovice – danes je 3. postna nedelja. Ata je že deležen nebeške aleluje, mi pa se lahko še tudi v tem postnem času pripravljamo na svoj veliki petek in nato na veliko-nočno jutro, ko nas bo sprejel in pozdravil vstali Gospod: Mir s teboj!

Vi, mama, pa se še dobro držite, da se bodo med prsti Vaših rok še premikale jagode rožnega venca, posebej za nas, Vajine otroke: Toneta, Marijo, Jožeta in njihove družine ter p. Cirila, ki je ob rojstvu kot prvorojenec dobil očetovo ime – Alojz. Hvala še enkrat vsakemu izmed vas za vašo dobroto in bližino danes in vse dni.

Dragi ata, počivajte v Božjem miru! Amen!

EDMUND POTOČNIK

(1902-1968)

Frančiškan br. Edmund Potočnik s krstnim imenom Jožef se je rodil 24. januarja 1902 na Paki 87 (pd. pri Vrisku), v župniji Vitanje. Krščen je bil naslednji dan. V družini se je rodilo poleg Jožeta še: Ciril (1900-1975), Alojzija (1906), Franc (1907), Elizabeta (1909), Janez (1911). Jože je kot mlad fant na domači zemlji sezidal kapelico pred odhodom v samostan.

Ko je dopolnil 27 let, je v njem dozorel redovni poklic. 28. aprila 1929 je bil v Novem mestu preoblečen v samostanskega tretjerednika in je tam opravljal službo zakristana, a je bil še isto leto prestavljen v Maribor, ker so tam potrebovala vrtnarja in kletarja. Naslednje leto pa je prišel v Ljubljano v centralni samostan za vrtnarja, kletarja in samostanskega ekonoma. 4. oktobra 1931 je končal noviciat in čez tri leta je izrekel slovesne (večne) zaobljube. Bil je zdrav kmečki fant, ki je dano besedo zvesto držal. Tako je skoraj vse življenje vršil isto službo in istem samostanu, iz česar lahko sklepamo, da je postal skoraj nenadomestljiv.

Kot ekonom glavnega samostana province v središču Ljubljane je pokazal ameriškansko podjetnost, kot vrtnar je imel prefinjen čut za lepoto in racionalno izrabo majhnega koščka zemlje. Po zdravi kmečki pameti je znal na majhnem samostanskem vrtu pridelati veliko povrtnine za samostansko družino.

Tedaj je v samostanu živelo še devet bratov-laikov, a najpomembnejši je bil br. Edmund, bil je »deklica za vse«. Tisti, ki so ga poznali, pravijo: bil je odličen kletar, vrtnar in ekonom, marljiv, vesten, skrben, redno pri samostanski molitvi, izredno prijazen, plemenit, skromen, prizadeven, z eno besedo svetnik. Večkrat ga je prišel obiskat eden njegovih bratov, ki nam je popravljal čevlje, bil pa je tudi fotograf.

Edmund ni prišel v samostan, da bi se mu dobro godilo, (kdor gre v samostan, samo s tem namenom, tak bo srečeval same težave!), ampak da bi on stregel in služil. Edmund je stregel petintrideset let. Imel je za vsakega prijazno besedo in vsem je bil resnično v zgled. Iz sveta je odšel mirno in tiho, kakor da je odšel le v sosedno sobo. Tako nekako kot je zapisal pesnik: »Nizek strop / in stene od vseh štirih strani / - vanj tišče. / V glavi se mu vrti / od svetih podob, / ki v kotu vise. - In kot da so padle vkup stene / in strop, / in kot da ni v kotu več svetih podob - / pač – sveta Smrt.« Pisatelj Stanko Canjkar trdi: »Brez misli na smrt je vsako vprašanje samo na pol rešeno.« Edmund Potočnik je misli tudi na smrt. To sem podpisani spoznal, ko sem ga kot rojaka obiskal v ljubljanski bolnišnici nekaj tednov pred smrtjo. Umrli je 6. junija 1968, star 66 let. Na takega rojaka smo Vitanjčani lahko upravičeno ponosni, zato tale zapisal in spomin ni nič drugega kakor protest proti pozabi.

Imeli so sestrčno Ano Potočnik s. Baziliso, ki je delovala v Chile-Santiago, od koder je pošiljala revije, v katerih so pisali tudi o Hermanu Potočniku. Gotovo je molila za bratranca, Edmunda, da je bil vzoren redovnik.

P. Zdravko Jakop, rojak

PODOBA DUHOVNIKA

Duhovniški poklic je nekaj tako posebnega, da ni primerljiv z nobenim drugim poklicem, meni psiholog Igor Areh. Zato ni čudno, da se o nobenem drugem poklicu ni toliko pisalo in govorilo kot o duhovniškem.

Ze tridentinski koncil (1545-1563) je določil, da mora vsaka škofija imeti semenišče za vzgojo duhovnikov. Papež, sveti Pij X. je leta 1908 izdal okrožnico o svetosti duhovniškega poklica. Koncilski očetje so tik pred zaključkom II. vatikanskega koncila razglasili (7. dec. 1965) Odlok o službi in življenju duhovnikov. Papež Pavel VI. je leta 1967 izdal okrožnico O duhovniškem celibatu. Kongregacija za duhovščino je izdala naslednje dokumente: Direktorij za službo in življenje duhovnikov (1994, CD 56); Duhovnik na pragu tretjega tisočletja (2000, CD 86) in Duhovnik pastir in voditelj župnijskega občestva (2002, CD 99).

Papež Pavel VI. je po koncilu hitro zaslutil krizo duhovniških poklicev, posebej na zahodu (Franciji), zato se je obrnil na akademika Jeana Guittona, naj mu razloži zakaj taka kriza. Jean mu je povedal svoje mnenje: Bistvo krize, to je čas, ko nekaj preneha, kar je bilo, novo pa še ni nastalo, da bi staro zamenjalo. Predkoncilski duhovnik je izginil, pokoncilski pa se še ni razvil.

In kakšen bo tip duhovnika v tretjem tisočletju? Jean Guittton med drugim pravi: »Bojim se, da bodo duhovniki v prihodnosti imeli skušnjave, da bi se nam laikom preveč približali in da bi osvajali naš teren. Bojim se tudi, da bodo žalostni, ker niso kot bratje laiki, ki pripadamo različnim poklicem: tehniki, sindikalisti, delavci, vodje raznih celic v socialnem organizmu, da niso ustvarjalci časne zgodovine. Imam vtis da duhovniki porabljajo čas za naporno prizadevanje, da bi govorili jezik nas posvetnih, da bi povsem pripadali našemu načinu življenja, da bi z nami delili naše napore in naše stiske. Še več, bojim se, da si bodo prizadevali postati »usmerjevalci vesti« v laičnem smislu: da bi bili politiki, psihiatri, zdravniki, učitelji svetnih znanosti.

Duhovniki in redovniki boste vedno na zgubi, če si boste prizadevali voditi nas tako, kot se to dela na laičnem področju. Vedno pa boste pridobili, če se boste omejili na področje, ki je edino vaše,

namreč, da nas boste vodili h Bogu z močjo in sredstvi, ki so edino vam poverjena: s posvečevanjem in odpuščanjem. Od vas pričakujemo, da boste božji ljudje, ambasadorji nedosegljive skrivnosti božjega bitja.

V senco in meglo smo potopljeni. Čutimo potrebo v vas videti odsev absolutnega. Pride čas (in je že zdaj), ko bo nad relativnim razočaranem duhove žejalo po Absolutnem.« (Vjesnik djakovaške biskupije 11/1982, str. 204-205).

Mnogi slovenski duhovniki so po sili nujnosti prestopili zgolj duhovniško poslanstvo. Pomislimo na Slomška in njegovo vzgojiteljsko delo, skrb za materin jezik, deželne meje, ki so kasneje postale državne. Pomislimo na beneškega 'Slomška' Ivana Trinka in njegove somišljenike in učence, kot npr. Antona Kufona (1889-1959) župnika v Lazah v Nadiški dolini, ki je zapisal: »Čuval nas je Bog, ki je volu dal roge, da se brani, zajcu noge, kači strup, nam je dal za branilno orožje 'trmo'.« Nekaj te »trme« so ohranili kot nujno potrebno lastnost mnogi slovenski duhovniki, ki delajo v zamejstvu na zahodu in severu.

Današnji duhovnik je v skušnjavi, da bi zapustil svoje poslanstvo iz več razlogov, in sicer ker ga več ne obvladuje, misli namreč, da bo več naredil in pomenil, če bo postal npr. župan. Drugi razlog je občutek, da govori v prazno. To je izkušnja preroka Jeremija. On oznanja, ljudje pa živijo svoje življenje. Skušnjava, da ne bi nič več rekel, da bi svet pustil teči svojo pot, je velika. Papež pa je v Madridu leta 2011 na svetovnem srečanju mladih kljub temu povabil bogoslovce, »naj v tišini in molitvi študirajo sveto teologijo in se razumno vključujejo v pastoralno delo«.

Zmanjšano število duhovniških kandidatov ne sme biti povod za popustljivost zahtev za vzgojo in študij. Nasprotno, čim manj jih bo, tem boljši morajo biti, da bodo lahko storili »več«.

P. Zdravko Jakop

DRUŽINSKI ZAKONIK IN BOG

Božji = naravni zakoni so nespremenljivi. Da se piščanček lahko izleže, ima na kljunčku majhen zobček (»vrtalnik« za enkratno uporabo), s katerim lahko predre lupino. (Tega v vsakdanjem času nimamo več prilike videti!) Jelen tudi ne bi mogel na svet, če bi imel rogove že pred rojstvom. Te bo dobil šele kasneje. Naravni zakoni so zelo domiselni.

Otroka ne bo brez moške in ženske spolne celice. Zato beremo v Svetem pismu: »Zaradi tega bo mož zapustil očeta in mater in se pridružil svoji ženi in bosta eno meso« (Mz 2,24). Torej ne: se bo mož pridružil drugemu možu! Taka skupnost namreč ne bi mogla izpolniti naročila: »Bog ju je blagoslovil in Bog jima je rekel: Bodita rodovitna in množita se, napolnita zemljo in si jo podvrzita« (Mz 1, 28). Ali to pomeni, da bi za današnje razmere morali Sveto pismo 'popraviti'? Živalski svet se strogo ravna po zakonih narave. Človek pa misli, da je dovolj pameten, da lahko Stvarnika dopolnjuje. To je zelo nevarna drznost. Kakšno katastrofo si pripravljamo s poseganjem v naravne (Božje) zakone, lahko samo slutimo in ugibamo. Mnogi ravnaajo, kot da Boga sploh ni, in njegovega Razodetja ne berejo. Že pred 900 leti pa je sv. Hildegarda povedala veliko resnico: »Če greši človek, trpi kozmos.« Prav tako je resnična misel: »Živeti v nasprotju z zakoni narave, je drago.« To v Svetem pismu dokazujeta Sodoma in Gomora, ki veljata za simbol moralne pokvarjenosti, spolne izprijenosti in ju je Jahve pokončal z žveplom in ognjem. Iz zgodovine pa vemo, da je zahodnorimsko cesarstvo propadlo tudi zaradi razkroja morale in celo razkroja narodnih šeg (običajev).

V današnjem svetu se dogajajo »čudne« reči: nekdo hoče otroka za vsako ceno in sredstva, s katerimi hoče doseči svoj namen, niso pomembna; nasprotno pa si nekdo drugi vzame pravico splaviti otroka. Kakšno veselje bi ta naredil zakoncem, ki bi z veseljem takega otroka posvojila!

Sedanji papež Benedikt XVI. si vztrajno prizadeva, »da ljudje ne bi izgubili Boga izpred oči« (Luč sveta). Narava in Sveto pismo sta na strani družine, kot jo je ustvaril Bog – moža in ženo, ki jima je zaupal potomce, ki niso njuna pravica, temveč dar za njiju. Nekateri trdijo, da gre za pravice otrok, v resnici hočejo potešiti svoje želje po otroku. Iz besed »Bodita rodovitna in množita se«, sledi, da je spolnost v službi nadaljevanja

človeške vrste. Družina je osnovna celica urejene družbe, J. Juhant pa pravi: »Družina je temelj skupnega življenja.«

Vsakomur je jasno, da ni lahko ustvariti srečne družine, a ideal mora ostati. Tudi zvezde so nedosegljive, pa se kljub temu oziramo vanje. Če ob bok tradicionalni družini postavimo še druge možne oblike, družino razvrednotimo, saj jo potem lahko izenačimo celo z najbolj perverznimi oblikami skupnega življenja. Vemo, da se človek rad odloča po trenutnem občutju, po javnem mnenju, ne da bi se spraševal, ali se je prav odločil. Tudi o posledicah ne razmišlja. Vendar je družina tako temeljnega pomena, da z njo ne kaže »delati poizkusov«. Narava namreč nikoli ničesar ne odpušča.

Danes so načeti temelji zdrave družbe, ker se ljudje ne ozirajo na božjo postavo, človeške zakone pa prilagajajo potrebam počutnega človeka, ki želi potešiti svoje strasti in nagone. Skladno s tako spremenjenim razmišljanjem se spremenijo tudi govorjenja. Tako smo lahko slišali v času omejevanja obiskov v bolnišnici: »...porodnico lahko obišče le partner!«. Tu je partner nadomestil moža in očeta. Mož pomeni zakonski mož, očka pa je lahko tudi zunajzakonski očka. Človek se ne more znebiti vtisa, da se vkrcavamo v Titanik, ne da bi vedeli, kaj nas čaka.

Razumljivo je, da je v človeku težnja po srečnem življenju. Vendar na svetu popolne sreče ni, res ne – niti v samskem niti v zakonskem stanu, niti v stanu posvečenega življenja. Pač: »umetnost je živeti polno življenje navkljub neizpolnjenim željam«. Bo pa žalostno, če bodo obstajala taka partnerstva, da bodo glasovali (žrebali), kdo je oče in kdo mati.

Kristjanom je jasno, da se je Bog rodil v družini. To nam pove vse. Zato ima Cerkev prihodnost, ker je na strani družine, ker brani življenje in ga oznanja tudi »onstran zemeljske bednosti«.

P. Zdravko Jakop

NAŠE KNJIŽNICE IN KNJIŽNIČARJI

(ljubezen do knjig)

Nekateri naši samostani imajo skrbno urejene knjižnice, ki so vedno bolj polne. Nekaj knjig dobimo kot darilo, še več pa iz kakšne zapuščine. Ljudje radi obiskujejo knjižnice, a veliko knjig ostane neprebranih. Bralcev, ki bi stiskali npr. mohorjevke na prsi z vzklikom: »To so moje knjige,« je vedno manj.

Številne založbe (pred 160 leti smo imeli samo Mohorjevo in kmalu za njo Slovensko matico, danes pa vseh ne znamo niti naštetih) ponujajo vedno nove knjige. Če vstopimo v sodobno knjigarno, imamo kaj videti. A še v starih knjigah je veliko novega! Nekoč je bilo drugače. Stanko Cajnkar je zapisal, da so nekoč stali v vrsti in se za nove knjige celo pulili. Izid knjige je bil dogodek! Za knjige so bili ljudje pripravljeni dati tudi zadnji denar. Če to ni bilo mogoče, so si knjige sposojali in jih brali ob petrolejki. Koliko svetlobe so mohorjevke prinesle v dolge temačne zimske večere. Zdaj je marsikaj drugače. Za branje ni časa! Za marsikoga ga res ni! Razlogov je nemara veliko. Vendar je knjiga vrednota. S čim bi se naši protestanti ponašali, če ne ravno s prvimi tiskanimi knjigami? Ko naštevamo rokopise (Brižinske, Celovškega, Stiškega), radi dostavimo, da je bila v Žičah sredi 15. stoletja ena izmed največjih knjižnic tedanje Evrope.

Živa beseda je nadvse vredna, a tudi tiskana je hvalevredna, saj še vedno velja: Verba volant, scripta manent (Besede minejo, kar je napisano, pa ostane.). Da, po knjigi lahko sežemo, ko nas težijo vsakdanje tegobe ali ko potrebujemo pomoč na razpotjih in strminah življenja. Takrat nam pomagajo najti pravo smer, pravo pot. V njih najdemo tako preproste, vsakdanje, a svete besede: kruh, ljubezen, dobrota, ... kot tudi misli, ki nas lahko zaposlujejo ure in ure. To, kar je narod dvignilo in ohranjalo in kar je hkrati zagotovilo

za sedanjost in prihodnost, je dobra knjiga. Kajti dobra knjiga ni samo razvedrilo in uk, je vse več: vzgoja in hrana duha (Almiero). »Ljudje, ki se zanimajo za tiskano besedo, so nekaj posebnega. So posebna vrsta ljudi – izobrazena, prijazna, učena in plemenita.« (Nathan Pine)

Naše knjižnice so torej shramba sadov naših prednikov – knjig, ki so jih napisali. Med najstarejšimi je Sveto pismo, katerega smo Slovenci lahko brali v maternem jeziku tako rekoč med prvimi narodi. Bog nam je po Sinu podaril odrešenje. Da pa moremo Odrešenika spoznavati, nam je dal Pismo, ki je knjiga knjig.

Brez knjig ne bi imeli dovršenega jezika: »V slovenščini je shranjena vsa skrb in gorečnost naših reformatorjev, ves up in strah Prešernov, vsa šegavost mladega Levstika in gorečnost njegovih poznejših let, eleganca Stritarjeva, otožnost Gregorčičeva, borbenost in tišina Cankarjeva, jecljanje Aleksandrova, melodioznost Kettejeva ...«

Knjižničarji, vi veste, da imajo knjige večjo moč kot vladarji. Vam so zaupane knjige, nad katerimi bedite, na neka način pa so vam zaupani tudi obiskovalci, da v njih budite ljubezen do knjig.

*Knjiga, iz tvojih listov mi tolažba diha
v molčečih urah, ko srce je tožno.
Ko vse postaja prazno in ubožno,
ti bogatiš me, znanka moja tiha.*

P. Zdravko Jakop

OD NAZARETA PREKO BETLEHEMA - DO BAZILIKE BOŽJEGA GROBA NA KALVARIJO - V BOŽJI GROB, KI JE PRAZEN

Dragi bralci Poročil, bratje in sestre v Kristusu. V zadnjih Poročilih ste ze mogli kar precej prebrati o mojem dvomesečnem bivanju v Sveti deželi. Današnji naslov povezuje izražene misli na svetih krajih Jezusovega učlovečenja, rojstva in odrešenjskega trpljenja, smrti in vstajenja: vse sem na poseben način doživel.

Mesto Svete družine: Marije, Jožefa in Jezusa – NAZARET

Največ dni dvomesečnega bivanja v Sveti deželi sem prebil v Jeruzalemu, 11 dni pa tudi v Nazaretu, kamor je bil nadangel Gabriel poslan k nazareški deklici Mirjam, ki jo je Bog izbral za mater našega odrešenika Jezusa. Ob premišljevanju in molitvi na tem svetem kraju je nastal naslednji zapis, ki sem mu dal naslov – Sredi med vami.

Čutiti bližino nekoga je zelo lepo in spodbudno, še posebej, če moreš kot vernik čutiti bližino Boga, na katerega se obračaš. Vsak četrtek za eno uro, od 20.30 do 21.30, je v baziliki Gospodovega oznanjenja v Nazaretu molitev pred Najsvetejšim za vse ljudi dobre volje iz Nazareta, ki verujejo v živega Boga, delujočega po zakramentu presvete evharistije, katero jo kristjani pred izpostavljenim Najsvetejšim premišljujemo. Tako sem bi navzoč pri dveh takih molitvah, druga je bila na dan slovesnega praznika Brezmadežne. Vseh molivcev nas je bilo okrog 200, lepo razporejenih okrog oltarja pred votlino Gospodovega oznanjenja. Skupina mladih, ki prihajajo pretežno iz Brazilije in imajo ime ŠALOM, so lepo vodili pesmi, med molitvijo so štirikrat bili tudi razni odlomki v štirih različnih jezikih: italijanščini, arabščini, angleščini in španščini. Med izbranimi teksti je bil prebran tudi evangelij prazničnega dne, ki govori o oznanjenju Devici Mariji in ob koncu so bile še prošnje za vse potrebe. Molitev je bila sklenjena z blagoslov z Najsvetejšim; pater, oziroma duhovnik, ki vodi molitev potem ponese monštranco z Jezusom še okrog ljudi in jih na vsake toliko blagoslavlja; lepo in zelo globoko. Zbrati se pred Njim in čutiti, da je On sredi med nami. O tem sem premišljeval. Z nami pa je bila na poseben način navzoča Devica Marija, ki je iz vzvišenega prestola zrla na nas, z nami molila in se veselila. Pričakoval bi ob vsem lepem, da bi zapeli tudi kakšno veselo slavlilno pesem,

NAZARESKO DEKLE MIRJAM

TRG MIRU V BETLEHEMU
PRED BAZILIKO JEZUSOVEGA ROJSTVA

PROČELJE GOSPODOVEGA OZNANJENJA

vendar so tudi umirjene blagodejno delovale na človekovo srce, ki je polno skrbi in težav prišlo pred živega Boga, da on odvzame vse hudo in nam podari svoj mir. Potrebne so nam take in podoben molitve v današnjem tako hitrem in spreminjajočem se času, polnem raznih dogodkov, ki nas čestokrat vznemirjajo in begajo. Njegova bližina in navzočnost sredi med nami nas tako umiri. Jezus v presvetem zakramentu, ostani vedno med nami.

Hvala Ti Marija, ker si spregovorila svoj DA in tako omogočila učlovečenje Boga Jezusa. Brez Nazareškega dogodka – Oznanjenja Gospodovega Devici Mariji, ne bi bilo Betlehema in tudi ne Jeruzalema s trpljenjem, smrtjo in vstajenjem.

In Marija je rodila Jezusa in ga povila v plenice – BETLEHEM

Vrnitev v Slovenijo je bila predvidena, dober teden pred božičem. Ker pa je bližina kraja Jezusovega rojstva Betlehema 10 kilometrov od Jeruzalema in ker so me sobratje nagovarjali, da naj ostanem ob praznovanju svete božične noči v teh svetih krajih, saj je to edinstvena življenjska priložnost, sem po dogovoru s skupnostjo na Brezjah

svoje bivanje podaljšal na dneve po Božiču. Tako sem doživel in praznoval Sveto noč v Betlehemu. Kako je to potekalo, pa boste mogli prebrati v naslednjem zapisu.

S skupino frančiškanov, sestrami in nekaj laiki smo se iz Jeruzalema, kjer sem bival najdlje, na 10 km dolgo pot podali z avtobusom že ob 12. uri. Nekje ob pol dveh popoldan je bil najavljen slovesen prihod latinskega patriarha nadškofa Fuada Twala, ki je z nekoliko zamude res prišel. Čakali smo ga na velikem Trgu miru pred baziliko Jezusovega rojstva, tam kjer je maševal, tudi papež Benedikt XVI. ob zadnjem obisku Svete dežele leta 2009. Ob več kot urnem čakanju smo opazovali pisan mimohod najrazličnejših skupin skavtov iz vse Palestine oziroma Izraela; v ritmu bobnov, dud in drugih glasbil so v različnih barvah skavtskih oblačil prihajali in z bučnim igranjem nakazovali resnično nekaj velikega. Človek je ob poslušanju in gledanju teh mladih ljudi in otrok začutil v sebi vznemirjenje in tudi solza je pritekla. Sijalo je sonce, vendar je pihal kar močan hladen veter, ki je najavljal spremembe vremena. Patriarh nadškof Fiad Twal je le prišel v spremstvu policije, ki je bila v mestu Betlehem na vseh križiščih; slovesno smo ga sprejeli in v procesiji spremili skozi vhod bazilike Jezusovega rojstva v cerkev sv. Katarine, kjer je bil kratek pozdrav s

NOTRANJOST BAZILIKE V BETLEHEMU

strani frančiškanov in tudi patriarha in na koncu nam je podelil blagoslov. Po krajši pavzi je sledila slovesna procesija k votlini Jezusovega rojstva, med katero smo prepevali lepe pesmi; ustavilo smo se še ob drugih oltarjih; to procesijo na čast Jezusovemu rojstvu obhajajo frančiškani vsak dan v nekoliko krajši obliki. Večerno praznovanje smo pričeli s slovesno večerjo v veliki jedilnici frančiškanske romarske hiše Casa nova, pri kateri je bil prisoten tudi palestinski predsednik Abas in nekaj njegovih ministrov ter drugi častni gostje. Po večerji smo se pripravili na svetonočno pričakovanje Jezusovega rojstva. Nekje ob pol 11. se je pričelo praznovanje s pozdravom številnih romarjev v različnih jezikih in nato je bila krajša meditacija ob svetopisemskih odlomkih in pesmih. 15 minut čez 11. uro smo pričeli slovesno svetonočno liturgijo; najprej je bilo peto Bogoslužno branje iz brevirja in nato je pevec ravno ob polnoči prebral rimski martirologij, ki opiše čas, kraj in vladarje, v času Jezusovega rojstva. Ta trenutek je bil nadvse slovesen in ganljiv; sledila je slovesna sveta maša, pri kateri je s Jeruzalemskim latinskim patriarhom nadškofom Fuadom Twalom somaševalo: 3 katoliški škofje, predstavnik koptske cerkve in Armenske katoliške cerkve, ki sta v edinosti s katoliško cerkvijo ter veliko, okrog 150 frančiškanskih duhovnikov in drugih duhovnikov iz vsega sveta; seveda je bila polna

cerkev sv. Katarine, v katero so domači verniki in romarji iz vsega sveta vstopili ob posebnih varnostnih ukrepih; pridobiti so si morali priložnostne brezplačne vstopnice. Cerkev je bila dodobra zastražena z vojaki in policisti, predvsem zaradi varnosti in tudi ker je bil do konca pridige navzoč palestinski predsednik. Škof Fuad je precej govoril v prid novi Palestinski državi, ki pa vemo na kako trhljih temeljih stoji. Stanje Palestinev, kakor tudi kristjanov v državi Izrael je zelo negotovo. Zato je molitev in prošnja k Svetemu duhu za mir in edinost še kako na mestu. Maša je trajala uro in pol in po maši je sledila še slovesna procesija v votlino Jezusovega rojstva, kjer smo prepevali psalme in na koncu slovesno zapeti Tebe Boga hvalimo. Vse skupaj se je zaključilo po 2. uri zjutraj. Že proti prazničnemu svetemu večeru, še posebej pa ponoči je Jeruzalem, pa tudi Betlehem zajelo deževje z mrzlim vetrom. Sicer je dež za te kraje pravi blagoslov, ki ga, tako verujemo in upamo prinaša novorojeni Kralj, Jezus Kristus.

Sveto mesto – JERUZALEM

Mesto Jeruzalem ima dolgo zgodovino, ki je bogata, pa tudi zelo krvava, polna trpljenja in preizkušenj. Vendar lahko razumemo mesto Jeru-

POGLED IZ OLJSKE GORE NA JERUZALEM

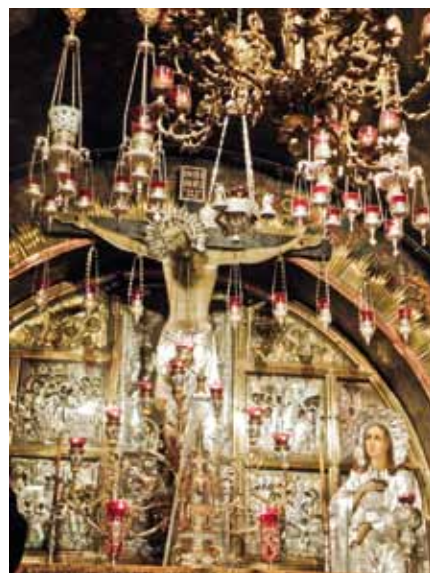
VHOD V BAZILIKO BOŽJEGA GROBA

zalem tudi kot mesto našega odrešenja, saj se je prav v tem mestu odvijala največja drama Jezusovega trpljenja, smrti in vstajenja. V tem mestu sem preživel najdlje, zato naj spodnja zapisa izrazita nekaj mojih opažanj in občutij.

Teden življenja z brati frančiškani v samostanu ob Božjem grobu v Jeruzalemu

Malo daljši naslov za zapis, ki sledi, mi bo pomagal izraziti to, kar sem doživel in občutil. Ko sem prišel v Sveto deželo je bila ena od želja, preživeti nekaj dni v samostanu, ki je starodaven in stoji malo stran od Božjega groba. Tudi mi je bilo močno nasvetovano in priporočeno, naj si privoščim ta »užitek« ali življenjsko izkušnjo, doživeti molitev s sobrati frančiškani ob Božjem grobu in sploh izkusiti daljšo molitev v baziliki Božjega groba. S prijaznim gvardijanom, po rodu z Irske, p. Fergusom sem se domenil, da bom pri njih od ponedeljka popoldne do nedelje. Tako sva se domnila in tako je tudi bilo.

Teden dni sem doživljal vsakdanji utrip bratov frančiskanov, ki imajo zelo pomembno poslanstvo v tem samostanu; to je, da molijo, darujejo svete maše in so na voljo številnim ljudem,

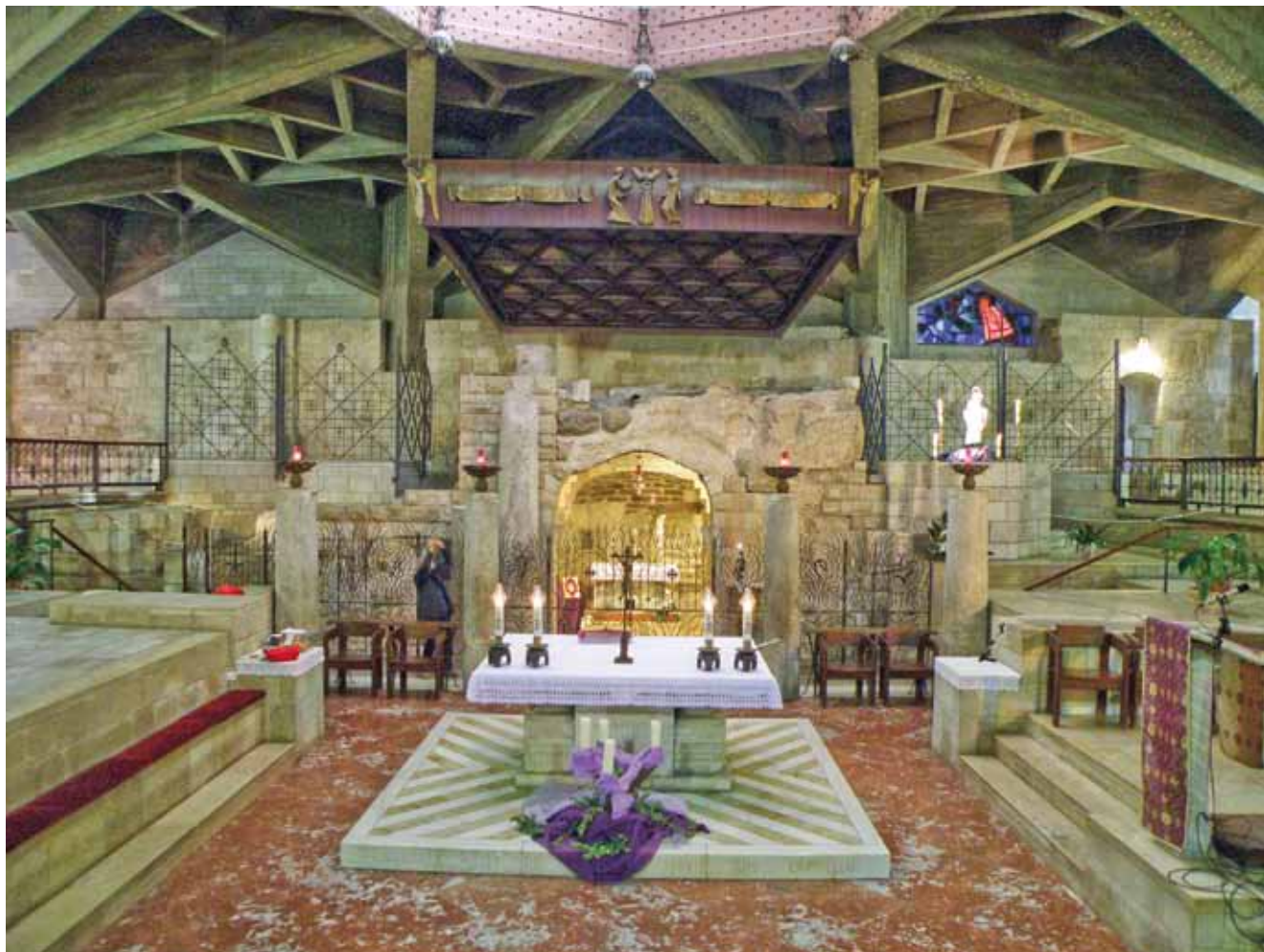

MESTO KJER JE STAL JEZUSOV KRIŽ

KALVARIJA SVETA

ki prihajajo vsak dan v to znamenito križarsko cerkev. Prvotno, Kostantinovo so podrli Perzijci, v 11. stoletju pa so jo križarji lepo obnovili in v bistvu ostaja nespremenjena do današnjih dni. Danes v tej baziliki skrbi za bogoslužja in molitve 5 krščanskih cerkva: latinska – frančiškani, grško pravoslavna, armenska pravoslavna, koptska in sirska cerkev. Vsak dan so pri odpiranju in zapiranju prisotni trije predstavniki največjih cerkva: latinske, grške in armenske; ključ bazilike pa je že od začetka »statusa quo« v lasti muslimanske družine, da bi s tem preprečili žal prenekatero spore med kristjani. No, ena od znamenitosti ali boljše značilnosti je prav to odpiranje in zapiranje vrat, katero moraš videti, če si že član skupnosti frančiškanov za en teden. Druga posebnost življenja skupnosti pri Božjem grobu pa je nočna molitev, ki se prične 23:45 in konča okrog 00:30: moli se Bogoslužno branje in hvalnice. Po večerji, ki je ob 18:15 in krajšem druženju, ki sledi, se bratje počasi umaknejo v svoje sobe in uležejo k prvemu počitku do 23:30, nato je molitev in spet sledi počitek; eden od mežnarjev ali zakristanov, so kar trije, mora vstati že ob 3:30, ker se ob 4. uri

že odpre bazilika in ob 4:30 je že prva sveta maša. Potem se maše vrstijo na pol ure v Božjem grobu in na Kalvariji. Nekaj maš imajo domači patri, druge pa tisti, ki se preko krščanskega informativnega centra prijavijo. Tako sem tudi sam imel 3 svete maše v tem tednu: dve v Božjem grobu in eno na Kalvariji. Pri dveh sem imel prisotne tudi vernike, ki so odgovarjali v Slovenskem jeziku. Maševati na kraju, kjer je Jezus trpel in umrl ter bil položen v grob in je od tam tretji dan vstal, je resnično nekaj posebnega in doživetega, še posebej, ker se ta maša odvija v globoki tišini in zbranosti; resnično človek ob tem začuti najsvečejšo Kristusovo daritev, ki ponavzočuje vse njegovo odrešenijsko življenje preko trpljenja, smrti in vstajenja. Torej nočna molitev in zgodnje svete maše na svetih krajih dajejo poseben pečat življenju bratov frančiškanov pri Božjem grobu. Vsako jutro med tednom ob 6:30, ob nedeljah pa ob 5.30 je v Božjem grobu slovesna peta sveta maša v latinskem jeziku; vse se poje, tudi Božja beseda in posvetilne besede. Celotna skupnost bratov je prisotna pri tej sveti maši, pridejo pa velikokrat tudi bogoslovci iz samostana Presvetega Odreše-

POGLED PROTI VOTLINI GOSPODOVEGA OZNANJENJA

nika in eden, ki vodi petje. Tisti, ki vodi molitve preko celega tedna je glavni maševalec, ob sebi pa ima tudi subdiakona, ki ministrira in poje berilo. Maša se prične pred kapelo Božjega groba in nadaljuje v njej. Naslednja značilnost življenja frančiškanov ob baziliki pa so številni romarji, ki vsak dan prihajajo iz vsega sveta na osrednje krščanske kraje, kjer je Jezus Kristus trpel, umrl in vstal. Nekaj od številnih skupin ima tudi sveto mašo, redki v zgodnjih urah na Kalvariji, drugi pa v starodavni križarski kapeli ali v kapeli z Najsvetejšim, če pa je skupin več, pa lahko mašujejo še pred oltarjem, ki spominja na prikazanje Vstalega Mariji Magdaleni. V tem času bivanja v Jeruzalemu sem videl, da so po popoldanski molitvi in procesiji ob 17. uri bile 3 svete maše ob isti uri pri vseh prej omenjenih oltarjih in kapelah. Vsak dan je frančiškan dežuren za sveto spoved ali kakšen pogovor. Popoldan ob 16. uri pa frančiškani v samostanu pri Božjem grobu vodijo spominsko procesijo v čast Kristusovemu trpljenju, ki močno spominja na križev pot. Te postaje so: pri stebru bičanja, pri ječi, pri oltarju žrebanja za Jezusovo suknjo, v kapeli kjer je sv. Helena, mati cesarja Konstantina našla sv. Križ, potem v kapeli sv. Helene, pri oltarju, ki spominja na steber kronanja in zasramovanja, nato so tri postaje, ki so na Kalvariji: Jezusa pribijejo na križ, Jezus na križu umre, Jezusa položijo mrtvega

Mariji v naročje; nadaljuje se pri kamnu maziljenja Jezusovega mrtvega telesa, s postajo pri Božjem grobu, potem pri oltarju prikazanja Vstalega Mariji Magdaleni in zadnja postaja je prikazanje Vstalega Devici Mariji. Procesija se začne s pozdravom Najsvetejšega in zaključi z blagoslovom z Najsvetejšim. Ta procesija je ena izmed posebnosti vsakodnevnega dogajanja v baziliki; skoraj vsak dan so prisotni pri procesiji tudi frančiškani iz drugih samostanov in mnogi verniki, ki se želijo tega udeležiti, vsak pa ima pri molitvi tudi prižgano svečko in molitvenik, ki je originalno v latinskem jeziku; je pa poleg še prevod v angleškem, italijanskem in španskem jeziku.

Molitev v bratstvu poteka v latinskem jeziku, tudi sam sem imel latinski brevir in ob njem odprtega še domačega v slovenskem jeziku, uradno sporazumevanje pa je v italijanskem jeziku.

Največ časa v molitvi sem preživel na Kalvariji zato so iz srca privrele besede prošnje in zahvale.

Želim Vam resnično radosti in veselja polne velikonočne praznike – JEZUSOV GROB JE PRAZEN ZATO, KER JE VSTAL IN ŽIVI MED NAMI – o tem sem se tudi sam prepričal in Vam oznanjam!

p. Krizostom KOMAR OFM

AVSTRALIJA – obljubljen dežela

Za mnoge slovenske rojake je bila Avstralija „Obljubljena dežela“, kamor so se podali pred 60. in več leti s „trebuhom za kruhom“ - bili so eni med številnimi političnimi in ekonomskimi begunci v takratnih porušenih in izropanih državah zaradi posledic 2. svetovne vojne. V deželo, peti kontinent, na drugi, južni strani ekvatorja, so pripotovali po mesec dni dolgi ali še več časa dolgi vožnji. Tam jih ni pričakala množica ljudi, tam niso bili prižgani reflektorji; tam je bila tuja, neznana dežela, brez elektrike, lučke so jim svetile na petrolej; niso imeli doma, ne službe – ob vsem, kar so doživljali, bi lahko rekli, da so prišli iz dežja pod kap.

Vendar slovenski človek se je znašel, saj je bil navajen vsega hudega, v srcu je nosil vero in neizmerno moč, lahko rečemo tudi dobršno mero trme, ki mu je pomagala zaživeti in preživeti zelo težke razmere na začetku bivanja v obljubljeni deželi Avstraliji. Kar kmalu so za rojake Slovenci prišli tudi slovenski duhovniki, Frančiškovi sinovi frančiškani, ki so nato s Frančiškovo odprtostjo sprejemali svoje rojake na pomolu, kjer so pristajale ladje. Eden izmed takih pogumnih patrov je bil p. Bazilij A. Valentine, ki je umrl leta 1997 v Melbournu, kjer je deloval med Slovenci v državi Viktoriji in na Tasmaniji nad 40 let. Ta kratek uvod seveda nima namena iti v podrobnosti, ampak samo, da bi začutili in zaslutili vi, ki to berete, kaj mi je bilo dano slišati in spoznati v štirih dnevih, od četrтка, 8. marca 2012, do nedelje, 11. marca, mojega časa bivanja med Slovenci v Melbournu, kamor sem prišel za dobra dva meseca z namenom, da spoznam njihov utrip življenja in delo izseljenskega duhovnika p. Cirila A. Božiča, ki danes deluje med Slovenci v Avstraliji, v državi Viktoriji in na otoku Tasmanija, preko revije Misli pa seveda 'pokriva' vso avstralsko Slovenijo.

Dolga pot od Brezij do Melbourn

Sobrat Peter Vrabec je bil moj sopotnik od Brezij do letališča v Benetkah. Moram priznati, da sem po več kot 25-tih letih vozniškega dovoljenja prvič prevozil pot z avtomobilom od Brezij do Benetk in tokrat sem bil tudi sam voznik. Brez postankov sva do letališča prispela prej kot v treh urah, se tam razgledala, uredila letališke formalnosti in si nekoliko odpočila v letališki okrepčevalnici. Peter je kmalu odšel, sam pa sem odšel na dolgo pot preko Dubaja in Kuala Lumpurja v Maleziji do Melbourn. Pot je dolga nad 16.000 kilometrov, kar pomeni v urah preko 24 ur, torej več kot en dan; potrebno

PO MESTU MELBOURN

je upoštevati tudi, da je čas v Melbournu 10 ur naprej od slovenskega. Ure na letalu so mi enkrat minevale hitro, drugič zelo počasi. Človek je pač ujet v jekleni ptici in v ritem potovanja; treba je zdržati ne glede na vse okoliščine, ki so na trenutke težke in zoprne: več urna prisiljena drža v dokaj stisnjem sedežu letala ali smrčanju sopotnika. Seveda pa je bilo tudi veliko prečudovitih doživetij med potovanjem, predvsem, ko sem sedel ob oknu in gledal razsvetljena mesta po arabskih državah kot sta Teheran in Kuvajt – luči so bile za višino 11 kilometrov tako močne, da so celo bleščale. Letenje nad luksuznim Dubajem in pristajanje letala na tamkajšnje letališče je bilo nadvse zanimivo. Končno pa je bil radostni dogodek tudi veselje, da smo srečno prispeli na cilj ob 2.45 zjutraj na letališče v Melbournu.

V tem sobotnem letu sem že naredil kar nekaj kilometrov z letalom, vendar je bila pot v Avstralijo posebna: prvič zaradi razdalje, drugič pa, ker se skoraj ne spomnim policista in vojaka, kot je to bilo prisotno na poti v Ameriko ali še bolj ob obisku Svete dežele. Pot na »Južni križ« je bila – kar se tiče varnosti – brezhibna in formalni letališki pregledi in kontrole zelo normalni, če jih primerjam s pregledi v Ameriki in Izraelu. Na letališču v Melbournu sta me pričakala p. Ciril A. Božič in pastoralna asistentka Marija Anžič, ki je delovala pred bivanjem v Avstraliji pet let v Zambiji kot la-

iška misijonarka pri jezuitu p. Stanku Rozmanu, sedaj pa že 11. leto deluje na slovenskem misijonu sv. Cirila in Metoda v Melbournu in je tehnična urednica revije Misli. Na končni cilj, slovenski misijon v Melbournu – Kew, smo prispeli nekje ob 4. uri zjutraj, nakar smo se po uri pogovora podali k počitku, ki pa je trajal samo par ur. Zakaj, boste izvedeli v naslednji točki zapisa.

Ob koncu tega naslova naj navedem še anekdoto. Seveda so me prevevali mnogoteri občutki po dolgi poti in vožnji po cestah Melbournu že skoraj zjutraj in to pot z avtom po levi strani. Gledal sem skozi okno in rekel: „Tukaj pa je res vse zeleno.“ Videl sem polno dreves in grmovja ob cestah mesta, zato sem videl tudi ponoči vse zeleno. Ob izjavi je nastal precejšen smeh med vsemi tremi, ki smo sedeli v avtomobilu.

Od pogreba do poroke

V času mojega bivanja v Avstraliji od četrtega, 8. marca zjutraj, do nedelje, 11. marca, se mi je zgodilo že zelo veliko. Ko pišem ta zapis, je minil četrti dan. Po parih urah počitka prvega dne sva se s p. Cirilom podala na pogreb slovenskega rojaka. Poleg sem šel zato, da sem videl, kako p. Ciril opravlja v današnjih časih eno najbolj pogosto

Z MOLITVENO SKUPINO OB PRAZNOVANJU
85-LETNICE FRANČIŠKE

opravilo na misijonu, saj so Slovenci v Avstraliji starejši, mlajše generacije pa se ne vključujejo v misijon; kdor še prakticira krščansko vero se ponavadi vključi v lokalno župnijo, kjer biva, kar je tudi nekaj normalnega. Pogreb je trajal kar nekaj časa, saj je naprej bilo zelo lepo slovo v mrliški vežici in nato še pogreb na zelo lepem in velikem pokopališču, polnem zelenja, nekaj kilometrov stran. Po opravljenem pogrebu nisva šla na sedmino, pač pa sva se vrnila domov, kjer naju je že čakalo kosilo. Popoldan se nisem podal k tako za-

želenemu in potrebnemu počitku, ker mi je bilo svetovano, naj se potrudim zdržati do večera, da bom spal ponoči, ker je tako najbolje. Zelo sem se potrudil, vendar je bilo težko zdržati, saj je bilo veliko pomanjkanje spanja. Zvečer smo imeli še obisk akolita g. Chrisa McKearna, ki je pred kratkim zaradi raka izgubil svojo ženo Metko, ki je bila zelo dobra in požrtvovalna zborovodkinja pevskega zbora na misijonu v Kew. Imeli smo prijazen klepet in druženje ob večerji. Po vsem tem smo odšli p. Ciril in Marija k maši v cerkev. To je bila zame prva maša v Avstraliji. Med mašo, ki jo je vodil p. Ciril, smo po telefonu izvedeli, da je umrl oče p. Cirila. Novico je prinesla Marija ravno po spremenjenju in povzdigovanju, ko se spominjamo v mašnem delu vseh pokojnih, tako sva mogla pokojnega očeta Alojzija Božiča že vključiti v daritev svete maše. Bilo je resnično ganljivo in pomenljivo. Takoj po maši se je začela odvijati priprava za odhod p. Cirila v Slovenijo na pogreb. Ni bilo malo stvari za urediti. Sam sem bil po hitrem postopku uveden v mnogo stvari: razkazani so mi bili prostori, ključi, kje so knjige in mnogo drugih stvari. Dobro, da je tu Marija, ki se spozna na vse delo. Že naslednji dan, torej po dobrem dnevu, ko smo se srečali, je p. Ciril odletel na pogreb v Slovenijo, sam pa sem prevzel njegove obveznosti, ki jih prav ta čas ni bilo malo. V soboto, 10. mar-

MELBOURN

POROKA V BRANSWICKU

ca, sem spremljal ali vodil avtobus romarjev na romarski kraj Ta Pinu v Bacchus Marshu, kjer je manjši griček in na njem postaje križevega pota. Poleg so tudi postaje, kjer lahko romar moli rožni venec in na vrhu je zelo preprosta kapela, ki je s pločvino podaljšana v dvorano, kjer je lahko več ljudi varnih pred dežjem in vetrom pri sv. maši. Na tem griču imajo razne narodne skupnosti svoje kapele. Med temi kapelami je tudi kapela, kot mala slovenska cerkvičica, Svete Družine z mozaiikom Marije Pomagaj, ki jo je leta 2008 blagoslovil koprski škof msgr. Metod Pirih ob navzočnosti takratnega provinciala p. dr. Viktorja Papeža in seveda p. Cirila A. Božiča. Na tem svetem kraju smo torej zmolili križev pot in imeli sv. mašo. Romanja se je udeležilo preko 80 ljudi. Romanje in druženje smo nadaljevali v zelo lepem parku, kakšne pol ure vožnje stran z avtobusom. Vreme nam je precej služilo, čeravno je bilo vetrovno, oblačno (med mašo je celo za par trenutkov deževalo!) in kar hladno, morda malo pod 20 stopinjami, zato kratki rokavi niso bili primerni, ampak toplejša oblačila, kot sta jopa in tudi toplejša jakna – za nekatere tudi bunda ni bila odveč.

Po prvi dokaj prespani noči in prvem kar dolgem romanju je bila pri meni prisotna precejšnja utrujenost; vendar mi je vpetost v delo in dogodke preprečevala, da bi se prepustil počivanju. Po

vrnitvi domov sem se moral pripraviti za naslednji dan, ko me je spet čakalo veliko stvari: najprej sem imel mašo ob 9. uri v Kew v Melbournu, kamor je prišlo preko sto ljudi. Nato sva kar kmalu po sv. maši (za nekaj minut sem se ustavil še pri ljudeh v dvorani, ki je pod cerkvijo!) z Marijo odpeljala na nekaj več kot uro dolgo pot do mesta Geelong, kjer se Slovenci zberejo k sv. maši ob 11.30 in imajo po njej še kosilo in druženje v klubu, toda temu sva se morala odpovedati, saj sva takoj po maši odšla spet nazaj v Melbourn.

MELBOURN

KATOLIŠKA KATEDRALA SV. PATRIKA

V OZADJU EUREKA

ne, v Brunswick, kjer je bila ob 14. uri poroka. Za to poroko smo imeli še v petek, pred odhodom p. Cirila generalko, pri kateri sva z Marijo budno sodelovala, saj sva morala duhovniku, ki skrbi za špansko in portugalsko govorečo katoliško skupnost v Melbournu in okolici, vse razložiti in povedati. Gospod Fabio ima dovoljenje za poroko s strani Avstralije, kar pa jaz nimam; namreč v Avstraliji cerkvena poroka velja tudi pred državo. Poroka z mašo je bila slovesna (nevesta je bila hči slovenskih korenin!) in zelo mlad duhovnik, doma iz Kolumbije, je obred opravil zelo lepo. Po poroki sva z Marijo imela še nekaj časa do 17. ure, ko je bila sv. maša v cerkvi Srca Jezusovega v St. Albansu, kjer se zbere enkrat na mesec slovenska skupnost in se po maši družijo v klubu Veseli lovci. K sv. maši se je iz kar oddaljenih krajev pripeljalo okrog 60 ljudi, predvsem starejših. Pri prejšnjih mašah smo imeli organista, tukaj pa sem petje vodil kar sam; pri tej maši nismo bili časovno omejeni, ker je bilo to zame zadnje, že četrto mašno opravilo Gospodovega dne, 3. postne nedelje in prevoženih blizu 250 kilometrov. Na prijetnem druženju sva z Marijo ostala še slabo uro v slovenskem klubu Veseli lovci. Domov sva prišla ob 20. uri, potem je Marija pripravila še večerjo, ki je bila to nedeljo edini topel obrok, če ne štejeva jutranje kave. Po vsem doživetem sem se počutil zelo prijetno utrujen.

POGLED IZ NAJVISJE STAVBE EUREKE

Prva dva sprehoda po mestu Melbourne

Najprej z Marijo, drugič pa sem se sam podal po mestu. Bil je ponedeljek, 12. marca 2012, za državo Viktorijo državni praznik, nekakšen slovenski prvi maj – praznik dela. V mestu je bil festival, zato polno – reke ljudi po ulicah, še posebej pa ob reki Yarra. Sonce je prijetno grelo. Sprehodila sva se skozi velik park in naprej po mestu do središča, do Trga federacije - Federation Square, kjer je prijala okrepitev s hladno pijačo. Pot sva nadaljevala do najvišje zgradbe Eureka, ki je resnično čudovito zgrajena in se iz nje vidi prav lepo na vse strani štiri milijonskega mesta Melbourne. Za kaj več ni bilo časa ob prvem obisku, zato sem se drugi dan sam podal z zemljevidom. Obiskal sem čudovito katoliško katedralo sv. Patricka in lepe vrtove okrog nje; pred katedralo sta postavljena kipa sv. Franciška Asiškega in nasproti njega stoji sv. Katarina Sienska. Po obisku katedrale in molitve v njej sem šel ponovno skozi lep park mimo velikih športnih dvoran, kjer igrajo svetovni igralci tenisa in drugi igralci v raznih športih; objekti so res lepi. Ponovno sem se približal najvišjim stavbam v mestu na Federation Square. Tam je stara, a zelo lepa železniška postaja Flinders Street Station in nedaleč stran anglikanska katedrala sv. Pavla, katero sem tudi obiskal. Povedali so mi, da so ob gradnji te katedrale dejali Angleži, naj kato-

ličani zgradijo svojo katedralo na drugem mestu, kjer je bilo smetišče, danes pa je tisti prostor lepši od njihovega – angleškega. Pot sem nato nadaljeval po ulici mimo anglikanske katedrale naravnost na drugo stran mesta, ki gre mimo državne knjižnice, katero sem tudi obiskal – je zelo lepa in zanimiva. Ogledal sem si zelo lepo razstavo pod naslovom Love and Devotion, kar pomeni Ljubezen in predanost; razstavljene so bile raznorazne knjige iz Perzije, Indije in Kitajske.

Obisk bolnikov

Ker je čas posta in priprave na veliko noč, sem se podal s pomočjo dobre gospe Angelce Veedetz do petih bolnikov in ostarelih Slovencev, ki živijo na področju Melbourne. Časa nama je vzelo skoraj pet ur. Ob obisku sem opazil veliko vero in zaupanje v Boga. Nekateri so resnično predani, čeravno je čutiti osamljenost, pa tudi žalost ob izgubi sozakonca. Prinesti Jezusa bolnemu in onemoglemu bratu ali sestri da moč prejemniku kakor tudi duhovniku. Spoznavam, da se delo izseljenskega duhovnika razteza na vsa področja življenja: versko, pastoralno, kulturno, socialno, izobraževalno, pravno in še kaj.

p. Krizostom Komar OFM

P. Bruno na svetovnem spletu

O b 70. obletnici mašniškega posvečenja, ki bo drugo leto, so dobrotniki uredili posebno spletišče na Internetu, kjer bodo na razpolago besedila iz vseh teoloških razprav p. Bruna Korošaka. Spletišče je dostopno pod oznako www.korosak.eu, e-pošta pa: p.bruno@korosak.eu.

20

urednistvo@dolenjskisliti.si

zanimivosti

DL

BOLNIŠNIČNI DUHOVNIK: P. MARKO NOVAK

Prisluhniti bolnim in trpečim!

Človeško življenje je lepo in ga je treba polno živeti, in to tudi takrat, ko nas doletijo bolezen, trpljenje, huda. Smisel in vrednota življenja je treba najti tudi v takih trenotkih, kar ni vedno lahko, težko je tudi brez pomoči bližnjih, za verujoče pa tudi brez božje pomoči ne gre.

O tebi semah smo ob nedavnem 11. februarja, ko smo praznovali 20. svetovni dan bolnikov, razpravali z bolnišničnim duhovnikom iz novomeškega franciskanskega samostana, p. Markom Novakom. To pomembno in izredno zahtevno nalogo, ko se dnevno srečuje z bolniki, opravlja v Spinski bolnišnici Novo mesto že osmo leto, prvi pa je že deset let obiskoval ljudsko bolno na Onkološkem inštitutu v Ljubljani.

Kot pravi, se temeljno delo bolnišničnega duhovnika govori duhovni pogovori z bolniki, ki so težji, izrednega pomena pa je tudi podeljevanje zakramentov, ki jih Cerkev posreduje bolnikom, in z njimi božjo milost, očiščenje, razsvetljenje, požitvite, opogumljanje in zaupanje v boju. »A najprej gre za preprosto, pristno človeško srečanje, spremljanje bolnika na poti zdravljenja, lahko pa tudi v posiljevanju. Pozoriti sem na konkreten položaj in situacijo. Včasih se z nekom razvije globlji pogovor, včasih pa gre za preprosto tih bližino, tih dotik s toplo besedo, stiskom roke. On duhovnikovem spremljanju bolnika se živo počuti, da spada duhovno zdravljenje v celostno zdravljenje bolnika. Tudi notranje življenje nima človek ingoviti, saj ko človek zboli, zboli vedno vse. Če se razbolijo duša, svet čustev in odnosi, o tem kaj ko pri spregovori tudi

tebo in potem je za okrepitev notranjega človeškega sveta potrebna duhovna podpora. To velja tako v vsakdanjem življenju kot v času bolezni,« je prepričan p. Marko.

BOLNIK IMA PRAVICO DO DUHOVNIKA

Vsak bolnik v bolnišnici lahko prosi za obisk bolnišničnega duhovnika, in to ne glede na ve rozpoved, v njegovem imenu to lahko storijo tudi njegovi bližnji ali zdravstveno osebje. Seveda so močni obiski domačega duhovnika, povezanost z domačim občestvom pa je dragocena, pravi p. Marko ter dodaja, da naj po možnosti bolniki, ki prihajajo na zdravljenje v bolnišnico, že doma opravijo spoved, prejmejo sv. obhajilo, če pa je bolezen resna, tudi bolniško maziljenje. Tako ostanejo tudi v času zdravljenja na poseben način povezani z domačo župnijo in domačim duhovnikom, obenem pa se tudi duhovno pripravijo na življenje v bolnišnici, ki ni vedno lahko.

Sicer pa p. Marko poudarja napačno mišljenje in strah mnogih, da obisk duhovnika v bolnišnici je posreduje smrtne obsodbe. »Vrednoti zakramentov je za žive, za umirajoče in za mrtve. Bolniško maziljenje je namenjeno bolnikom in ostarelim, ki so resno bolni ali onemogli, u ta zakrament lahko sprejmejo vsakokrat, ko se bolezen ali

stanje poslabša,« pravi naš sogovornik.

V NOVM MESTU ZGLEDNO UREJENO

V novomeški bolnišnici je duhovna oskrba bolnikov zgledno urejena, na voljo je tudi kapela. P. Marko je vedno na voljo, skrajša ni dneva, da ne bi odšel v bolnišnico, kjer pohvali sprejetost, odprtost, podporo in sodelovanje tako vodstva bolnice kot oddelčnih osebja. Res je včasih zaradi prostorske stiske, ko je v sobah več pacientov, problema zasebnost, a je pač potrebna večja pozornost za tih in diskreten pogovor za odzvo in podelitev zakramentov. Za daljši zaseben pogovor z bolnikom pa so v bolnišnici vedno dali na voljo tudi kak dodaten prostor, pravi p. Marko in dodaja, da je za razumevanje vsem zelo hvalilen.

Včasih se za pogovor priklasi še kdo - poleg klicatelja, včasih pa kdo tudi izredno oddelčni ardatne. A tudi to p. Marko razume. »Boleče odklonilo stališče je njegova izkušnja. Zakaj ga ne bi razumeli v njegovi drugačnosti, ker ne poznam njegove življenjske zgodbe. A na temelju človečnosti in dobrohotnosti je srečanje s človekom vedno mogoče,« pravi naš sogovornik, ki mu je glavno življenjsko vodilo rek njegovega profesorja, priznanega teologa in duhovnika dr. Antona Trstenjaka, da je najprej treba biti dober človek. »Biti

spoštljiv, sprejemati različnost, jo znati ceniti in potem obogatiti ali naprejš.«

BOLEZEN LAHKO PRESENETI VSAKOGAR

Sam je pri tem svojem lepem, a tudi zelo zahtevnem duhovniškem poslanstvu izredno hvalehen za zaupanje, da sme biti blizu človeka. »Vedno shalam najprej prisluhniti, biti poslušajoče uho, potem ko se prebodi zaupanje, pa pridejo na dan vsi tisti tudi eno življenjske zgodbe in hude izkušnje. Posebej v težkih okoliščinah so ta vprašanja, ki zadenejo globoko, npr. zakaj Bog dopušča trpljenje, a tudi on je trpel - in vstal... V vsakem odnosu se doživljam kot učenca za življenje, obdarjen sem z iskrenjo trpljenjo, stisko, bolečino, boja z boleznijo in z iskanjem rešitve, podpore, spogumljanja...

Sam pa na srečanje z bolnim prihajam kot človek, ki je blizu v Jezusovem imenu, da si davoro vzajemnosti, zaupanja in milosti,« pravi p. Marko in ob letošnjem svetovnem dnevu bolnikov želi, da bi bili z bolniki v srcu in ljubezni povezani vsi svoci, prijatelji, kupaška občestva in zdravstveno osebje v bolnišnicah. »Da bi bolniki čutili, da so med nami. Bolezen nas lahko trenedna obide in vse, kar vlagamo v to odnose, je za nas same obogatitev in pravi blagoslov za življenje. Vsem vernim pa polaganje na srce, da bi vero razumeli kot zaupanje v milost in medsebojno podporo, trva ves pa je molitev.«

V novomeški bolnišnici je na zdravljenja okoli 7700 bolnikov, ki jih duhovno spremlja 36 duhovnikov. V nekaterih bolnišnicah so tudi kaple, v katerih po

P. Marko Novak, bolnišnični duhovnik v novomeški bolnišnici. (Foto: L. M.)

urnika polekajo mnogi. P. Marko Novak iz Župnije sv. Ilije v Ljubljani je bolnišnični duhovnik v novomeški bolnišnici. Dosegljiv je na tel. št. 041-742-721. Bolnike v novomeškem domu starih ljudi obiskuje p. Janez Denšar.

iz Župnije Šmihel. Letošnji 20. svetovni dan bolnikov je potekal pod geslom: Vstani in pojdi! Tvoja vera te je rešila, podgelo pa je Blagodejna milost zakramentov ozdravljanja.

Lidija Markelj

ZA BOLJŠE ODNOSE

Zakaj se ne bi ločili?

Na koncu vsakega razprave se lahko najdejo razmišljanja o tem, kako učinkoviti niso odnose. Veliko

Trimoje raziskovalne nagrade

TREBNIJE - Trimo je 11. leto razpisala izjemno mlade raziskovalce - v torek je objavila pusteči, na katerega so lahko prijavo mladi raziskovalci iz 15 evropskih držav. Letos imajo študentje in mladi raziskovalci za prijavo svojih diplomskih, specialističnih in magistrskih del ter doktorskih disertacij časa do 18. marca, upoštevati pa bodo dela, ki jih je izredna komisija uspešno ocenila v letnem letu. Na natečaju lahko sodelujejo znanstvena dela s področji arhitekture, industrijskega oblikovanja, gradbeništva, strojništva, kemije, prava, informatike, ekonomije in menedžmenta, elektrotehnike in razvoja zaposlenih. Komisija za raziskovalna dela Trimo bo prejela dela predala v recenzijo strokovnjakov in posameznim področjem in skupaj z njimi ocenila ter nagradila najboljša. Nagradenci bodo prejeli denarno nagrado, povzetek njihovega dela pa bo objavljen v zborniku Trimojih raziskovalnih nagrad.

■ **BREZJE**
Brezje 72
4243 BREZJE
tel.: (04) 537 07 00
fax: (04) 537 07 20
brezje@ofm.si
Za pos. brate:
01 - Bogdan; 02 - Peter;
03 - Leopold; 04 - Polikarp;
05 - Bonaventura; 06 - Stefan;
07 - Rafael; 08 - Leon;
09 - Krizostom; 11 - Herman;
18 - Silvin;

■ **KAMNIK**
Frančiškanski trg 2
1241 KAMNIK
tel.: (01) 831 80 30
fax: (01) 831 80 50
kamnik@ofm.si
Za pos. brate namesto 0:
6 - Pashal; 7 - Ernest;
831-80-42 - Peter L.

■ **KOPER**
Destradijev trg 10a
6000 KOPER
tel.: (0590) 73 470
fax: (0590) 73 475
koper@ofm.si
Za pos. brate namesto 0:
1 - Lucij; 2 - Andrej

■ **LJUBLJANA-CENTER**
Prešernov trg 4
1000 LJUBLJANA
tel.: (01) 242 93 00
fax: (01) 242 93 13
lj.center@ofm.si

■ **PROVINCIALAT**
tel.: (01) 242 93 10
fax: (01) 242 93 11

■ **LJUBLJANA-BEŽIGRAD**
Küzmičeva 6
1000 LJUBLJANA
tel.: (0590) 717 **
lj.bezigrad@ofm.si

*Za pos. brate namesto **:*
20 - Gregor; 21 - Regalat;
22 - Viktor; 25 - Jernej;

■ **LJUBLJANA-ŠIŠKA**
Černetova 20
1000 LJUBLJANA
tel.: (01) 583 72 70
fax: (01) 583 72 99
lj.siska@ofm.si
Za pos. brate namesto 70:
77 - Janez; 80 - Mari;
82 - Marjan; 83 - Andrej

■ **LJUBLJANA - VIČ
in Komisariat za
Sv. deželo**
Tržaška 85
1000 LJUBLJANA
tel.: (01) 244 42 52
fax: (01) 244 42 53
lj.vic@ofm.si
Za pos. brate namesto 52:
56 - Anton; 57 - Hironim;
58 - Tomaž; 59 - Marjan;
61 - Tadej; 62 - Andraž;
50 - Komisariat;

■ **SESTRE KLARISE**
Andreja Bitenca 138
1000 LJUBLJANA
tel.: (01) 518 25 00

■ **MARIBOR**
Ul. škofa Maksimiljana
Držečnika 7
2000 MARIBOR
tel.: (02) 228 51 10
fax: (02) 228 51 12
maribor@ofm.si
Za pos. brate namesto 10:
13 - Tomaž H.; 14 - Bogoljub;
16 - Lavrencij; 15 -
19 - Jože;

■ **MOŠNJE**
Mošnje 8
4240 RADOVLJICA
tel. in fax: (04) 533 88 78

■ **NAZARJE**
Samostanska pot 50
3331 NAZARJE
tel.: (03) 583 19 93 in
583 13 98
fax: (03) 583 17 53
nazarje@ofm.si

■ **SESTRE KLARISE**
Samostanska pot 51
3331 NAZARJE
tel.: (03) 583 13 91

■ **NOVA GORICA**
Škrabčeva 1, p.p. 303
5001 NOVA GORICA
tel.: (05) 330 77 50
fax: (05) 330 77 51
info@samostan-kostanjevica.si
Za pos. brate namesto 0:
2 - Tomaž; 3 - David;
4 - Vili; 5 - Miran;
6 - Lojze; 7 - Bruno

■ **NOVA ŠTIFTA**
Nova Štifa 3
1317 SODRAŽICA
tel.: (01) 836 99 43
fax: (01) 836 99 44
nova.stifta@ofm.si

■ **NOVO MESTO**
Frančiškanski trg 1
8000 NOVO MESTO
tel.: (07) 338 14 70
fax: (07) 338 14 79
novo.mesto@ofm.si
Za pos. brate namesto 0:
1 - Tadej; 2 - Felicijan;
3 - Marko; 4 - Simon Peter
7 - Tilen

■ **STRUNJAN**
Strunjan 141
6323 STRUNJAN
tel.: (05) 678 20 05
fax: (05) 678 01 48
strunjan@ofm.si

■ **PROVINCIALNA HIŠA**
Strunjan 134
tel. govorilnica:
(05) 678 21 21

■ **SVETA GORA**
Sveta Gora 2
5250 SOLKAN
tel.: (05) 330 40 20
fax: (05) 330 40 38
sv.gora@ofm.si
Za pos. brate namesto 20:
22 - Bogdan; 25 - Hadrijan;
32 - Pavel; 30 - Miha
36 - Zdravko

■ **SVETA TROJICA**
Meznaričeva 8
2235 SV. TROJICA v
Sl. gor.
tel. in fax: (02) 720 55 56
sv.trojica@ofm.si

Tujina

■ **AVSTRALIJA**

■ **ADELAIDE - WEST
HINDMARSH**
Holy Family Slovenian
Mission
51 Young Avenue
AU - WEST HINDMAR-
SH SA 5007
tel.: 00 61 8 8121 3869

■ **MELBOURNE - KEW
SS. Cyril and Methodius'
Slovenian Mission**
19 A Beckett Street,
PO BOX 197
AU - KEW VIC 3101
tel.: 00 61 3 9853 7787
fax: 00 61 3 9853 6176
mobitel:
0061 412 555 840

■ **SYDNEY - MERRYLANDS
St. Raphael's Slovenian
Mission**
313 Merrylands Road,
PO BOX 280
AU - MERRYLANDS
NSW 2160
tel.: 00 61 2 9637 7147 in
9682 5478
fax: 00 61 2 9682 7692
mobitel:
00 61 409 074 760 in
419 236 783

■ **CURIA GENERALIS**
Via S. Maria
Mediatrice, 25
IT - 00165 ROMA
tel.: 0039 06 684 919
fax: 0039 06 638 02 92

■ **FRANCOSKA GVAJANA
P. Hugo A. Delčnjak**
Paroisse Notre Dame
GF - 97315 SINNAMARY
Guyane Francaise

■ **Milan Kadunc**
Presbyterie IRACOUBO
Le Bourg 97350 IRACOUBO
Guyane Francaise

■ **ITALIA**
P. Robert Bahčič
Curia generale
dei frati minori
Via S. Maria
Mediatrice 25,
IT - 00165 Roma
tel.: 0039 06 68 49 12 09

■ **ZDA**

■ **JOHNSTOWN**
St. Therese's Friary
536 Decker Avenue
US - JOHNSTOWN PA
15906
tel.: 001 (814) 539 76 33

■ **LEMONT**
St. Mary's Friary
14246 Main Street, PO
Box 608
US - LEMONT IL. 60439
tel.: 001 (630) 257 24 94
(samostan)
tel. in fax:
001 (630) 257 64 32
(p. Blaž)
tel.: 001 (630) 257 51 02
(DDV)

■ **Slovensko versko
središče**
tel.: 001 (630) 257 20 68
fax: 001 (630) 257 23 59

■ **NEW YORK**
St. Cyril's Friary
62 St. Mark's Place
US - NEW YORK NY
10003
tel. in fax:
001 (212) 674 34 42

Provincialat: provincialni.minister@ofm.si
Definitorij: definitorij@ofm.si
Tajništvo province: tajnik@ofm.si
Prokuratura: prokuratura@ofm.si
Založba BF: zbf@ofm.si
Komisariat: komisariat@ofm.si
Generalna kurija: http://www.ofm.org
e-mail: [ime]@ofm.org
[ime] je naziv urada ali oznaka osebe (npr.
mingen, secgen, formgen, missgen,
econggen, pax, acta, ipd.)

Elektronski naslovi bratov

Ambrož Mušič - ambroz.music@rkc.si
Andraž Arko - andraz.arko@rkc.si
Andrej Pollak - andrej.pollak@rkc.si
Andrej Vovk - andrej.vovk@rkc.si
Anton Jerman - anton.jerman@email.si
Bernard Goličnik - bernard.golicnik@rkc.si
Bernard Karmanocky - bernard11k@aol.com
Bernardin Sušnik - bs1935@sbcglobal.net
Boštjan Horvat - bostjan.horvat@ymail.com
Bogdan Knavs - bogdan.knavs@rkc.si
Bogdan Rus - bogdan.rus@rkc.si
Boris Markež - boris.markez@rkc.si
Bruno Korošak - bruno.korosak@rkc.si
C. Gostečnik - christian.gostecnik@guest.arnes.si
Ciril A. Božič - cirilb@bigpond.com
Darko Žnidaršič - darko.znidarsic@rkc.si
darko@pacific.net.au

David Šrumpf - p.david@siol.net
Dominik Papež - rojs2000@yahoo.com
Dragan Vampola - dragan.vampola@rkc.si
Edvard Kovač - edvard.kovac@guest.arnes.si
Evgen Ketiš - evgen.ketis@gmail.com
Filip Rupnik - filipr@volja.net
Franci Seničar - franci.senicar@gmail.com
Franci Kovše - kovse.franc@siol.net
Gregor Kos - gregor.kos@rkc.si
Jan Cvetek - jan.cvetek@gmail.com
Jani Jeriček - jani.jericek@gmail.com
Janez Papa - janez.papa@rkc.si
Janez Tretjak - tretjakj@gmail.com
Jernej Kurinčič - jernej.kurincic@rkc.si
Krizolog Cimerman - krizolog@verizon.net
Krizostom Komar - krizostom.komar@rkc.si
Leopold Grčar - leopold.grcar@rkc.si
Mari Osredkar - mari.osredkar@ofm.si
Marijan Cvitak - marijan.cvitak@amis.net
Marjan Čuden - marjan.cuden@rkc.si
Marjan Čuk - marjan.cuk@rkc.si
Matej Papež - pmatej.papez@gmail.com
Melhior Grošelj - mage.maister@gmail.com
Metod Ogorevc - metodofm@sbcglobal.net
Mihael Ambrožič - mihael.ambrozic@gmail.si
Mihael S. Vovk - mihael.vovk@rkc.si
Milan Kadunc - milan.kadunc@rkc.si
Miran Špelič - miran.spelic@rkc.si
Miroslav Batarilo - pater.miroslav@gmail.com
Niko Žvokelj - niko.zvokelj@rkc.si
Pavle Jakop - pavle.jakop@siol.net
Pepi Lebreht - pepi.lebreht@rkc.si
Peter Lavrih - pater.peter@rkc.si
Peter Vrabec - peter.vrabec@rkc.si
Rafko Slejko - rafael@libero.it
Regalat Razbočan - regalat@gmail.com
Robert Bahčič - robert.bahcic@rkc.si
Silvin Krajnc - silvin.krajnc@rkc.si
Simon P. Berlec - simon.peter.berlec@rkc.si
Stane Zore - stane.zore@rkc.si
Tadej Inglič - tadej.inglic@rkc.si
Tadej Strehovec - tadej.strehovec@gmail.com
Tilen Urtelj - tilen.gregor.urtelj@rkc.si
Tomaž Hočevar - tomaz.hocevar@rkc.si
Tomaž Pinter - tomaz.pinter@rkc.si
Valerijan Jenko - valerian@pacific.net.au
Vid Lisjak - pater.vid@gmail.com
Viktor Papež - viktor.papez@rkc.si
Vili Pustoslemšek - vili.pustoslemsek@rkc.si
Zdravko Jakop - zdravko.jakop.ofm@gmail.com

Sicer pa velja za vse člane naše province, ki
imajo svoj osebni e-naslov tudi načelo: ime.
priimek@ofm.si

